କବି ସମ୍ରାଟ ୬ ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜଙ୍କ କୃତ

ଚିତ୍ରକାବ୍ୟ ବନ୍ଧୋଦୟ

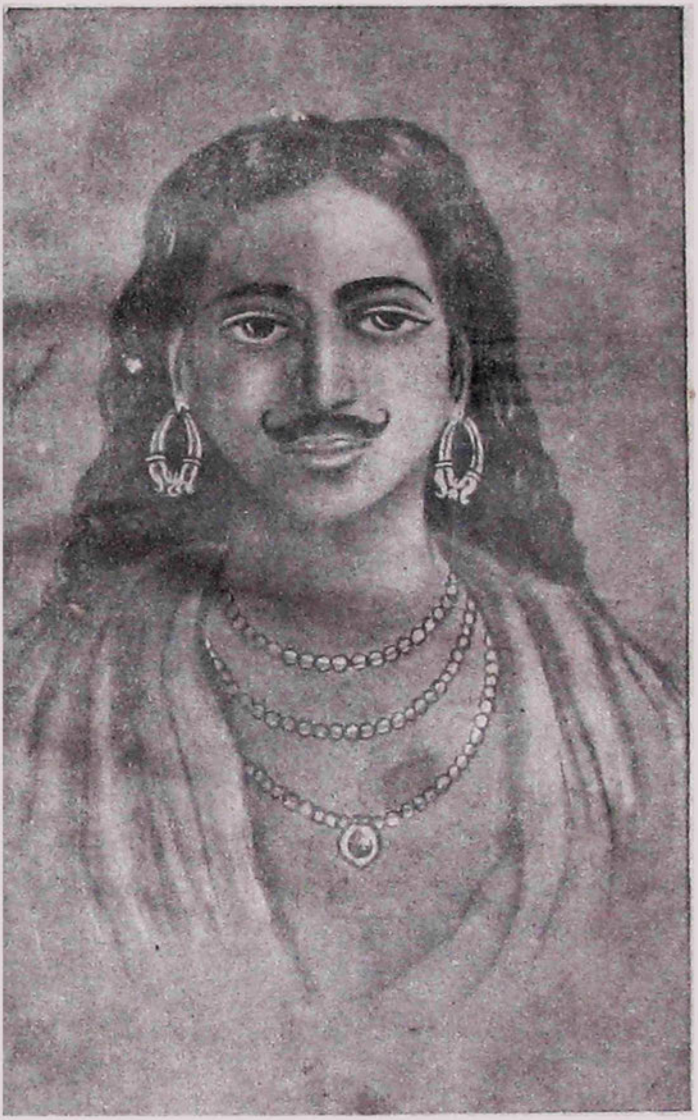

ପ୍ରକାଶକ—ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ

ତୀୟ ସଂସ୍କରଣ ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇଟଙ୍କା ଅଠଅଣା

ଚିତ୍ରକାବ୍ୟ ବନ୍ଧୋଦୟ

ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ପ୍ରଥମ ଛାନ୍ଦ

ରାଗ—ଅହାରୀ, ଚୈତ୍ତାବାଣୀ

ଚନ୍ଦ୍ରବନ୍ତ କୀରନ୍ତ ରାମଚନ୍ଦ୍ର । ଇନ୍ଦ୍ର ବିପଦହାରୀ ରଙ୍ଗଇନ୍ଦ୍ର । ୧ ।
ଶୀତାଂଶୁ ଶିତାମ୍ବୁଜମୁଖୀ ସୀତା । କାନ୍ତାନ୍ତ ଯାହାର ପ୍ରିୟବନିତା । ୨ ।
ରଥିମାନଙ୍କ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦାଶରଥି । ପଥିକ ବନେ ଦୈତ୍ୟପଦ୍ଧତି । ୩ ।
ଦରନାଶନ ହାସଜିତଦର । ଧରଣୀକରତା କୋଦଣ୍ଡଧର । ୪ ।
ହରିକତଠାଣି ସାକ୍ଷାତ ହର । କରିକି ଗଣ୍ଡକି ସମାନ କର । ୫ ।
କଞ୍ଜନୟନ ଚରଣ ପଙ୍କଜ । ଭଞ୍ଜି ଉପେନ୍ଦ୍ରର ଦୁଃଖ ଭଞ୍ଜ । ୬ ।
ଏ ସ୍ତୁତି ବୁଧେ ବୁଝନ୍ତୁ ପଚୁର । ଗୁପ୍ତ ଅଦ୍ୟ ପ୍ରାନ୍ତେ ବେନି ଅକ୍ଷର ।୭।
ପଦଗୁପ୍ତ ଲକ୍ଷଣେ ଏ ଲକ୍ଷିତ । ପୂର୍ବ କବିଙ୍କରେ ଯେଣୁ ବିଦିତ ।୮।
ଏଣୁ ଏ କବି ବିଶ୍ୱରଇ ଶବ୍ଦେ । କଲି ମୁଁ ଅନେକ ପ୍ରକାଶ ଗୀତେ ।୯।
ଅଶେଷ ଚଉତିଶା ଚଉପଦୀ । ତାହା କେତେ ଯେ କହିବି ସମ୍ବାଦ ।୧୦।
ଗାହା ଦୋହା ଷୋଡ଼ଶେନ୍ଦୁ ଛପୋଇ । ଇତ୍ୟାଦିକବିତ୍ୱ ଗଣନା ନାହିଁ ॥
ରସ କୃଷ୍ଣ ବିଷୟ ଯେତେ ଗ୍ରନ୍ଥ । ଶବ୍ଦେଇ ତହିଁ କିଛି ଲେଖେ ଏଥି ।୧୨।
ପୁରାଣ ଛାଇ କଳ୍ପନା ମାଧୁରୀ । ଚୈତ୍ନ ଶଶିଲେଖା ହେମମଞ୍ଜରୀ ।୧୩।
ରସଲେଖା କାମକଳା ରଶତ । ମନୋରମା ପ୍ରେମଲତା ସୁଗୀତ । ୧୪ ।
ଭାବବତୀ ମୁକ୍ତାବତୀ ପ୍ରମାଣ । ବରଙ୍ଗଲୀଳା ଯେ ଛାନ୍ଦ ଭୂଷଣ । ୧୫ ।
ଷଡ଼ଋତୁ କଳା କଉତୁକର । କନାସ୍ୱପ୍ନ ସାଦ୍ୟ ଶୁଦ୍ଧଦା ସାର ।୧୬।
ବୈଦେହୀଶ ବିଳାସ ସେହୁ ବାଦ୍ୟ । ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଅବନା ଦ୍ୱାଦଶ ଛାନ୍ଦ ।୧୭।
ରାମଲୀଳାମୃତ ଶେଷଚରିତ । ପ୍ରେମସୁଧାନିଧି ସମକେ ସ୍ଥିତ ।୧୮।
ରସିକାହାରାବଳୀ ନାମେ ଗୀତ । କୃଷ୍ଣବିହାରିଦ ଶ୍ୟାମଚରିତ ।୧୯।
ଅଳଙ୍କାର ଗୀତ ରସପଞ୍ଚକ । ଲାବଣ୍ୟବତୀ ରସିକ ତୋଷକ । ୨୦ ।
ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ମାହାତ୍ମ୍ୟ ରଚନ । ନାନାକୋଶଶବ୍ଦେ ଗୀତାଭିଧାନ ।୨୧।
ଛାନ୍ଦ କୋଟି ତାରା ଚନ୍ଦ୍ରମା ପରି । ଯା ନାମ କୋଟି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ସୁନ୍ଦରୀ ।୨୨।

ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟ ମୋହିନୀ ଆଦି ଯେ ଗୀତ । ନିର୍ମିତ ଛନ୍ଦପୋଥି ପାଞ୍ଚ ସାତ ॥
ସେ ଅର୍ଥ ଚାହିଁବି ମାର୍ଗେଣ ପୁଣ । ହୋଇଛି ସେଣୁକରି ବିବରଣ । ୨୪ ।
ବାଲ୍ମୀକି ମହାନାଟକ ପ୍ରକାରେ । ଦତ୍ତ ହେଲା ପ୍ରାପ୍ତ ହନୁମନ୍ତରେ ।୨୫।
ସେ ଏଣୁ ଲେଖା ନୋହିଲା ଲେଖାରେ । ନଗ୍ରହିଁ ନାଦଝନ ଭୁଲେଖାରେ ॥
ଏତେ ପ୍ରକାରେ କରି ଛନ୍ଦଗୀତ । ଚିତ୍ର କବିତ୍ୱେ ବଳାଇଲି ଚିତ୍ତ ।୨୬।
ଚିତ୍ର ବୋଲି କହୁ ଏତେ କଥାକୁ । ଏବେ କେ ମୋହୁ ପାରନ୍ତି ମନକୁ ॥
ଛନ୍ଦ ବନ୍ଧ ହୋଇ ବେନି ପ୍ରକାର । କେ କେତେ ଛନ୍ଦ କେତେ ବନ୍ଧସାର ॥
ଶାର୍ଦ୍ଦୂଳ ବିକ୍ରୀଡ଼ିତ.ମଣ୍ଡୂକ ପ୍ଲୁତ । ଲୋମ ବିଲୋମ ତୁରଙ୍ଗମ ଗତି ।୩୦।
ବହିର୍ଲାପିକା କାଂଣ କାଢପାଞ୍ଚ । ଷଟ ପ୍ରକାରେ ଅନ୍ତର୍ଲାପି ସଞ୍ଚ । ୩୧ ।
ପ୍ରଶ୍ନ ଉତ୍ତର ଅଙ୍କ ମେଷ ଯୁକ୍ତ । ଯମକ ଚିତ୍ତ ପଦଚ୍ଛେଦ ସିଦ୍ଧ ।୩୨।
ସିଂହାବଲୋକନ ଶୃଙ୍ଖଳା ଦୁଇ । ଗୋମୂତ୍ର ପଦ୍ମ ମତ୍ସ୍ୟ ଛନ୍ଦ ହୋଇ ।୩୩।
ଚକ୍ରାବ୍ଜ ଷଟକଟ ପଦ୍ମ ଯେହିଁ । ବ୍ୟୂହକ ଛନ୍ଦ ଗଣନାରେ କେହି ।୩୪।
ବର୍ଣ୍ଣ ବହୁତ କୋଷ୍ଠିରେ ସଂକ୍ଷେପ । ପ୍ରାସାଦ କଠିନ ଅର୍ଥ ସ୍ୱରୂପ ।୩୫।
ଅଦ୍ଭୁତ ଶ୍ଳେଷ ଦ୍ୱିବିଧ ଗତି । ନାନା ଦେଶର ଭାଷାମାନ ସ୍ଥିତି ।୩୬।
ଲେଖି ରଖି ଅର୍ଥ କେଉଁ ପ୍ରକାଶ । ଦେଖି ଜାଣି ମୂର୍ଖ ପଣ୍ଡିତ ତୋଷ ।୩୭।
ବନ୍ଧ ବୋଲନ୍ତି ଏମାନଙ୍କୁ କହୁ । ଏତେ ଲକ୍ଷଣମାନ ଥାଇ ଯହିଁ ।୩୮।
ଅମ୍ବୁଜ ଚକ୍ରବନ୍ଧ ବହୁବିଧି । କମ୍ବୁ ମୟୂର ଗଦା ଶୂଳ ପ୍ରସିଦ୍ଧି ।୩୯।
ରଥବନ୍ଧ ଅଷ୍ଟ ଭଙ୍ଗବିଧାନ । ଦୋଳା ଘୂର୍ଣ୍ଣି ଚତୁଷ୍ଟକ ସ୍ୟନ୍ଦନ । ୪୦।
ପରଶୁ ଖଡ୍ଗ ହାର କବାଟ । ସର୍ବତୋଭଦ୍ର ସୁକଙ୍କଣ ପଟ ।୪୧।
କଚ୍ଛପ ପ୍ରାସାଦ ନାଗ ଗବାକ୍ଷ । ମୁରଜ ଲତା ବେନି ମତ୍ସ୍ୟ ଅକ୍ଷ ।୪୨।
ବୀଣା କୁଳିଶ ବିହଙ୍ଗ ଶକଟ । ଗୁଚ୍ଛ ଶର ଫଡ଼ ଧନୁ କୁକ୍କୁଟ ।୪୩।
ଛୁରିକା କୁଟିଳ ଅସି ଜଗତ । ସର୍ପ ଯୁଗଳହିଁ ପୁଣି ଚଳନ୍ତ ।୪୪।
ଭେଦମାନ ପୁଣି ଅପାର ଅଛି । ଯେଉଁ କବି ଯେତେ ଭେଦ ପାରନ୍ତି ।୪୫।
କବି କଳ୍ପଲତା ମତେ ଏ ଭାବେ । ସାହିତ୍ୟ ରତ୍ନାକର ମାଘ କାବ୍ୟେ ।୪୬।
ବ୍ୟସ୍ତଦତ୍ତ ଦତ୍ତଚ୍ୟୁତ ଅକ୍ଷର । ସଓଷ୍ଠ୍ୟ ନିରୋଷ୍ଠ୍ୟ ଶ୍ଳେଷ ବିସ୍ତର ।୪୭।
ଏକାକ୍ଷର ଦ୍ୱିଅକ୍ଷର ରଚନ । ସକଳ ପ୍ରକାରେ ମୋହର ମନ । ୪୮ ।
ଏମାନେ ହେଁ ମଧ୍ୟ ପୁସ୍ତକାନ୍ତରେ । ଗଣନା ହୁଅନ୍ତି ଚିତ୍ର-କାବ୍ୟରେ । ୪୯।
ଅଷ୍ଟ ବନ୍ଧମାନେ ଅଛନ୍ତି ଯେହୁ । ଗ୍ରନ୍ଥ ବାହୁଲ୍ୟକୁ ମେଲିଲି ନାହିଁ ।୫୦।
ବିଶେଷ କରି କହିବି ତା କେତେ । ବନ୍ଧ ବିନ୍ୟାସେ ଜାଣିମା ପଣ୍ଡିତେ ।୫୧
ଯାହା ବାଲ୍ମୀକି କାଳିଦାସେ ଖ୍ୟାତ । କହିଛନ୍ତି ତାହା ରଚନେ ଚିତ୍ର ॥

କହୁଅଛନ୍ତି ଶୁଣ ସୁଜନ ଜନ । ଦ୍ୱାରବତୀ ନାମେ ବସ୍ତୁ ଭୁବନ ।୫୩।
ସାକ୍ଷାତ ଯହିଁ ମଦନ ନୃପତି । ବିହାର କରନ୍ତି ଯୁବା ଦମ୍ପତି । ୫୪।
ସଂଯୋଗୀ ବିଯୋଗୀ ମାନାରେ ଯେଣ । ବହୁତ ଅଛନ୍ତି ଯୋଗୀନ୍ଦ୍ର ମାନ ।୫୫।
କେ ବନ୍ଧବିଧାନେ ପ୍ରିୟାବନତି । କେ ସଖାରେ କହେ ଦେବତା ସ୍ତୁତି ।୫୬
କେ ଦୂତ ଅଗେ ବିନୟ ଭାଷଇ । ତାହାକୁ ଦୂତ ବଚନେ ତୋଷଇ ।୫୭।
ଏ ବିଧି ବହୁ ଦମ୍ପତି ରଚିତ । ବନ୍ଧବିଧାନ ରସିକ ପଣ୍ଡିତ । ୫୮ ।
ଶୁଣିମା ପର ଛାନ୍ଦରେ ବିସ୍ତାର । କରି କହୁବା ଯେ ଯେଉଁ ପ୍ରକାର ।୫୯।
ଚିତ୍ରବୋଧକ ବନ୍ଧୋଦୟ ଗୀତ । ପ୍ରଥମ ଛାନ୍ଦ ହେଲା ସମାପତ ।୬୦।
କୁବ୍ଜାନାଗରୀ ସଙ୍ଗ କଲେ ଯେହୁ । ପାଣିରେ ମନ୍ତ୍ରୀଭୃତ୍ୟଙ୍କୁ ରଖାଇ । ୬୧ ।
ଯା’ଧନୁ ଧରଣେ ଅସୁରେ ଶଙ୍କି । ଜୀବନଦାତା ଯା କୃପାରୁ ବଙ୍କି ।୬୨।
ସେ ସମ ଶ୍ୟାମ ଚରଣପଙ୍କଜ । ସ୍ମରି ଶରଣ ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ । ୬୩ ।

—o—

ଦ୍ୱିତୀୟ ଛାନ୍ଦ

ରାଗ-କେଦାର । ଚକ୍ରକେଳୀ ବାଣୀ

ଏଥୁ ଅନନ୍ତେ ମେଧାବୀ ସୁବୁଦ୍ଧି । ବୁଝ ଚିତ୍ରବନ୍ଧ ବନ୍ଧବିଧି । ୧ ।
ଛନ୍ଦମଞ୍ଜରୀ ଛନ୍ଦରତ୍ନାକର । ଯେତେ ବିଦଗ୍ଧ ମଣ୍ଡନ-ବିସ୍ତର । ୨ ।
ଶିକ୍ଷା ଥିଲା ଜନ ଦେଖ ଏ ପୋଥି । ହେବ ନୋହୁଲେ ସିନା ଏଥି ମତି ।୩।
ବିଜ୍ଞହୀନ ଜନ ଯଥା ଅବଗ୍ର । ପୂଗ ଚର୍ବଣେ ମୂର୍ଖ ହୁଏ ଭଗ୍ନ । ୪ ।
ଏହା ଜାଣି ଜାଣି ଅଣି ବିସ୍ତରି । ନ କହୁବଟି ଗୀତ ଆଗ କରି । ୫ ।
ଏବେ ଶୁଣ ସିନ୍ଧୁ ମଧ୍ୟ ନଗର । ସ୍ଥିତ ଯେତେ ରସିକ ରମବର । ୬ ।
ଉପପତି ବନ୍ଧକୀ ଶ୍ରେଣୀ ସ୍ଥିତ । କେତେ ସାମାନ୍ୟ ଭୁଜଙ୍ଗ ଯୁବତୀ । ୭ ।
ଏମାନଙ୍କେ ପ୍ରୌଢ଼ା ମଧ୍ୟା ନବୀନା । ଶିଖେ ଯେ କରେ ଯେତେ ସମ୍ଭାବନ ।୮
ଅବନାରେ କେଉଁ ରସିକ ଭାଷି । ଦୂତୀ ଅଗରେ ବାଳା ଶୋଭାରାଶି । ୯ ।

ଅବନା

କୁଟଚୟ ନବଘନରୁଚି ଳ । ଲପନ ତର ଅମଳକମଳ । ୧୦ ।
ଶଶଧର ଦରପଣ ଗଞ୍ଜନ । ଅକ୍ଷ ଖଞ୍ଜନ ଚଞ୍ଜନ ରଞ୍ଜନ । ୧୧ ।
କନକ ଚମ୍ପକ ବରବରନ । ହରଷପବଳ ଘନଜଘନ । ୧୨ ।
ରକ୍ତକମଳ ଚରଣ କର । ଉରଜ କଲଶ ଅମ୍ବରଧର । ୧୩ ।
ମଦକଳ କଳକଣ୍ଠ ବଚନ । ଗଜବର ସମ ମନ୍ଥର ଗମନ । ୧୪ ।

ବନା

ବଦେଶେ ରହୁ କେବଣ ନାଗର । ବନାରେ ଭଣଇ ଧନୀକ ତାର । ୧୫ ।
ଶୋଭରେ ମୋହପାଠେ ସେ ଶୁଳକ୍ଷ । ନାହୁଁ ନାହୁଁ ଲେଖେ ଛଳା ବାଳୀଙ୍କ
ସାଧୁ ବଧୂମୁଖୀ କେଲିନିଧାନୀ । ଲୀଳବଲ୍ଲଭିନୀ ଚନ୍ଦ୍ରାନାଶିନୀ । ୧୭ ।
ଷଗ୍ରୀବାଙ୍ଗୀ ନାସା ସାହା ମୋହର । ମୋହିନୀ ମୋତହାସ ବଦ୍ୟଗୋଗ୍ର ।୧୮
ମୋ ପ୍ରାଣାଧିକା ସିନା ସେ ଭାବନୀ । ସ୍ନେହାଧୀନ । ବୀଣାବାଣୀ କାମିନୀ ।୧୯।
ଦ୍ୱି ଅକ୍ଷରେ କେବଣ ପୁଂସବର । ଯୋଷା ପ୍ରଶଂସୀ କରୁଛି ବଗୁର । ୨୦ ।

ଦ୍ୱି ଅକ୍ଷର

ରସାରେ ସାର ସୁରସ ସରସୀ । ସଂସାରଶିଖି ସୁରସ ସରସୀ ।୨୧ ।
ଏକାକ୍ଷରେ କେ ରତ୍ନ ସମୟରେ । ପ୍ରିୟା ରତ ଗାଢ ଭାବନା କରେ । ୨୨ ।

ଏକାକ୍ଷର

ହାହାହାହାହା ହୁଁ ହୁଁ ହୁଁ ହୁଁ ହୁଁ ହୁଁ । ହେଁହେଁହେଁହେଁହେଁ ହୁଁ ହୁଁ ହୁ ହୁଁ ହୁଁ ହୁଁ । ୨୩ ।
ଯେମନ୍ତ କହେ ସୁରତେ ତରୁଣୀ । ତାଙ୍କ ପ୍ରିୟମୁଖୁଁ ନ ଥିବେ ଶୁଣି । ୨୪ ।
ଦନ୍ତ୍ୟ ମୂର୍ଦ୍ଧନ୍ୟ ତାଲବେ କେ ପୁଂସ । ଭାବଇ ସୁନ୍ଦରୀ ଶୋଭନ ହାସ । ୨୫ ।

ଏ ସକାର ନ୍ୟସ୍ତ

ସାଂଶ ଷଶୀ ଶିଶୁ ଶ୍ରୀଶେଷା ଶେଷ । ସ୍ୱଂସ ଷଶୀ ଶିଷ୍ଟ ଶୀର୍ଷେଶ ଶ୍ରୀଶ । ୨୬ ।
ମୋହ ସାରେ ଇଷିତେ ମୋ ତରୁଣୀ କରଅଛୁ ମୋତେ ସୁରତେ ଋଣୀ ।୨୭
ସଖୀ ଅଗେ ସଖୀ ଓଷ୍ଠେ କେ କହୁ । ପ୍ରାଣସଖି ଅଦ୍ୟ ଜାଇବ ନାହିଁ । ୨୮।

ସ ଓଷ୍ଠ୍ୟ

ଶ୍ରୀମ ପ୍ରାଭବ ଭୂମିପ ପ୍ରାଭବେ । ବାପୁ ପ୍ରଭବ ଭବ ଭବ ଭାବେ । ୨୯ ।
ପୁଷ୍ପବଉବ ବପୁ ଘ୍ରାପେ୍ୟ ପବ । ବପ୍ରଭ ପ୍ରଭୂଭାବ ଭାବ ଭାବ । ୩୦ ।
କେଉଁ ରସିକଙ୍କୁ କହଇ ଦୂତୀ । ନିରୋଷ୍ଠ୍ୟ ରସିକା ବିରହ ସ୍ଥିତ । ୩୧ ।

ନିରୋଷ୍ଠ୍ୟ

ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦନ ଅଙ୍ଗେ ଦେଲେ ନେଇ । ଅନଳ ସର ନାଗରୀ କହଇ ।୩୨।
ନଳିନନାଳ ଦେଖିଲେ ଡରଇ । ଗରୁଡ଼ ଗରୁଡ଼ ସେ ଉଚାରଇ । ୩୩ ।
ଖେଦଶୟନ ଛାର ନିରନ୍ତର । ନୟନୁ ନ ରହେ ଲୋତକ ଧାର । ୩୪ ।
କାକରେଟି କହ ଏସନ କଳା । କଣ୍ଠରେ ଲାଗିଅଛି ଅଛୁ ସଜନୀ । ୩୫ ।
ନିଶି ପ୍ରଥମ ଯାମରେ ଅବେଶେ । କେଉଁ ଦମ୍ପତି ସୁରତି ଲାଳସେ । ୩୬ ।
କମଳ ହୋଇ ହେଲେ ପତି ଡୋଳକୁ । ଗୃହୁଁ ଅଣିଲ ଏମନ୍ତ ମନକୁ ।୩୭।

ତୋ ବିନା ଆନ ନାହିଁ ବୋଲି ମୋତେ । ବହୁଥାନ୍ତି ଏ କଉତେ କୌମନ୍ତେ
ପ୍ରଥମା ଦ୍ୱିତୀୟା ଅଭିଳା କରି । ଅଛନ୍ତି ମୁହିଁତ ଅପସ ନାରୀ । ୩୯ ।
ରଖିଦେଲ ଲପନଙ୍କୁ ଉରକେ । ଲେଖି ବସିଲ ମହୀଙ୍କ କରକେ । ୪୦ ।
କମ୍ପାଇଲ ଅଧର ସଙ୍ଗେ ସ୍ତନ । ଚଳଦଳ ଲଗି ଯଥା ପବନ । ୪୧ ।
ସ୍ୱକ୍ତ କଲ ପାଣି ଗଣ୍ଡ ନୟନେ ।'ଈଷ ଭାତର ହୋଇଲ ଲୋଚନେ । ୪୨ ।
ଗୁଣ୍ଠି ଆରମ୍ଭିଲ ପ୍ରଶ୍ନ ଉତ୍ତରେ । ଅନୁଷ୍ଟୁପ ଶ୍ଳୋକ ଛନ୍ଦ ଗୀତରେ । ୪୩ ।

ଏ ପ୍ରଶ୍ନ ଉତ୍ତର

ତୋର ପ୍ରତିପଦ କେନ୍ତୁ ସଂସ୍କୃତେ ।	ତବ
ଚୋର ଅସ୍ତ୍ର କେ ମାରଇ ଜଗତେ ।	ରୂପ
ଦୀର୍ଘହୀନ ଅନ୍ତରେ କ ଭାରତୀ ।	ପ୍ରତ
ରବିଜାୟା କେ ଖେ ଭ କ ହୁଅନ୍ତି । ୪୫ ।	ଛାୟା-ସ୍ୱକତେ
ଆପଣାର କ ବାଣୀ ଦ୍ରବ୍ୟରୂପେ ।	ମମ
ନେତ୍ରଦ୍ୱୟେ ଷଷ୍ଠୀରେ କ ଅରୂପେ । ୪୬ ।	ନେତ୍ରୟୋଃ ।
ପ୍ରଜାପତି ବର୍ଣ୍ଣେ ଦଅ ଇକାର ।	କିଂ
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଲେଖି କର ତା ସାନୁସ୍ୱାର । ୪୭ ।	ମାଂ
ଖେଦ ଦେବାରେ କ ବୋଲନ୍ତି ଦବ୍ୟେ ।	ଖେଦୟସେ
ସମ୍ବୋଧନେ ନାରୀରେ କ ସମ୍ଭବେ । ୪୮ ।	ମୁଗ୍ଧେ !
ବ୍ୟର୍ଥଶବ୍ଦ ପ୍ରୟୋଗେ କ ଉତ୍ତର ।	ମୁଧା
ଷଷ୍ଠୀ ଏକୋକ୍ତିରେ କ ହରପର । ୪୯ ।	କାମସ୍ୟ
ମାରଣର ତୃତୀୟା ବହୁକ୍ତିରେ ।	ମାର୍ଗଣୈଃ ।

ପାଦପ୍ରାନ୍ତ ଫସର୍ଗ ବିସର୍ଗଠିରେ । ୫୦ ।
ଶ୍ଳୋକ ଅର୍ଥ ବୁଝି ରମା ହରଷ ।
ଚାହିଁଲ ଗୁଣ୍ଠି ଦ୍ୱା ଅଦରସ । ୫୧ ।
କେଉଁ ଧନୀ ନାଗର କୁଟିନୀରେ ।
କହେ ଏମନ୍ତ ମଣ୍ଡୁକ ପ୍ଲୁତରେ । ୫୨ ।
'ଦେ'ଖ ର'ବ' ଅସ୍ତ 'ସ୍ମୃ' ଖଦା ନି' ରେ ।
'ଅ'ସୁ ତୋ' ଅ'ଜୀ ପ୍ରା'ଣ 'ରଖ' 'ମୋ'ରେ । ୫୩ ।
'ପା'ଶେ ଅ'ସ' ଗୋ ତା'କୁ' ବୋଲିକରି ।
ବକ୍ଷେବକ୍ଷ ରହିଛି ନେଇ ଜେରି । ୫୪ ।

ଦୁଇ ଦୁଇ ବର୍ଣ୍ଣ ଗ୍ରନ୍ଥ'ସମ୍ମେଳି ।
କହିବାରୁ ତା ମନ ଗଲା ବଳି । ୫୫ ।
ଜାଣିଲା ନାଗର ଏହୁ ଭାଷକୁ ।
ଦେବ ସୁନାଅଁ ଅଣ ମୋ ପାଖକୁ । ୫୬ ।
କେଉଁ ଦମ୍ପତ ଖେଳୁଥିଲ ପଶା ।
ମାନସ କରିଣ ଅତି ଲାଳସା । ୫୭ ।
ଖେଳ ଲାଗିଥିଲା ପାଞ୍ଚ ପଞ୍ଚରେ ।
ନାୟିକା ଦାନ ପକାଇଲା ଖରେ । ୫୮ ।
ହରଷେ ଦ୍ୱିତୀୟା ହେଲା ବୋଇଲା ।
ହରସ୍ତନା ମନେ ଅନ ଭେଣିଲା । ୫୯ ।
ଘୁଞ୍ଚ ସେ ରସ ହୋଇଲା ବିରସ ।
ମୁଖେନ୍ଦୁ କଲା ନବ ଦିବସେଶ । ୬୦ ।
ପବଳର ପବର୍ସ୍ଥପଙ୍କି କହୁ ।
ଚନ୍ଦ୍ରାଚିତ୍ର ନ କର ଯାଅ ସହୁ । ୬୧ ।
ଲକ୍ଷଣ ଉପମା ଥିଲା ବାଦ୍ଧଇ ।
ସେ କ୍ଷଣରେ ତାକୁ କଲା ବାଦ୍ଧିକ । ୬୨ ।
ଜାଣିଲା ନାୟକ ଇବଷା ମାନ ।
ଧନ୍ୟା ଘେନା ହେଲା ହେଠବଦନ । ୬୩ ।
କହେ ଚତୁର ଧବକର କରେ ।
ଗ୍ରନ୍ଥକୁ ଶାର୍ଦ୍ଦୂଳବିକ୍ରୀଡ଼ିତରେ । ୬୪ ।
କ ବ ର ଶୋ ହେ ରେ ତୋ ମାନସରେ ।
ର ସ ସା ଭି ଲା ଷି ରତ ରୂପରେ । ୬୫ ।
ବର ବସ ରସାଶୋଭି ହେଳାରେ ।
ତୋଷି ମାର ନତ ସ୍ତନ ରେ ପରେ । ୬୬ ।
ହୋଇବାରୁ ସୁଲେଖ ଯାର ଜାର ।
ହୋଇଥିଲେ ସେ ପଥରେ ପଥର । ୬୭ ।
କରୁ ତହିଁରେ ଅସ ଅସପଦ ।
ଗଲା ଶାପର ଅପବାଦ ବାଦ । ୬୮ ।
ଚିନ୍ତ ସେହୁ ଚରଣ-କଞ୍ଜ କଞ୍ଜ ।
ଦୁଏ ଦୁଃଖ ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜି ଭଞ୍ଜ ।

ତୃତୀୟ ଛାନ୍ଦ

ରାଗ—ମାଳବ

ଏ ଅନନ୍ତରେ ଶୁଣ ଜନେ କଳାନିଧିମୁଖୀ ।
ସ୍ମିତ ଯେତେକ ରସିକ ନାଗର ନାଗରୀ ।୧।
ଅନ୍ତର୍ଲାପି ବହିର୍ଲାପି ରହସ୍ୟଯୁକ୍ତ ଗୀତେ ।
କଥା ହେଉଛନ୍ତି ଯେଉଁ ରୁଚେ ପରସ୍ପରେ । ୨ ।
ଅନ୍ତର୍ଲାପିରେ କେ ପ୍ରଶ୍ନ ପରକାଶେ ଥାଇ ।
ବେଣକର୍ଣ୍ଣେ ଗୋପ୍ୟ ଭାଷା ଶବ୍ଦାନ୍ତ ଲେଖଇ । ୩ ।
କମଳନୟନା ଅନାୟତେ ମୁହିଁ ଅସି ।
ଅନେକ ଦୁଃଖ ପାଇଲି ହୋଇଣ ବିଦେଶୀ । ୪ ।
କୁମୁଦଚନ୍ଦ୍ର ପୀରତି ତୋର ମୋର ଥିଲା ।
ଏ ପରାଣ ନ ଯାଇଣ କମ୍ପାଇ ରହିଲା । ୫ ।
ଲଡ଼ୁ ଲକ୍ଷେ ଦେବି ଗଣେଶଙ୍କୁ ହେଲେ ଭେଟ ।
ମନ୍ନିବେ କି କାମବାଣ ଏ ଘୋରସଙ୍କଟ । ୬ ।
ଅବିରତେ ନୟନ ମନରେ ଅଛୁ ତୁହି ।
କୁଟିଳ ଶଠେବରଷ୍ଟ ସମ ହୋଏ ସହୁ । ୭ ।
ମୋର ତୋ ବାହାରେ କାହିଁ ଅଛୁ ଆନ ଗତି ।
ଭଜନ କରଇ ତୋର ନାମ ସିନା ନିତି । ୮ ।
ଜଳ୍ଦି ହୋଇଣ ମୁଁ ବଞ୍ଚଇ ଯାମିନୀରେ ।
ହୃଦ ସ୍ଥିତ କରଅଛୁ ତୋତେ କାମିନୀରେ । ୯ ।
ଭାବମାନ ଭାବ ଭାବ ହୁଅଇ ଆତୁର ।
ଅଞ୍ଜନ ବସ ସମାନ ବନପାଳି ପୁର । ୧୦ ।
ଗୀତେ ଯାହା ଅଛି ଏହା ବିଗ୍ରହ କରବୁ ।
ତାହା ସ୍ନେହାଧୀନା ତୁ ତେବେ ନ ଅଟରୁ । । ୧୧ ।
ପାଦାଦ୍ୟ ଦ୍ୱିବର୍ଣ୍ଣରୁ ଜାଣିବା ନାୟିକାଣ ।
ମନେ ମୁଁ ପଡ଼ୁଥିବଟି ରଜନୀ ଦିବସ । ୧୨ ।
ବହିସ୍ଥା ଶୋଭିତ କର ବକ୍ଷସ୍ଥଳି ବୋଲେ ।
ଯେଣୁ ଯେଉଁ ପ୍ରଶ୍ନ ପଶୁରେ ଭାବ ଖେଳେ । ୧୩ ।
କେ ଦବର କୁ-ମାର କେ ହଟ୍ମନୋହାରୀ ।
କେ ନାୟକାବ-ବାନ୍ଧବ ଶବ୍ଦକୁ କି କହ । ୧୪ ।

କି ବୋଲି ଯା ପ୍ରୀତି ବଶ କାହା ନେଇ ଦହ୍ନ ।
ବସନ୍ତେ କେ ଶୋଭା-ବନ ବପୁଃ ସାର କେହ୍ନ ।
କି ବୃଦ୍ଧି କରେ ଘ-ନ ଦିବସ ନାମ କିସ ।
କାହା ସାଇ ଋତୁ-ବୀର କେ ରମେ ସାରସ ।୧୯।
କେ ଜଉସ୍ଥଳ ବି-ହାସ ପଥ କି ପଶ୍ଚିମେ ।
କେ କରେ ମନ ଦ-ରଷ କେ ଖ୍ୟାତ ସଂଗ୍ରାମେ ।
କେ କଉସ୍ତୁବ ରସିକ ମନତୋଷ କର ।
ବାମବର୍ଣ୍ଣେ ପ୍ରକାଶ ଏ ଅନ୍ତର୍ଲିପିକାର ।
ରମଣୀ ବୋଇଲା ଏହୁ ଭଲ ମନବୋଧେ ।
କ୍ଷେମ ବିଲୋମରେ ଗୋପ୍ୟ ବେନିବର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟେ ।
ଏ ଅନ୍ତର୍ଲିପି ହୋଇଛି ଅତି ସୁରୁଚିର ।
ଅଗ୍ରାନ୍ତରେ ଖ୍ୟାତ 'ମାଧବ ବନବିହାର' ।୨୦।

ଜହ ଏ ଅନ୍ତର୍ଲିପିକା ରସଧାମା ବଶ ।
ବୌମ୍ୟବର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଣ ଧାତୁଏ ଅଙ୍କ କିସ ।୨୧। ରସ
କେଉଁ ଜୀବ ଚନ୍ଦ୍ରମାରେ ହୃଦୟ ଭୂଷଣ । ଶଶ
ଗଙ୍ଗାରେ କି କାମନା କରନ୍ତି ଝିଁଗଣ ।୨୨। ଧାସ
ବଳକର କେଉଁ ଶସ୍ୟ ବୀଜ ଭକ୍ଷ ସତ । ମାସ
କି କରନ୍ତି ସୁନ୍ଦରୀକାମିନୀ ପୁଂସଙ୍ଗତ ।୨୩। ବଶ
କେହୁ କମଳବନର ସର୍ବଦା ନିବାସ । ସର
ବିଚ୍ଛେଦରେ କିସ ପ୍ରକାଶଇ ଦେଶ-ଭ୍ରଷ୍ଟ ।୨୪। ଦର
ମହାଦେବ ତପ ଭଙ୍ଗି କେହୁ ଥିଲା ଯାଇ । ମାର
ବରଷା କାଳରେ ଜଳଧର କି ମୁଞ୍ଚଇ ।୨୫। ଧାର
ବାଳକ କିସ ପ୍ରୟୋଗ କଲେ ଯାଇ ଗ୍ରାମ । ଶର
ରମଣୀ ବୋଇଲା ଷଡ଼ବର୍ଣ୍ଣେ ମନୋରମ ।୨୬।
ରସବତୀ ସମ୍ବୋଧନେ 'ରସଧାମାବଶ' ।
ଏ ତତ୍ତ୍ୱ ବର୍ଣ୍ଣେ ବର୍ଣ୍ଣନା ଅଶେଷ ରହସ୍ୟ । ୨୭ ।

—o—

ପ୍ରବାସକୁ ଗମନ କରିବାବେଳେ ପତି ।
ଅନ୍ତର୍ଲିପିରେ କହୁଛି କେଉଁ ରସବତୀ ।୨୮।

ମୀନମାନଙ୍କର କେଉଁ ସଦନ ଅଟଇ । ବନ
କଇଁଟରେ କେଉଁ ପ୍ରତିପାଳିତ ହୁଅଇ । ୨୯ । ପିକ
ରଜନୀ ପ୍ରକାଶେ କି କରନ୍ତି ପକ୍ଷଅଳି । ଲତ
ଶିବ ନୟନଅନଳେ କେଉଁ ଗଲା ଜଳି ।୩୦। ମାର
ସର୍ବକାଳେ କେଉଁ ବସ୍ତୁ ବୋଲେ ମନୋହର । ରମା
ସଂସାରେ କେ କରୁଅଛି ପରଉପକାର ।୩୧। ତରୁ
ଲଙ୍କାପୁରୀ ଧ୍ୱଂସ କଲା କେଉଁ କୋପଚିତ୍ତେ । କପି
ଗ୍ରହମାନଙ୍କ ଗଣନା ସଂଖ୍ୟା ପୁଣ କେତେ ।୩୨। ନବ
ସ୍ୱୟମ୍ବରେ ସଖୀ କି କହେ କନ୍ୟାକୁ ଗୃହୁଁ । ବର
ଛପନକୋଟି ଜୀବରେ ସାରସ୍ୱତ କେଉଁ ।୩୩। ନର
ଇଷ୍ଟଦେବତାଙ୍କୁ କିସ କହନ୍ତି ଯବନ । ପିର
କି ଘେନନ୍ତି ଦ୍ରୋଣଠାବରୁ ସଜନ ।୩୪। କର
କାମନ କାହାର ପୂଜ ହୋଇଣ ପ୍ରକାଶ । ହର
ଶିଷ୍ୟକୁ କି ବୋଲି ଗୁରୁ କରନ୍ତି ଅଶିଷ ।୩୫। ତର
ଯୁଦ୍ଧକାଳେ କେଉଁ ବାଣୀ ହୁଅଇ ପ୍ରଖ୍ୟାତ । ମାର
କୋକିଳ କରଇ କିସ ହୋଇଲେ ବସନ୍ତ ।୩୬। ରତ
ଚନ୍ଦ୍ରଲବ୍ଧା ପ୍ରଭାତେ କରଇ କିସ କାନ୍ତେ । ମାନ
ଜୀବନମୁକ୍ତ କେ ପୁଣ କହ ଏ ଜଗତେ ।୩୭। ତପୀ
ସାମ ଯଜୁ ଅଥର୍ବ କେ ଅଛ ବେଦ ସାର । ଋକ
ଏ ବସନ୍ତଋତୁରେ କେ ଶବ୍ଦ କାମିଙ୍କର ।୩୮। ପିକ
ନାୟକ କହୁଛ ବନ ପିକ ରତ ମାର ।
ହା ପଣ୍ଡିତା କଲ ଅଷ୍ଟ ଅକ୍ଷରେ ବିସ୍ତର ।୩୯।

ରତ୍ନ ବିଦେଶ ନ ଯାଇ କୋଳରେ ବସାଇ ।
କକ୍ଷକର ଏମନ୍ତ ପ୍ରିୟାକୁ ପଗୁରଇ ।୪୦।
ସୁରଗଣ ଅଦ୍ୟେ ଖ୍ୟାତ ନୁହଇ ଅସୁର । ସୁ
ବସୁଧା ପ୍ରାନ୍ତରେ ଅଛୁ ନୋହେ ଧାରିକାର ।୪୧। ଧା
ହାରର ମଧ୍ୟସ୍ଥ ସେହୁ ନୁହଇ ତରଳ । ର
ବାସ ଅନ୍ତେ ବସିଜାତ ନୁହଇ ଅଚଳ ।୪୨। ସ
ପୂର୍ବଦଗ ଅଦ୍ୟେ ଅଛୁ ଉଦୟାଦ୍ରି ନୋହେ । ପୂ

ଅର୍ଣ୍ଣବ ମଧ୍ୟରେ ମଇନାକ ନୋହୁ ରହେ । ୪୩ । ର୍ଣ୍ଣ
କଶୋଭ୍ର ମଧ୍ୟ ମଣ୍ଡନା ନୁହଇ ରସନା । ଶୋ
ଭ୍ୱବ ଅଦ୍ୟରେ ସମ୍ଭବ ନୁହଇ ଅଶ୍ୱିନା ।୪୪। ସ୍ୱ
କଳପ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଖ୍ୟାତ ପ୍ରଳୟ ସେ ନୋହୁ । ପ
ପୟୋଦ ମଧ୍ୟରେ ବିଦ୍ୟୁ ନୋହୁ ଫୁଟଇ । ୪୫ । ୟୋ
ଅଧର ମଧ୍ୟରେ ଅଛି ନୁହଇ ଅମୃତ । ଧ
ଶର୍ବର ଶେଷେ ଛୁଟଇ ଚରଣ ନୋହୁତ । ୪୬ । ର
ଗୀତେ ଯାହା ଅଛି ତାହା ପ୍ରକାଶ ହୋଇବ ।
ଭୃଙ୍ଗ ଏ ଅଲିପିକା ମାନସ ମୋହିବ । ୪୭ ।
ସ୍ୱମା ବୋଇଲା ଏ ହେଲା ବଡ଼ ଚମତ୍କାର ।
ଖ୍ୟାତ ସୁଧାରସ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶୋଭ୍ର ପୟୋଧର । ୪୮ ।

କେ ରସିକ ଅଗେ ବସି ନିଜ ବନିତାକୁ ।
ସ୍ନେହେ କହେ ହୃଷ୍ଟରଣ ଅନ୍ତର୍ଲିପିକାକୁ । ୪୯ ।
ମୋତିଦଶନୀକୁ ମଣି ମୋର ମୁକୁଟର ।
ତୋ ପଦ ପ୍ରୀତିଅ ଲେଖିବାକୁ ନାହିଁ ଗାର । ୫୦ ।
ବଳସି ରତିରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ କର ମୋ କାମନା ।
ଅନ ଯୁବ ଏ ସେନ ତୋର ମୁଁ ଚନ୍ଦ୍ରାନନା । ୫୧ ।
ଛାହୁଁକି ମାଗିଲେ ବିପରୀତ କରୁ ନାହିଁ ।
ମତେ ପର ପରି କରୁ କି ରେ ପ୍ରାଣସହି । ୫୨ ।
ପଚ୍ଛୁଛୁ ମୋ ଶପଥ ପକାଇଣ ତୋତେ ।
ଅଦ୍ୟ ପ୍ରାନ୍ତ କର କହ ବୁଝି ହରଷରେ । ୫୩ ।
ନାଗରୀ ବୋଇଲା ହସି ଏ ଅଛି ଏଥିରେ ।
ମୋର ତୋର ବିନା ଅନା କାହୁଁ ମଧ୍ୟସରେ । ୫୪ ।

କୁକୁଟରଟକୁ ଶୁଣି କେଉଁ ବରାଙ୍ଗନା ।
ଭୁଜଙ୍ଗପାଶ୍ୱଁ ଯିବାକୁ ହେଲା ତନମନା । ୫୫ ।
କର ଧର ଯେନାଯେନ ବାଣୀ ପୁଂସ କରେ ।
ଜଉତୁକେ ସ୍ଫୁଟ ହେବ ଅନ୍ତର୍ଲିପିକାରେ । ୫୬ ।

କହ ସୁମା ରସିକ-ପୁରୁଷ କାହୁଁ ବଶ । ରସେ
ପ୍ରୀତି ପୁଂସ ଗୃହୁଁ ନାରୀ କି କରେ ପ୍ରକାଶ । ୫୭ । ହସେ
ସେତୁ ସମ କଲେ ଗିରି ବୁହାଇ କାହୁଁରେ । କୀଶେ
ନଥ ଗୁଣା ବେଶର ମଣ୍ଡିତ କେଉଁଠାରେ । ୫୮ । ନାସେ
ମିତ୍ରଜନଙ୍କୁ ବସାଇ କେଉଁ ପ୍ରଦେଶରେ । ପାଶେ
ସମସ୍ତ ପଢ଼ିଲେ କହ ଏଥୁଁ କି ବାହାରେ । ୫୯ ।
ସୁନ୍ଦରୀ ବୋଇଲ ରସ ଅକ୍ଷରେ ପୂରିଛି ।
ରହ କନା ପାଶେ ଏଥୁଁ ଏତେ ବାହାରୁଛି । ୬୦ ।

କହଇ ଏକ ପୁରୁଷ ଶୁଣ ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖି ।
ବୁଝ ଏ ଅନ୍ତର୍ଲିପିକା ବିଅକ୍ଷର ଲେଖି । ୬୧ ।
ପାନଯୋଗ୍ୟ ହୁଏ କିସ ଜାଣିଲେଟି ନର । ଖର୍ଜୁର
ସଗଦ୍ରବ୍ୟକୁ କି ବୋଲି ବୋଲନ୍ତି ସଂସାର । ୬୨ । କଣ୍ଟକ
ବିଷ୍ଣୁ ହେଲେ କିରୂପ ତୃତୀୟ ଅବତାରେ । ଶୂକର
କେହୁ ପୁଣି କହ କୋମଳତା ଉପମାରେ । ୬୩ । ବାଳକ
ବରଷା ପ୍ରବେଶେ କି କରନ୍ତି ଖଗବଂଶ । ନିବାସ
କୂଟେ କୁରୁକୁଳକୁ କେ କରାଇଲା ନାଶ । ୬୪ । ଶକୁନି
ସୁବର୍ଣ୍ଣକୁ ତୁଳ କଷ କରେ କେଉଁ ଜାତି । ସୁନାର
ଦୁର୍ଗାରୂପ କେଉଁ ଦୈତ୍ୟ ନିମିତ୍ତେ ପାର୍ବତୀ । ୬୫ । ମହିଷ
ଶରୀର ମଧ୍ୟରେ ନିଶ୍ଚେ କେ ଅଟଇ ସାର । ପବନ
ପକ୍ଷମାନ କାହାର କାଟିଲେ ବଜ୍ରଧର । ୬୬ । ଅଚଳ
ଅଦିତ୍ୟଙ୍କୁ ଦେଖି କେହୁ ହୁଏ ବିକଶିତ । ବନଜ
କାହାକୁ ପ୍ରଶଂସା ପଛେ କରନ୍ତି ଜଗତ । ୬୭ । ସଜ୍ଜନ
ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର କାହାଠାରେ ପକ୍ଷପାତ । ଭଗତ
କି ବୋଲନ୍ତି ଶିବ ଥାଇ ପ୍ରେତଙ୍କ ସଙ୍ଗତ । ୬୮ । ପ୍ରେତେଶ
ମଧ୍ୟବର୍ଣ୍ଣ ବାହାର ହୋଇବା ଭଷା ଜାଣି ।
ସ୍ନେହେ ଅଲିଙ୍ଗନ କଲା କୁରଙ୍ଗ ଈକ୍ଷଣୀ । ୬୯ ।
ବୋଇଲ ମନକୁ ଅସେ ବାହାରୁଛି ଏତେ ।
ଯୁକ୍ତ କରିବାକୁ ନାହିଁ ବଚନ ଜଗତେ । ୭୦ ।

କେବଣ ପୁଂସ ବଦେଶୁଁ ରମଣୀ ପାଶରେ ।
ଲେଖେ ବହୁଲ୍‌ପି ସ୍ଥିତ ଅନ୍ତଲ୍‌ପିକାରେ ।୭୧ ।
ବାସବ ବକାଢେ କ ଧଇଲେ ଗିରିଧର ।
ଯାଶ୍ବସୌ ତୃପ୍ତି ନ କରେ କହ କେ ମନର । ୭୨ ।
ମାରଣର କାତରେ କ ହୁଅନ୍ତି କାମୁକ ।
କାମୁକ କ କରେ ଶୁଣି ଘନ ଲ ଦମକ । ୭୩ ।
ଛତ୍ରେ ଦେଇ ପ୍ରଭୁ ବୋଲେ କ ତୋଷ ମନରେ ।
କ ଗତି କରନ୍ତି ଯୁବା ଯୁବତୀ ବାଥିରେ । ୭୪ ।
ଭଣ ଅଭ୍ୟୁଗ୍ରହତେ ବସେ କେ ଦବରେ ।
କାହୁଁ ନଦୀ ପାର ହୋଇ ସକଳ କିନାରେ । ୭୫ ।
ନାଗରୀ ପଢ଼ି ନାଗର ଚିଠାକୁ ବିଧାନ ।
ପୁସ୍ତଇ ନୟନେ ଲହ କଲ ଥନ ଥନ । ୭୬ ।
ପ୍ରାନ୍ତ ବେନ ବର୍ଣ୍ଣ ଅଦ୍ୟ ଅକ୍ଷରେ ଚନ୍ତ୍ର ।
ଧନ ମୁଁ ମନେ ଥିବ ନା ବୋଲି ଲେଖିଛନ୍ତି । ୭୭ ।

ପଲଙ୍କ ଅଙ୍କେ କେ ପୁଂସ ବସାଇ ପ୍ରିୟାକୁ ।
ପଞ୍ଚାକ୍ଷରେ ପୁଚ୍ଛେ ଅନ୍ତେ ବହୁଲ୍‌ପିକାକୁ । ୭୮ ।
କହ ବନ୍ଧୁ ଚନ୍ଦ୍ରକୀର ବାଣୀ କ ବୋଲଇ । କେକା
ଛାରବାହ କ ଯବନଭାଷାରେ କୁହାଇ । ୭୯ । ଶିକା
କେହୁ ପାଟି ଚରାଇଲା ନୃପେନ୍ଦ୍ର ଦ୍ୱେଷୀ ହୋଇ । ବକା
ବୁଡ଼ି ନଦୀରେ ଜୀବିକା ଦାସଙ୍କର କେହୁ । ୮୦ । ନୌକା
ସମସ୍ତ ପଢ଼ିଲେ କେଉଁ କେଶବ ସମ୍ବାଦ ।
ହେବ ତୁଇ ଦଣ୍ଡେ ଥାଇ ସମ୍ପେ ଧନ ପଦ । ୮୧ ।
କତ କୃଷ୍ଣ ପୁଚ୍ଛେ ତୁରେ କହ କେ ଚଞ୍ଚଳ ।
କୃଷ୍ଣ କେଶେ ପୁଚ୍ଛେ ପଙ୍କ ଜଳେ କେ ଚପଳ । ୮୨ ।
ଉକ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟୁକ୍ତରେ ଜାଣି ରମଣୀ ହସିଲା ।
କେଶବ ନୌ ଭାରେ ଏତେ କଉତୁକ ହେଲା । ୮୩ ।

ଏକାନ୍ତ ସ୍ଥାନରେ ବସି ବେନି ସଖୀ କାହୁଁ ।
ଏକ ମୁଖ ଚାହୁଁ ଏକ ବଚନ କହଇ । ୮୪ ।

ଜାଣ ଦୁଇବର୍ଣ୍ଣେ ସ୍ୱନ ନାମକୁ ଉଚିତ । ନିଶା
ସୁନ୍ଦରଇ ପ୍ରଭୁ ବେନି ଅକ୍ଷରୁ ବଦତ । ୮୫ । ପତି
ପ୍ରକାଶିତ ଦ୍ୱିଅକ୍ଷରେ ସଜ୍ଞା ଯନ୍ତୁଁ ରତ । ନୀତି
ଉକ୍ତି କୋଧ ବାଣୀ ବେନି ବର୍ଣ୍ଣେ ହେବ ଖ୍ୟାତ । ୮୬ । ଶାପ
ଖେଳ ଗୋଟିଏ ହୋଇବ ବଳେମେ ବାହାର । ପଣା
ବାର୍ଷିକ ପୃଷ୍ଟ ଦ୍ୱିବର୍ଣ୍ଣେ ଯେ ଗୋବନ୍ଦ ହାର । ୮୭ । ନୀଚ
ମୂସୁଲ୍ବ କଷ୍ଟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଦ୍ୱିବର୍ଣ୍ଣରୁ ହେବ । ତନ୍
ପରସଂଖ୍ୟା ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଦ୍ୟ ପ୍ରାନ୍ତେ ବାହାରବ । ୮୮ ।
ସ୍ୱନ କ୍ଷ ଶ୍ଲେଷ ଭାବିଲେ ହବଦ୍ରା ପ୍ରଶସ୍ତ ।
ଚନ୍ଦ୍ରମା ହେବ ମିଶାଇ ପଢିଲେ ସମସ୍ତ । ୮୯ ।
ଏ ବହୁଲିପିକା ବେଦ ଅକ୍ଷରେ ବର୍ଗୁର ।
ଶବ୍ଦ ରୁଚି ତ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପଣ୍ଡିତବୃନ୍ଦର । ୯୦ ।
ଶୁଣି ଅବ ମିନ୍ଦ ହସି କହନ୍ତି ଏ ଗୀର ।
ନିଶାପତିରୁ ହୋଇଛି ଏତେକ ବାହାର । ୯୧ ।

ଯେହୁ ନାଗ୍ରୀ ସଙ୍ଗରେ ରଙ୍ଗପ୍ରତ ଉପଗତ ।
ବସି ଭାଷି ରହେ କହେ ଏମନ୍ତ ଭାରତୀ । ୯୨ ।
କର୍ଣ୍ଣ ସୁଖଦାୟିନୀ ଯେ ଅଦତ୍ୟ ନନ୍ଦନ ।
ରତିଲାଳସୀ ଯେ ସୁଖ କରଇ ବର୍ଦ୍ଧନ । ୯୩ ।
ହରିଣନୟନା ଯେହୁ ସଂସାର ସର୍ବ୍ବଭ ।
ରହସ୍ୟବର୍ଦ୍ଧିନୀ ଜାହୁଁ ରସ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିଭ ।୯୪।
ସଖି ଯେହୁ ଅଷ୍ଟଭୂନାୟିକ ପ୍ରିୟତର ।
ମାନିନୀର କସ ଛଡ଼ାଏ ନାଗରବର ।୯୫।
ନରଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କା ବସ୍ତୁର ଯେହୁ ଅବତାର ।
ଶଶୀହାସି ଯେ ଭୂଷଣ ମହାଦେବଙ୍କର ।୯୬।
ଅନ୍ତ୍ୟର୍ଲିପି ଅଦ୍ୟେ ବହୁର୍ଲିପି ପ୍ରାନ୍ତେକ୍ଷା ।
ରୁକ୍ମିଣି ସୁଦୟ୍ୟା ଜର ସରସିଜ ଦୃଶା ।୯୭।
ବସୁବର୍ଣ୍ଣେ ଖ୍ୟାତ ବୋଲି ରମଣୀ ଭାଷିଲ ।
ସ୍ନେହେ ମୃଦୁ ମୃଦୁ ହସି ଅଳିଙ୍ଗନ କଲ । ୯୮।

ଷାଡ଼ାଦ୍ୟ ଦ୍ୱିବର୍ଣ୍ଣ ବାମ ଭାଗରେ ପ୍ରକାଶ ।
ଏଥୁଁ ବାହାରୁଛି କର ହରଷ ମାନସ ।୯୯।

କେ ମିଛ ମିଛକୁ କହେ ହସି ହସି କରୁ ।
କହ ଏ କୌତୁକକୁ ତୁ ସଖା ହେ ଚତୁରୁ ।୧୦୦।
ତାସ କାମ ରଚ ଇନ୍ଦ୍ର ସୁରରକ୍ଷ ଅଟେ ।
ଧାଇଁ ରୁପେ ଚନ୍ଦ୍ରପ୍ରଭ ଭଞ୍ଜି ଶୋକ ଦହେ ।୧୦୧।
ପଦେ ହେବ ଦେବସୁତ ଏ ଭାଷା ଚଳଦେ ।
ଅନ୍ତେ ହେବ ଦେବ କାମ କବ ନାମ ଉଦେ ।୧୦୨।
ଏ ଅନ୍ତର୍ଲଘିଭା ସାର ବୁଝିବ ଚତୁର ।
କୋବିଦଙ୍କୁ କହୁଛି ବିନୟ ଭାବ କରୁ ।୧୦୩।
ରାମଚନ୍ଦ୍ର ରକ୍ଷ ହେ ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ କହେ ।
କୋଲନ୍ତେ ହରଷ ହେଲେ ସେତୁ ମିଛ ନୁହେଁ ।୧୦୪।

୪ର୍ଥ ଛାନ୍ଦ

ରାଗ ପଞ୍ଚମବରାଡ଼ି । ସଙ୍ଗମଭଞ୍ଜର ବାଣୀ ।

ଏବେ ସାଧୁଜନେ ଶୁଣ ମନ ଏକ କରି । ଶବ କବିତ୍ୱ ରଚିତ ହେତ ମାଧୁରୀ ।୧। କହେ କେଉଁ ପୁରୁଷ ବସନ୍ତ ଋତୁ ଦେଖି । ଚକ୍ରବନ୍ଧ ସିଂହାବ- ଲୋକନେ ଶୁଣ ସଖି ।୨। କଇକଦନ୍ତୀ ପ୍ରବେଶ ଏ କୁସୁମାକର । କରନ୍ତ ପ୍ରାୟୁ ରୁଚିର କେତକୀ ନିକର ।୩। କରଇ କି କେଶରର କି ଚଞ୍ଚୁ ଶୁକର । କର ଲୋଚନ ପ୍ରକାଶ ପଲଶ ପ୍ରକର ।୪। କରନ୍ତି ମଧୁର ମଧୁପାନ ମଧୁକର । କରହୋରୁ ଦେଖି ଚୁତେ ବିଳାସ ପିକର ।୫। କରନ୍ତ ତୁ ରସର ନିଶାରେ ନିଶାକର । କର ଆଲୋକେ ରଚିବା ରସ କୃପାକର ।୬।

କେଉଁ ପୁରୁଷ କହୁଛି ଶୃଙ୍ଖଳାଛନ୍ଦରେ । ପ୍ରିୟବତୀ ଘର୍ମରେ ବସିଣ ଆନନ୍ଦରେ ।୭। ତୁ ରସ ସରଦା ସଦା ଦାସର ଶରଣ । ରଣରଣେ ମୋହୁ ମୋ ହୃତ ତୁ ପ୍ରାଣ-ପ୍ରାଣ ।୮। ପ୍ରାଣସହୁ ସହୃତ ହୃତ ରତର ତର । ତରତର ବୋଲେ ବୋଲେ ବସ କର କର ।୯। କେଉଁ ସ୍ୱାମୀ ଧୀର ହୋଇ କାନ୍ତାରେ ରୁଚିଲା । ଗୁପ୍ତଚକ୍ର ଗଡ଼େ ଅଭୂତ ମାନ ପ୍ରକାଶିଲା ।୧୦। ଶିଖିପିଚ୍ଛଚୂଡ଼ ସ୍ତୁତେ ପରେ ବିକାଶି । ଅଙ୍ଗକୁ କଲି

ଶଶାଙ୍କ ନିଃଶଙ୍କରେ ରସି ।୧୧। ପିକ ମକ୍ତ ହୋଇଣ ଅନନ ବର୍ଣ୍ଣେ ଅନ । କୁମୁଦ ମୁଦରେ ମୁଦ ହୋଇଲ ନାଶନ ।୧୨। ଦେଖି ଷଡ଼ ଏ ସ୍ୱାନ୍ତ ବଷମ ମାନସରେ । ଅରମ୍ଭିଲ ଗୃହ୍ନୁ କୁ ବିଷମ ସମସ୍ୟାରେ ।୧୩। ଷଡ଼ବଡ଼ ସ୍ତ୍ରନା ଷଡ଼ବଡ଼ କର ମୋତେ । କି ଦୋଷରେ ଶରେ ମସ୍ୱଳନ୍ତି ମାର ହାତେ ।୧୪। ଏଡ଼କ କେତକୀଗୋସ୍ୱା ଅଛି ମୋର ଦୋଷ । ଚନ୍ଦ୍ରରେ କରଇ ଚନ୍ଦ ଯୁଗଳ ହରଷ ।୧୫। କଇରବ ଶବାଶ କରଇ ଚକୋରେ । କେନ୍ଦ୍ରଫଳୀ ଅଳିମେଳ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସ୍ନେହରେ ।୧୬। ଦନଜର ଷରେ କେନ ଛନ୍ଦକୁ ଧସଇ । କାମଶର ନିଅଳୀରେ ଶମ୍ଭୁକୁ ଚସଇ ।୧୭। ଏହୁରୂପେ ଯେବେ କେଣବୃନ୍ଦ ସମାମଣି । ବୁଝି ବସିଲେ ମୋ ଦୋଷ ହେବ ନିକ ଗଣି ।୧୮। ଷଡ଼ର ଭରଣୀ ହୋଇ ବସନ୍ତ ସଦୃଶ । କୁହାଇଲ ରହୁଲ କେବଳ ମୃଦୁଭାଷ ।୧୯।

———

ଚ୍ୟୁତାକ୍ଷରେ କେଉଁ ଶଠ କହଇ ଦୂତୀରେ । ନ ଅଣିବୁ ଧନକୁ ଅଜ୍ଞାଟି ମୋ ପାଶରେ । ଦତ୍ତାକ୍ଷରେ ଦୂତୀ କହୁଅଛି ଏହାଭାବ । କଟିବସିଥିଲେ ଷଡ଼ ଅବଶ୍ୟ ଅଣିବ ।୨୧। ରସିକ ପାଶରୁ ଅସି କେବଣ ସଖୀସ୍ତ୍ରୀ । ରସିକାକୁ କହେ ଚ୍ୟୁତ ଦତ୍ତାକ୍ଷରେ କରି ।୨୨। ସଖି ଏକ ନାଗରେ ହୋଇଛି ତୋତେ ମୋହ । ରସାଇ କହୁଲେ ଶୁଣ ଯାହା ଅଛି କହ ॥ ଧବଳେ ଚତ୍ର ବୋଲି ଯେ କହୁଛୁ ତାହାର । ଧସରେ ଦନ ବୋଲିଣ କହ ଯାଇ ମୋର । ୨୪ । ଧରସାଇବ କି ମନ ତେବେ ମୋହଠାରେ । ଧରମ କରଣ ଯାଇ କହୁ କନା ଥରେ ॥ ଗୃହ ପାଦେ ଜାଣି ସମା ଧନର ବିଗ୍ରହ । ବନ୍ଦରେ କହେ କହୁବୁ କଲ ଅଙ୍ଗୀକାର ॥ ପୁଣି ସମା ଏକାନ୍ତରେ ବସି ବିଗ୍ରହଇ । କି କହୁଲ ଦୂତୀ କେତେ ଭାବ ଅଛି ତହିଁ ॥ ନ ବଳେ ଚତ୍ର ବୋଲି ଯେ କହୁଛୁ ତାହାର । ନ ସରେ ଦନ ଯାଇଣ କହ ଯାଇ ମୋର । ନ ରସାଇବ କି ମନ ତେବେ ମୋହଠାରେ । ନରମ କରଣ ଯାଇ କହୁ କବା ଥରେ ॥ ହାହା କି ଭଙ୍ଗୀରେ କହୁଥିଲେ ସେ ନାଗର । ଧନରେ ନ ବୁଝିଲେତ ନୁହନ୍ତା ଗୋଚର ॥ ପୁଣି ଦୂତୀ ପୁଂସେ କହେ କହୁଲି ମୁଁ ଗୁପ୍ତେ । ଯାହା କହୁଛି ହେଉଛି ଶୁଣ ବର୍ଣ୍ଣଗୁପ୍ତେ ॥ କି କରମ ହେଲଶୁଣି ତୁମ୍ଭ ଗୁଣ ମରେ । ନ ମଜ୍ଜାଇ ପୁରେ ଚତ୍ର ଭାବନା-ଗମରେ । ୩୨ । ମନ ରଖି ବୁଝ ଅହେ ବିଦଗ୍ଧ ଅଦରେ । କଳହଂସେ ଅଦ୍ୟ ପାଦ ଅଦ୍ୟ ଅନୁସ୍ୱାରେ ॥ ଜାଣି ପୁରୁଷ ବୋଇଲ ହାସେ କି ନାଗରୀ । କେତେ ସନ୍ଦର୍ଭେ କହୁଲ କି ଚାତୁରୀ କରି ।୩୪।

———

ଏ ସ୍ତୁତି ପାଦର ସ୍ୱଗ— ଜଳହଂସ ଜେଦ୍ୱାର
କଂକଣ୍ଠ ହେଲା ଶୁଣି ଛନ୍ଦ ସ୍ୱଣରେ ।
ନ ଯାଇ ପରେ ଚିତ୍ର ଭାବ ନାଗରେ ଯେ ।୩୫।
ଭାବ ଏ ପଦକୁ ପୁଂସ ହୋଇଲ କୃତାର୍ଥ ।
ମନ ଦେଇ ନ ବୁଝିଲେ ନୁହନ୍ତା ଏ ଅର୍ଥ ।୩୬।

ଯେଉଁ ପୁଂସ ଯାଦୃଂଭାଳେ କାବ୍ୟ ପ୍ରାଙ୍ଗଣରେ । ବସୁଁ ଦ୍ୱାର କଳୁଁ ସ୍ୱପ୍ନ ଭୁଞ୍ଜିବ ଅଚରେ ॥ ଅନେକ କାଳରେ ଛୁଡ଼ ହୋଇଲଣି ଚେଷ୍ଟା । ବାହାରେ ଖହୁଲ ତାଡ଼ ରସରେ ରୁପାଟି ॥ ଭିତରେ ସେ ସଖିଙ୍କ ବ୍ୟାଜେ କହୁ । ଅଞ୍ଜୁ ଖୋପି କୁଞ୍ଚିତ କେଶ ଳେକୁ ଚୁହୁଁ ।୩୯। ନ ଜାଣିଲେ ସଖୀ ଯିନା ବୋଲନ୍ତି ଗୃପ ସ୍ୱ । ନାଗର ଖେଳିଲ ଏତ ପରମ ଚତୁରସ୍ୱ ।୪୦। କେହୁ ହଟେ ପ୍ରସବ ବିପ୍ରପ୍ରସବ ଚୁହୁଁ । ସଖୀକୁ ରୁପକେ କହେ ମନ୍ଦହାସ କହୁ । ହେ ମିତ ଏକ ତରୁଣୀ ପଶ ଏ ଦଣ୍ଡୁ । କେଶ ମୁଖ ଓଷ୍ଠ ହାସ ଦନ୍ତେ ବସନ୍ତୁ ॥ ଜବଳ କରଳ ବର୍ଣ୍ଣ ମଣ୍ଡନାଢ଼ ଦର । କେ କେଉ ରୁପେ ମଣ୍ଡନ କହ କି ବଚୁର ॥ ସେ କହୁଛ ଅବୟବମାନ ଅନୁସର । ଯହିଁରେ ଯେଉଁ ଉପମାମାନଙ୍କ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ॥ ଚୁମର ବିମ୍ବ ହିନ୍ଦୁର କର୍ପୂର ମୁକୁତା । ସମ୍ପୁଟକ ଜାତ ଦଳ କୁଙ୍କୁମ ରଞ୍ଜିତା ॥ ଅଳକ୍ତକେ ଶୋଭ ଅଚ୍ଛାଦନ୍ତ ଦବ୍ୟବାସ । ନାଗର ଏ ବେଳ ଯିନା ନ ଘୃଡ଼ଲ ପାଶ ॥ କେଉଁ ବିଦଗ୍ଧ ଦୂତୀକ କହେ ନେପଥ୍ୟରେ । ଚିହ୍ନାଇଦେ ଏବେ ବୋଲି ଠାରେ ଅଙ୍ଗୁଳିରେ ॥ ଗୋଟ ପୁଟା ଛତ ସ୍ୱନ ପଦ୍ମପୁଚ୍ଛ ବେଣୀ । ହର ହାର ଅହାର ମାର୍ଗରେ ଅଛ ବସି ॥ ସେ ଶୁଣି ଜାଣି ଏମନ୍ତ କହୁଲ ନାଗରେ । ବକ୍ରୋକ୍ତି କର ଶ୍ଲେଷରେ ବରେଖାସରେ ଏ ଲକ୍ଷଣସ୍ଥିତ ମୁଖ ଦେଖିଲେ ନ ଜାଣ । ଶୋଭ୍ର ନେନେ ସୁଗ୍ରୀବ ଅଙ୍ଗଦେ ଭୂଷଣ ।୪୧। ମଙ୍ଗା ସ୍ୱମରେ ଦର୍ଶନ କରବାକୁ ନିତ୍ୟ । କି ଜନତକ ନ ଜାଣ କହୁଥାଅ ମୋତେ ॥ ସେ ଗଜସ୍ୱ ଈଶ ପ୍ରାସ୍ତରେ ହୋଇ ତୋଷ । କୁମାର ଗଣପତରେ ବହୁଣ ବରସ ॥ ପୂଚ୍ଛ ପ୍ରଶ୍ନ ଦୂତୀର ପ୍ରତ୍ୟୁକ୍ତି ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ । କୋବଦେ ହେ ଏହା ନ ବୁଝିବ ହେଲା କର ॥ ଗଣକ ଜଣକୁ ଏକ ଅଧିକୃତ ପୁଂସ । ପୁଚ୍ଛିଲ ପ୍ରଶ୍ନ ଉତ୍ତର ଉଚ୍ଚାର ଏ ଭାଷ ।୪୨। କହ ମାନବଙ୍କର ଆୟୁଷ ସଂଖ୍ୟା କେତେ । ସେ ବୋଇଲ ଇନ୍ଦ୍ର ଅଙ୍କ ସ୍ଥାପ ମଣ୍ଡଗତେ ।୪୩। ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ଗୁଣ ଲୋଚନ ତହୁଁ ଫେଡ଼ ଦଅ । ଶରକୁ ଅଣ ତାହାର ସଙ୍ଗତେ ମିଳାଅ ।୪୪। ବେଦରେ ହର ଯେ ଶେଷପଠେ ନିଂଶେ ଗୁଣ ଅମ୍ଳ ଶାସ୍ତ୍ର ମତେ କରୁଁ ଏତକ ପ୍ରମାଣ ॥ ସେ ଜାଣି ଅଷ୍ଟଉତ୍ତର ଖତ

ସମ୍ଭ୍ରର । କୋପ କାହିଁକି ଧନ୍ୟାର୍ଥେ ବୋଲେ ଏ ଉତ୍ତର ॥ ସୁମନସ ଗୁଣ ଶିବ ଭୂଷଣକୁ ଅଣି । ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଶିର କରରେ କରତ ମେଲାଣି ॥ ବାସ ଦଶ ବଂଶ ସ୍ୱଜନଙ୍କୁ ପାଇକରି । କ୍ୟୋନ୍ତପ ତୋଷ ମନରେ ଗଲ ନିଜ ପୁରୀ ॥ କେଉଁ କଇହଣୀ କାନ୍ତା ପୟୋଣିମିତଣୀ । କର ଦେଖାଇ ପୁଚ୍ଛଇ ଚକ୍ରସ୍ତବେ ବାଣୀ ।୭୧। ସେ କହେ ତାଙ୍କେ ଏ ବେଗ ସ୍ୱଗ ଜାତ ମାରେ । ହୋଇଛୁ ଅଙ୍ଗ ତପତ ପର ବିରହରେ ॥ ଦୁହିଁବ ଏ ବେଗ ଅଦ୍ୟରସ ପ୍ରୟୋଗରେ । ଶୁଣି ସଜନୀ କହିଲ ଯେ ମୋହର ଶରେ ।୭୨। ମାଳାକାରଠାରେ ଦେଖି ସୁମନ ସମ୍ଭାର । କେ ସଖୀ ସଖୀଙ୍କୁ ଛଳେ କହେ ଏ ଉତ୍ତର ॥ ଦେଖି ଚଣିକାର କେତେ ମୂଲ କର କିନା । ସେ କହିଲ ତେବେ ଜାତ ଗ୍ରହିଲଣି ସିନା ॥ କେ ରହିକ ଲହିବାକୁ ନିଧୁବନ ଶେଷେ । ବନମ୍ବୁ କରଇ ପୁନରୁକ୍ତି ବଦାଭାସେ ।୭୩। ବଧୂ ଚନ୍ଦ୍ରହାସିରେ ଧରୁଛି ତୋର କର । ବିପରୀତ ନୂଆଁର ଉତକ କର କର ।୭୪। ସଂକେତୁ ଅସି କେ ବିପ୍ରଲବ୍ଧା ବିମୁଖରେ । କହେ ରହେ ସଖୀଙ୍କି ଏମନ୍ତ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତରେ ।୭୫। ଯାମ୍ୟେଗଲ କନ୍ୟୋକନ୍ତୁ ଅଗସ୍ତି ପ୍ରାୟେକ । କଲ ସେ ମୋହବ୍ ହରତାଳ ହରିଣାଙ୍କ ।୭୬। କେତୁ ବଇହାସିକେ କହୁଛି ଗାଢ଼କରେ । ଉଙ୍ଗିରେ କହୁଛ ଅନ ସ୍ୱଗରେ ଗୁପ୍ତରେ ।୭୭। ସେ ବୋଇଲେ ବସନ୍ତ ହେ କହନ୍ତାଇ ଧୀରେ । ସନ୍ଧ୍ୟା ହେଲଉଁ ମାନସ ବେଳ ଗଉଣ୍ଡରେ ॥ ଖେଳୁଥିଲେ ନ୍ୟାସୁବଳ କେଉଁ କାମ୍ୟାପତ । ସେଠାରେ ଠାରେ ପଞ୍ଚରେ ପୁଂସେ କହେ ଦୂତୀ ॥ ଜାରସତିବରେ ସ୍ୱଚ୍ଛାମୁଖ ପ୍ରଶଂସିତ । ଏ ହେତୁ ରଙ୍ଗରୁ ଅଉ କି କାଙ୍କ୍ଷା ଭାବତ ।୭୮। ସାବଧାନ ହୁଅଟି ବାରଣ-ଗତଠାରେ । ତହୁଁ ରସ ହେବ ନିଷ୍ଟେ ତରଣି ଅସ୍ତରେ ॥ ସ୍ୱମା ବୋଲେ ତୋତେ କେ ବଗୁର ପଗୁହୁଛି । ପଦାତ ପ୍ରହାରକୁ କହୁଛ ସିନା ଇଚ୍ଛି । କେଉଁ ମଦ୍ୟପ ସଦମ୍ଭିତଙ୍କ ଅସି କହୁ । ମତ୍ତେ ସିତେ ଏମନ୍ତ ବଚନେ ପଗୁରଇ ॥ ଗୋସାଇଁ ଗୋସାଇଁ ସାଇଁ ମୁଣ୍ଡେ ମୂଳାସାଇଁ । ରୁହୁଁ ଦେଲେ ସେବା ଛଳେ କହିବ କି ନାହିଁ ॥ ସଭଙ୍ଗର ନାମଧରୁଁ ଗ୍ଲୁଣ୍ଡ ପଳାଇଲା । କେ ହସିଲ କେ ଭ୍ରସିଲ ଉତ୍ତମ ହୋଇଲା ॥ ଯେ ଭବବନ୍ଧ ନିଧିରେ ବାନ୍ଧିଲେ ଏକ ବନ୍ଧ । ଛେଦ କବନ୍ଧ ନଗୁଇ ରଣରେ କବନ୍ଧ ॥ ଭବବନ୍ଧ ନାଶେ ଯେଣୁ ନାଗପାଶେ ବନ୍ଧ । ତାଙ୍କ କୃପାରୁ ଉପେନ୍ଦ୍ର ରଚେ ଗୀତବନ୍ଧ ।୮୦।

ଅଟାଳୀ ବନ୍ଧ (୧)

ପଞ୍ଚମ ଛାନ୍ଦ

ରାଗ—ବଙ୍ଗଳାଶ୍ରୀ

ଏଥୁଅନ୍ତେ ଶୁଣ ସଂଖ୍ୟାବାନଗଣ ହୋଇକରି ସାବଧାନ ।
ଦ୍ୱାରକାପୁରେ ଚତୁର ଚତୁରେ କହୁବା ବନ୍ଧ ବିଧାନ ।୧।

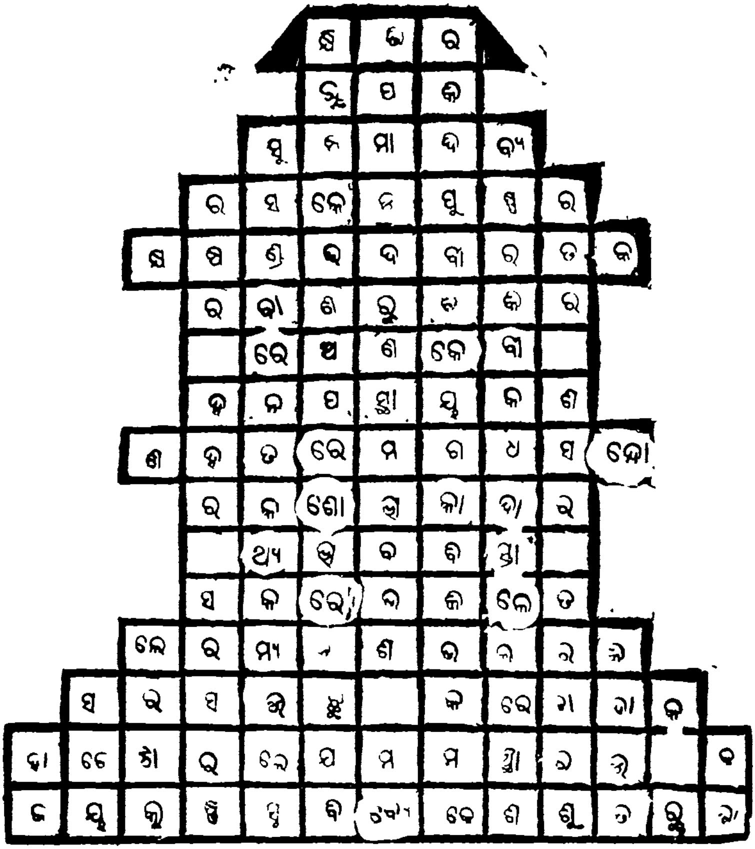

ପ୍ରଭାତେ (୧)ଅଟ୍ଟାଳୀପରେ ନିଦ୍ରା ତେଜି ବେ ପ୍ରିୟ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନଙ୍କୁ ବୋଲେ ।
ବସାଇ ମାନସ ରସାଇ ଏ ଗୀତ ବିରଚି ଗାଇଲା ଭ୍ରେଲେ ।୨।
ଜୟ କୃଷ୍ଣ ସୁବବ୍ୟୋକେ ଶିଶୁଭୃତ୍ୟ ତାହା ଭେଟାଇଲେ ଯମ ।
ପଞ୍ଚାର୍ଦ୍ଧ ଉଠି କଂସର ସଭକ୍ଷ୍ଣୁ ଚକ୍ରେ କରେ ଜାହା କଲେ ରମ୍ୟ ।୩।
ନାଶ ଭକ୍ତର ଜସ କରେ ଭଜିଲେ ତଥ୍ୟଭାବ ବିସ୍ତାରକ ।
ଶୋଭା ଜାହା ରଣ ଦୃଢରେ ସନ୍ଦୋହ ନୃପସ୍ଥାୟକ ।୪।

ଷରେ ଅଗୁଣେ ବୀରବାଣ ରୂଶର ରକ୍ଷ ଷଣ୍ଡ ଭଦ୍ର ବୀର ।
ତର୍କରସ କେତାଂ ପୁଷ୍ପର ସୁଷମା ଦର୍ଶ୍ୟାନ୍ତସ କି ଷେତର ।୫।
ଏ ଅଷ୍ଟବନ୍ଧ ହର ଯଶ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଲିପି ଶିବ ନାମେ ।
ମଧ୍ୟରେ ବେଣୀପାରଶ୍ବ ମେଘପୁଞ୍ଜେ ହୋଇଛି ଲୋମ ଶଙ୍ଖେମେ ।୬।

ସୂର୍ଯ୍ୟରଥ ବନ୍ଧ (୨)

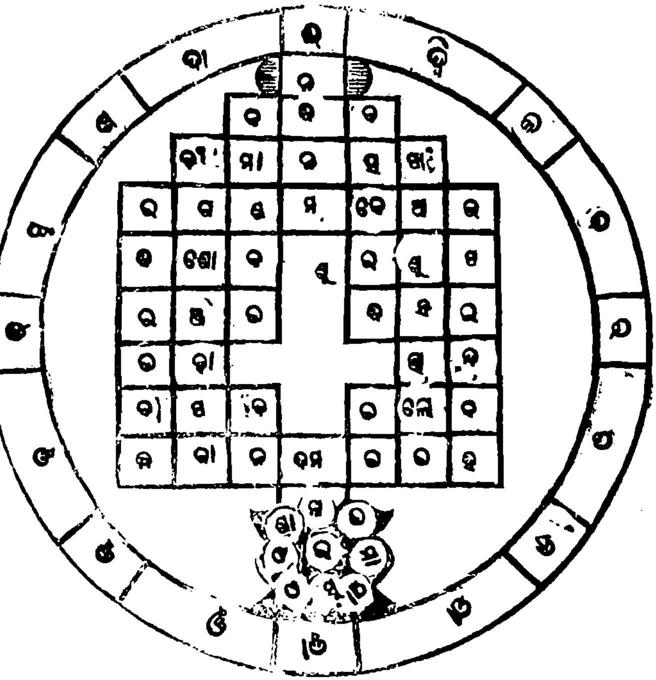

ହୀବ ସେ ଭାବନା ଭାନ ଶମ୍ଭୁ ସ୍ତୁତି କାବ୍ୟକବିନାମ ପାଶେ ।
(୨)ସୂର୍ଯ୍ୟମଣ୍ଡଳ ରଥେ କହେ ଚକରେ ଚକ୍ରବନ୍ଧ ରଖି ତୋଷେ ।୭।
ଛନ ଭବବନ୍ଧ୍ୟ ମାନସ ପାରଗ ସମ କେ ଅଛ ବିଶୋକ ।
ସୁର ସୁପ୍ରବନ୍ଧ ଇନ୍ଦ୍ର ଭ୍ରାନ୍ତ ଲୋକ ହୁର ତମ ନିଶାଦକ ।୮।
ସୁଷମ ରତ ଦ୍ଵବ ବାନ୍ଧବ ପଦଦ୍ଵାନ୍ତ ରଞ୍ଜିତ ସୁମନ ।
ବନସ୍ଥୀ ଦ୍ୱିଜବର ଚକ ଯାହାକୁ ହେ ହର ସୁଖ ଦାଇନ ।୯।
ବସନ୍ତ ହେଲ ନାଦେ କହେ କୋକିଳ ନବପଲ୍ଲବିତ ବନ ।
ଚମ୍ପା ମାଧବୀ ପୁଷ୍ପିଲେ କି ଲଲରେ ବନର କାନନ ଘନ ।୧୦।

ଦୀପ୍ତ କନ୍ଦର୍ପ ଶୋଭ ଈଷ ସୁନଭେ ବରଣ ମଣ୍ଡି ସୌଗନ୍ଧ ।
ଲାବଣ୍ୟ-ବାରରେ ମୋହେ ତେଜ ଅଛି ମଧୁର ଖର ସମ୍ପଦ ।୧୧।
ଝଲକତ ସିତ ତାମ୍ବୁଳ ସନ୍ତ ସୁଧାପୂର ଚନ୍ଦ ରମ୍ୟ ।
ଦମ୍ପତିରୁ ସୁଖୀ ନାହୁଁ ଯେଉଁ ସେତ, ଏକାଳେ ସ୍ଥିତ ଅସ୍ତମ ।୧୨।
ପ୍ରାସାଦେ ନବୀନା କହୁଁ ବୃତୀ ଅଗେ ନିଜହୃଦ ଭାସ ରଖି ।
ବୋଲେ ଜାଣିଲ ବେନିସାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟରେ ସଭେଦ ସ୍ଥାନେ ସୁରୁଣ ।୧୩।
ବଲ୍ଲଭକଣ୍ଠୀ ନାମ୍ନୀ ପିତା ସୁଖଦାୟୀ ସଞ୍ଜୀବନ ବାମାପ୍ରିୟ ।
ଛନ୍ଦ ଏତେ ନାମ ବସ୍ତୁ ପର୍ଯ୍ୟାୟକୁ ବାଞ୍ଛାଫଳ ଦେବ ଧ୍ୟାୟ ।୧୪।

ପ୍ରାସାଦ ବନ୍ଧ (୩)

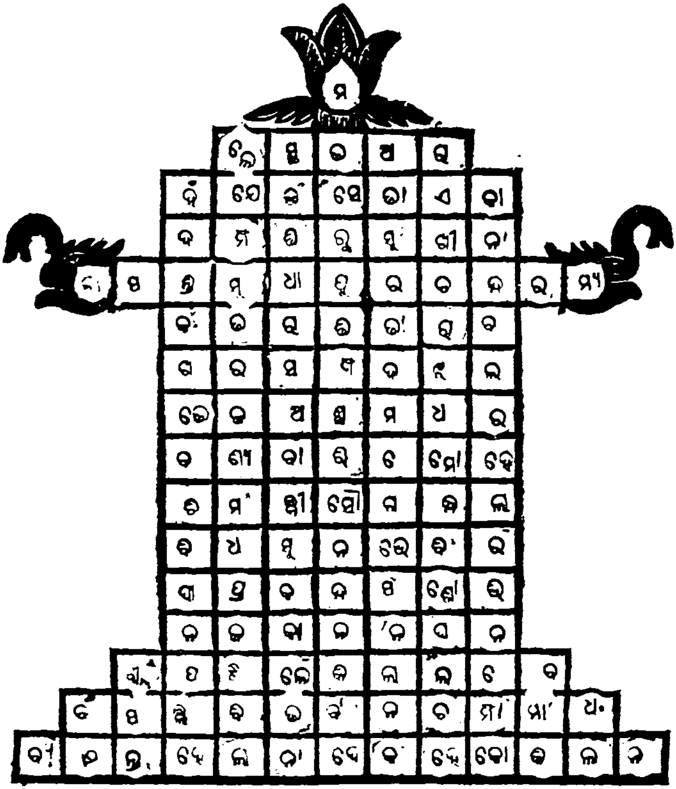

ଏ ବାମାନାୟକ (୩)ପ୍ରାସାଦବନ୍ଧେ ଭେ ପୂର୍ଣ୍ଣ କିମ୍ବା ବସ୍ତୁର ।
ପ୍ରକାଶେ ଧ୍ୟାନ ପୂରକୁ ଯିବାପାଇଁ କଷେ ମଧ୍ୟ ଅକ୍ଷର ।୧୫।

ପୀଢ଼ ପ୍ରାସାଦ ବନ୍ଧ (୪)

ଦ୍ୱାପର ଦରହର ଥିର ସୁରଥୀ ମନ୍ତ୍ରୀ ମଥୁରଜ ଲୋକ ।
ରସର ରସ ମାରଷର ଷରମାଣଙ୍କ-ଖଣ୍ଡ ସମାରକ ।୧୬।
ନୟୂନ ଦର ସାରସା ରସା ରଖ ଅଘ ବିନାଶ ପ୍ରମୋଦେ ।
ଧର ଦାର ଅବ ଅବ ଅମରଙ୍କୁ ଅଙ୍କୁର ମଘବା ବାଦେ । ୧୭।

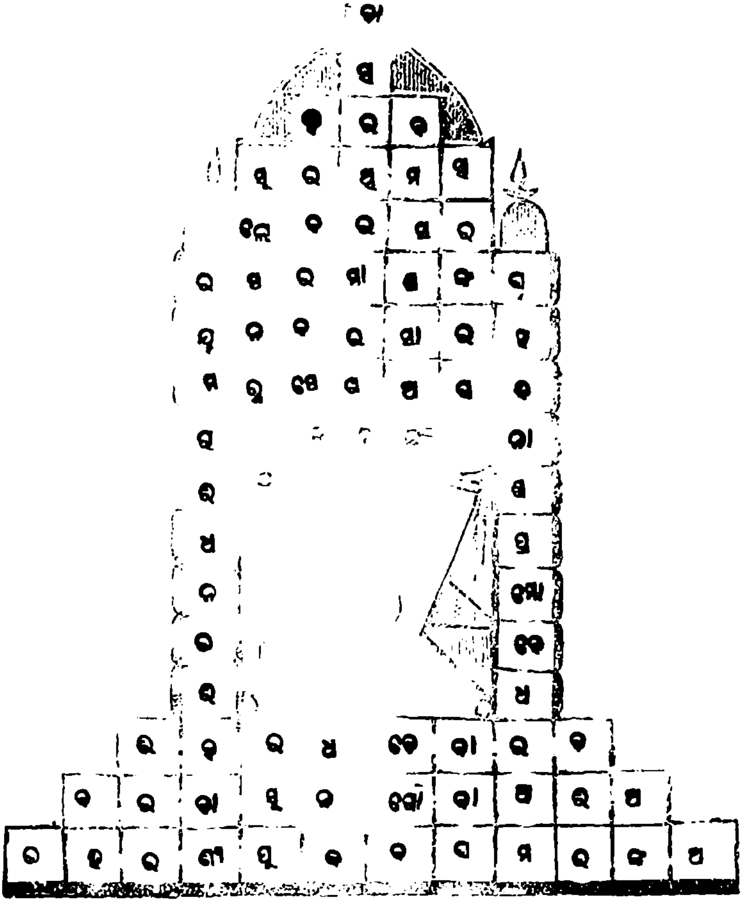

ଗୋବର୍ଦ୍ଧନଧର ସ୍ତୁତ୍ୟୁଣ୍ୟ ରଚ୍ଛତ ଦୁରଣ୍ୟଦାର ବରଦା ।
ହର ହରତନୁ ଧର ସମ୍ମୁଖେ ଖରମାର ଥିର ସଦା ।୧୮।

—o—

ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୀ ବେଢ଼ା ଶିବ ଦରଶନେ କେତେ ଜନ ଥିଲେ ଆସି ।
ସ୍ୱକୃତି ସଙ୍ଗତ ଶୋଭାବତୀ ଦେଖି (୫)ବିମାନେ ପୁଷ୍ପକ ରୁଚି ।୧୯।
କର ରହୁ କହୁ ବାଣୀ ସ୍ଥିରପଦେ ପ୍ରେମବନ୍ତ ସବୁ ଭୃତ୍ୟ ।
ତୋ ଶରଣ ମନେ ବଳର୍ଣ୍ଣ ନନ୍ଦିଅ ରେ ଅନ୍ତ ବିନୟ ମୃତ୍ୟୁ ।୨୦।
ସହୁ ମୂକ ମୁଣ୍ଡ ଭରସା କ୍ଷମାର ମୁଁ ଟେକ ତପ କରଜ ।
ସ୍ତୋକ ସ୍ତୋକ ହସ ରଖିବା ସେବାରେ ଅଳୀ ରମଣୀଶ୍ୱରଜ ।୨୧।

ବିମାନବନ୍ଧ (୫)

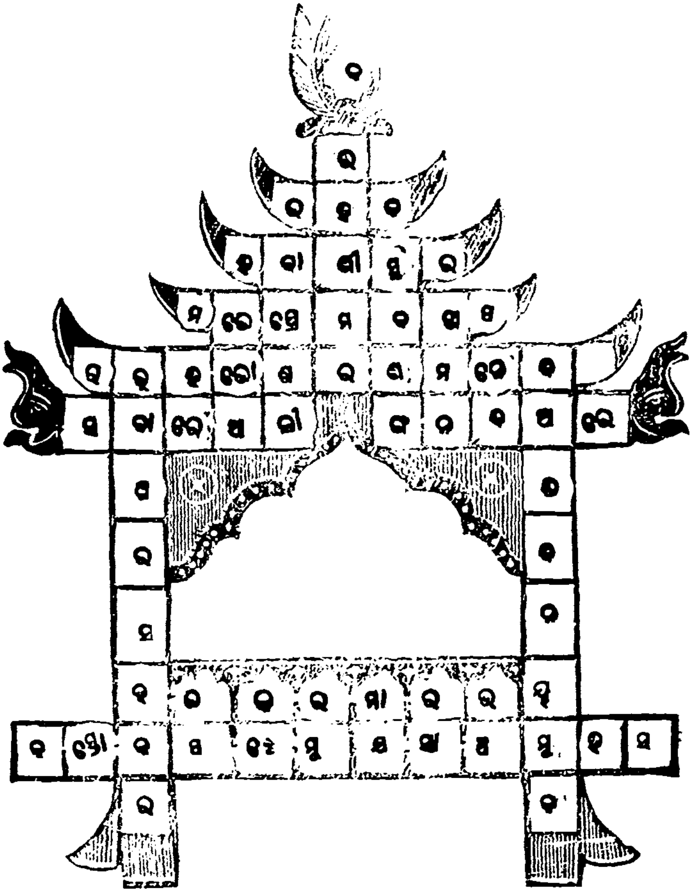

ବନ୍ଧୁ ଜାଣିଲ ସେ ବନ୍ଧୁ କଅଧଣ୍ଡ୍ରି ରସିକ ମାତିଲ କଥା ।
(୭)ମଣ୍ଡପବନ୍ଧେ ଛନ୍ଦେ ପୁଚ୍ଛେ ସଖୀକି ଏମନ୍ତ ଲୁଅଇଁ ମଥା ।୨୨।
ତପତ କନକ ସ୍ୱ କରେ ଧରେ ଟେକ ଲୋକେ ଶଜ ଶତ୍ରେ ସତେ ।
ପରମାସ ସେ ସ୍ୱଗ ବେଗ ସ୍ୱତସବନ୍ଧେ ବଣ ହସ୍ତେ ସୂତେ ।୨୩।
ସୁତରସର ଖୀରସଙ୍ଗତ ସୁର ତପ୍ତ ଗୁପ୍ତତର ସତ ।
ରତ ସରଧୃତ ସ୍ୱିତ ଧୀର ସାର ଧୃଅନ ଅନ ଅନତ ।୨୪।

ମଣ୍ଡପ ବନ୍ଧ (୭)

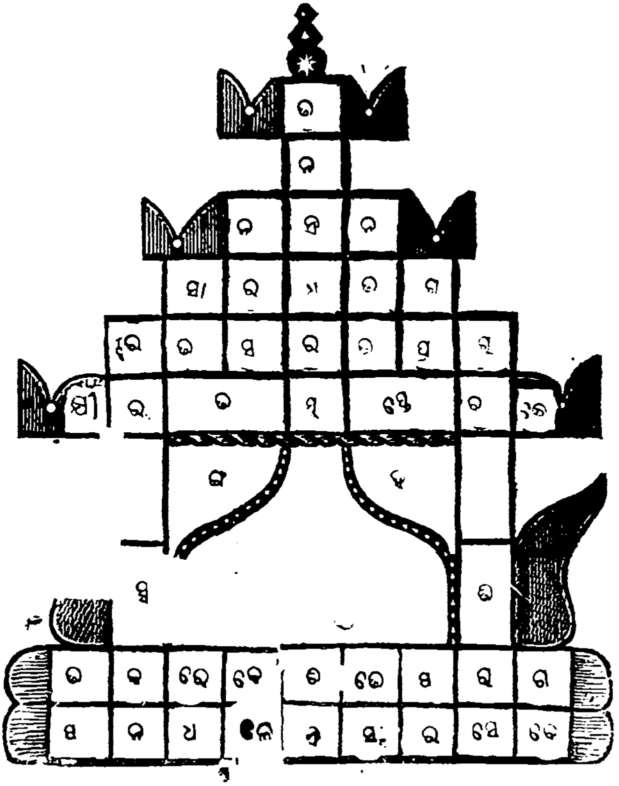

ତେଣୁ ମୁଗ୍ଧା ବିପ୍ରଲବ୍ଧା ହୋଇ ଜାଣେ କହିଥିଲ ଗୁରୁ ମାନ ।
ସୁରତେ ରସିକ ମଧ୍ୟା ରଥବନ୍ଧେ କରଇ ଗୁରୁ କଥନ । ୨୫ ।
ଶିବ ବଣକାସ୍ତ୍ରି ବନ୍ଧୁ ଶୀତଳାଙ୍ଗୀ ରମ୍ୟ ସ୍ଥିତ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୱାରେ ।
ଦସ୍ତା ଜବ କର ସୁପ୍ରେମପ୍ରଦା ରେ ରତ ଦେ ଉତ୍ତମା ଥରେ ।୨୬।

—o—

ମୋ ପ୍ରାଣ ଶରନାଗିରୁଜେ ଉଭବ ଖଞ୍ଜନ ସାର ନୟନା ।
ଚନ୍ଦ୍ରମା ଛୋଡକମଳାନନକୁ ପୋଛୁଁ କୂଟେଶ ହେଲ୍ ନା ।
ଋଦ୍ଧ ଋସାଳସୀ ଗୃହୁଁ ନାହୁଁ କାହୁଁ ପ୍ରିୟେ ଧନି ତୋ ସଂଗାତେ ।
ବେଗ ତେଜ ମହାଦ୍ବେଷ ମନ୍ଦ ଦ୍ଦୁ ସନ୍ତୋଷେ ରଖ ତୁ ମୋତେ ।୨୮।

ମହାରଥ ବନ୍ଧ (୮)

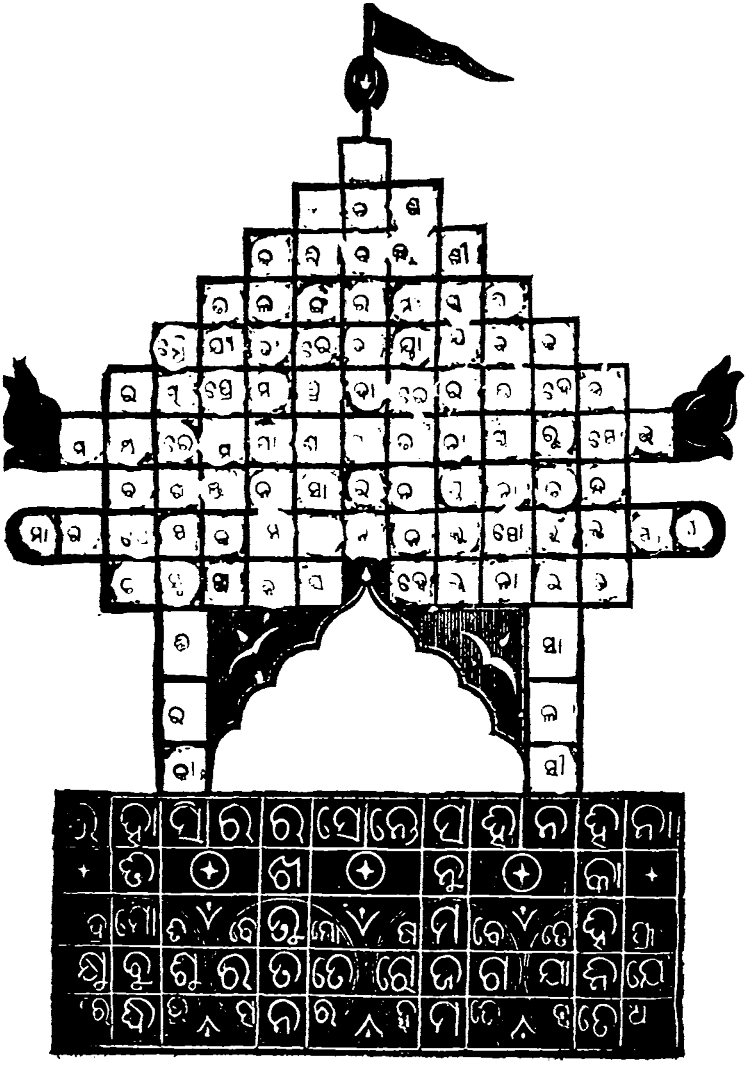

ରତନ-ସାର ବେଣୀ ଶୁଭ୍ର ବୁଦ୍ଧିରେ ଶୁଦ୍ଧ ମୋତିହାର ହାସୀ ।
ରସିକା ରତି ସରସ୍ୱତୀ ନିଘନ ରସଦା ଦିଦର ବସି ।୨୯।
ଶୁଣି ମାନଭଙ୍ଗେ ରଙ୍ଗେ ଜନାଇଲା ମନ୍ଦେ ହସି କୁନ୍ଦଦନ୍ତୀ ।
ଜାଣିଲି ଏ ବନ୍ଧେ ସଂସ୍କୃତ ବଙ୍ଗଳା ତେଲିଙ୍ଗ ଖୋରଠା ସ୍ୱିତ ।୩୦।

ପୁଷ୍ପକରଥ ବନ୍ଧ (୯)

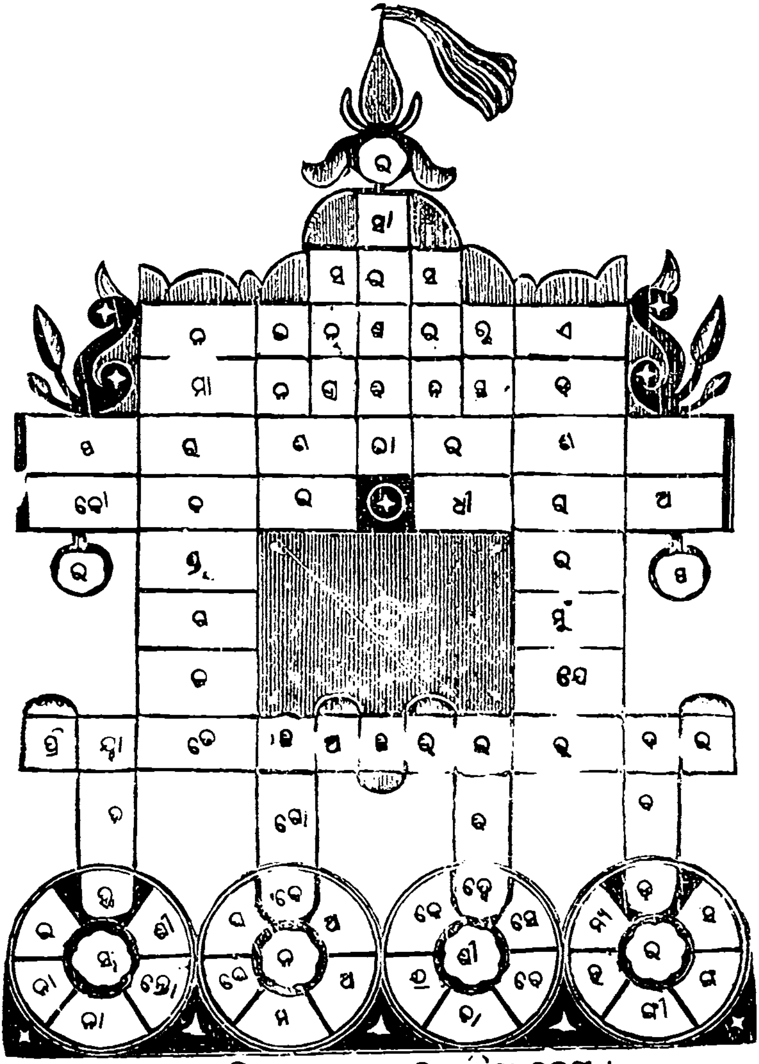

ଧ୍ୱଜତ ଅଂଙ୍କ ଅଙ୍କିତ ନକ୍ଷତ୍ର ଦେଖି ଖଣ୍ଡିତା ଯୁବତୀ ।
ସେ ଶଠନାୟକ ପଠନ (୯)ପୁଷ୍ପକ ରଥବନ୍ଧରେ ଜଣତ ।୩୧।

ଉସ୍ତାରସ ରସ ନତନୁ ଶରନ୍ତୁ ଏମାନ୍ତ ଭାବନ ଗ୍ରନ୍ଥ ।
ସସ୍ତଣ ତାରଣ ରେ ଧୀଷ୍ଟ ଅସର ମୁଁ ଯେ ତ୍ରୁ ଦନ୍ଦ ବଣ ।୩୨।
ଉସରଙ୍ଗ ରଙ୍ଗୀ ରତ୍ନ ରମ୍ୟବେଣୀ କାଶୀବାସୀ ବେଣୀ ଦ୍ୱେଷୀ ।
ସେବ ଲଭନ୍ତୁ ଅଚ୍ଛ ଗୋ ଅନ ଅନ ମନ ଘେନ ଧନବେଣୀ ।୩୩।
ସନ୍ତୋଷ ନାଶ ନା ସନସହୃଦୟା ପ୍ରିୟା ତେଜ ଗଣ୍ଡୁ ଭର ।
ଭର କୋସମାନ ସରସ ଏ ଡ଼ରେ ଅସସ୍ଥୀତା ବସର ।୩୪।

ରଥ ବନ୍ଧ (୧୦)

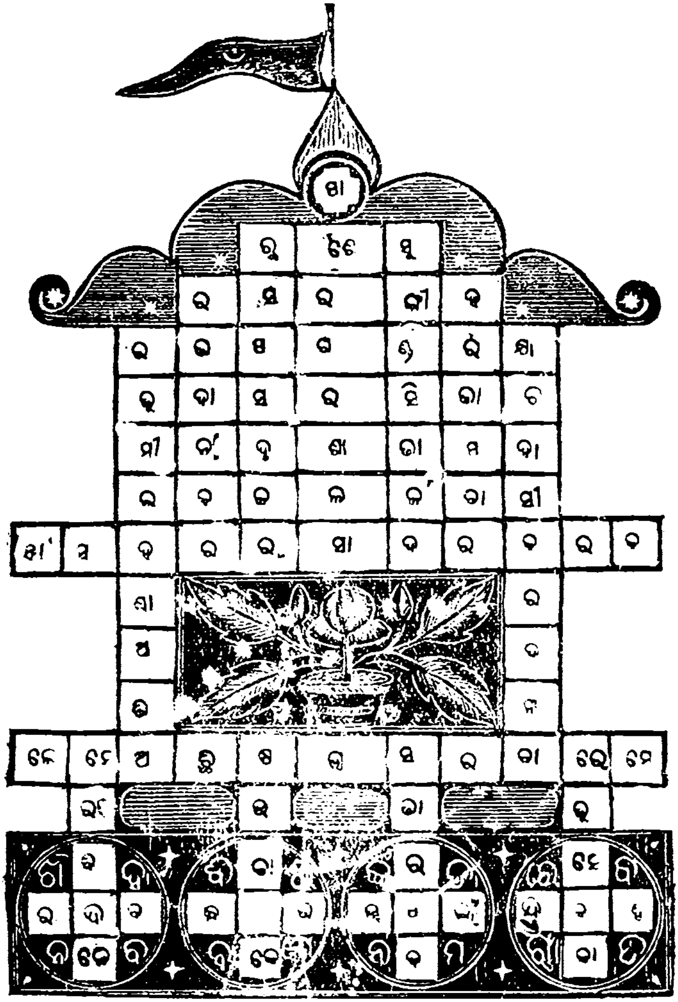

କଳହାନ୍ତରିତାକୁ (୧୦)ରଥବନ୍ଧରେ ରସିକ ଗୁନ୍ଥୁ କରଇ ।
ବନ୍ଧ ଯେଉଁ ଗୀତ ପ୍ରକାଶ ହୋଇବ ତାହା କରବୁ ସୁମୁହୁଁ ।୩୪।
ପାଳୁଣେ ସୁରସରଙ୍ଗୀ ହରତପଖଣ୍ଡି ରକ୍ଷା ତୁ ଦାସର ।
ଖୀଣାଚ ମାନଦୃଶା ତାପହାରକ ଇଳଙ୍ଗବାସୀ ସାଦର ।୩୫।

ପ୍ରାଚୀନ ରଥବନ୍ଧ (୧୧)

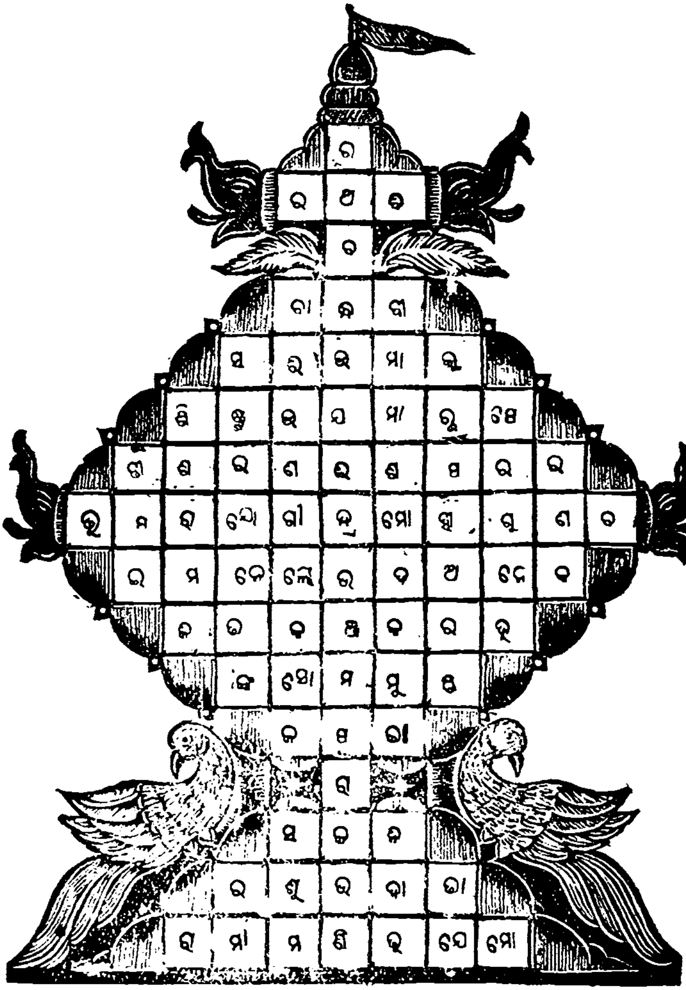

କନକରୁକରଦନୀ ବାରେ ମୋରେ ତୁ ସେବକ ହୁଟକାରୀ ।
ଦ୍ରବେ ଟାପଇ ମଦନ ଢିଙ୍କୁ ରେତା ସରସ ସାପ ଜଗାର ।୩୬।

ଯାର ଲୋକେ ବାନ୍ଧବ ହାତ ବଦନେ ନ ରଖି ବରଷେ ଲେଖେ ।
ଅଷ୍ଟ ଅଙ୍ଗ ଅଣା ହରନାସ ହର ଉଷାଲସା ରଖ ଉଷେ ।୩୮।

ଉପପତ୍ତି ପ୍ରିୟବତୀ ଯୁବତୀଙ୍କ ବୋଲଇ ଏକାନ୍ତେ ଦେଖି ।
(୧୧)ରଥବନ୍ଧରେ ତୋପ୍ରଶଂସା ଶୁଣରେ କୋମଳ ଅଙ୍ଗଲକ୍ଷୁଖୀ ।୩୯।
ସ୍ୱାମୀମଣି ତୁ ପେ ମୋର ସୁଖଦାତା ସଜନ ସ୍ୱଜ ପିତାଙ୍କ ।
ସୋମମୁଖି କ୍ଷତ କଣ୍ଟକର ଦୁଇମନେ ଦେଇବ ଅନେକ ।୪୦।
ତୁ ପଣ୍ଡ ଯୋଗୀନ୍ଦ୍ର ମୋହ୍ନୀ ଗୁଣବତୀ ଶରଣ ହିଷ ଷରର ।
ଶିଷ୍ଟ ଉପମା ତୁଷେ ଷର ଉମାକୁ ବାନ୍ଧବାବର ଅବର ।୪୧।

ଚକ୍ରବନ୍ଧ (୧୨)

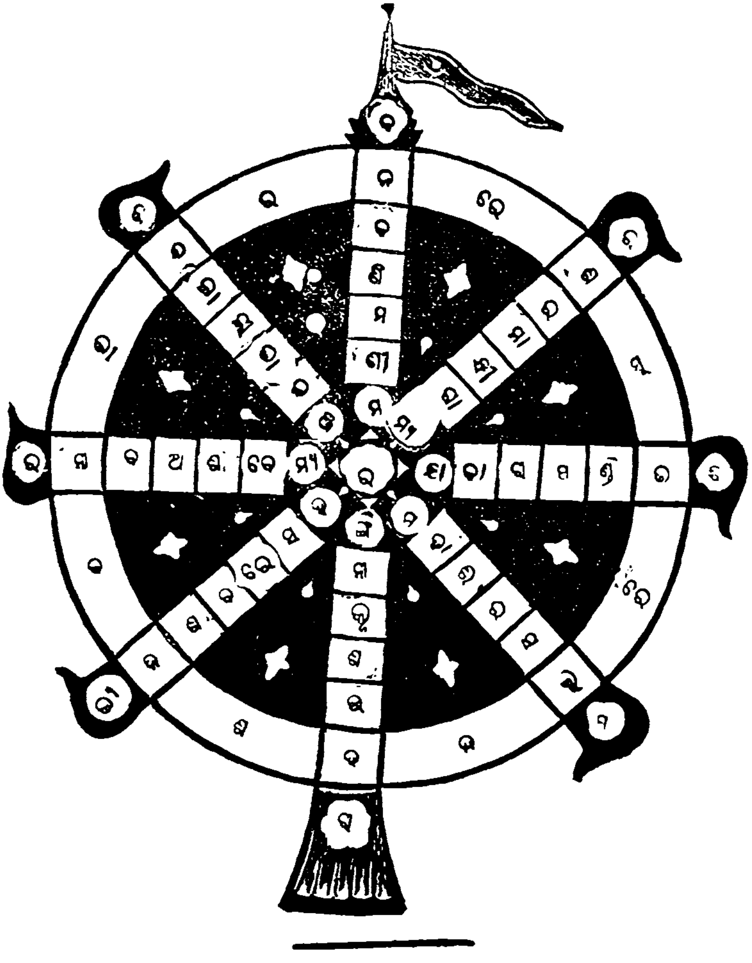

କେଉଁ ନାୟକ ପ୍ରିୟାକୁ ବୋଲେ ଧର ବକୁଳ (୧୨)ଚକ୍ରବନ୍ଧରେ ।
ଏଥୁଁ ଯାହା ଉତ୍ତର ହେବ ଧନ ପ୍ରଦାନ କରିବୁ ଖରେ ।୪୫।
ରମଣୀମଣି କନକ-ରମ୍ୟଗାତ୍ରୀ ମାରଣର ରକ୍ଷାକାରୀ ।
ସର୍ବଦା ହରସହାସ୍ୟ ଭୂଷଣ୍ଡୁକ-ବଳିକା ଭୃଣଉଦରୀ ।୪୬।
ଉହସରେ ବଶ ନିର୍ଭ୍ୟ ଭଙ୍ଗବେଶ ଅବଳଙ୍କ ରଞ୍ଜନରା ।
ଲୀଳାବତୀବର ନରେଶଯୁତା ରେ କୁନ୍ଦଦଶନା କନକା ।୪୭।

—୦—

ପଞ୍ଚଲକ୍ଷ୍ୟ ଚକ୍ର (୧୩)

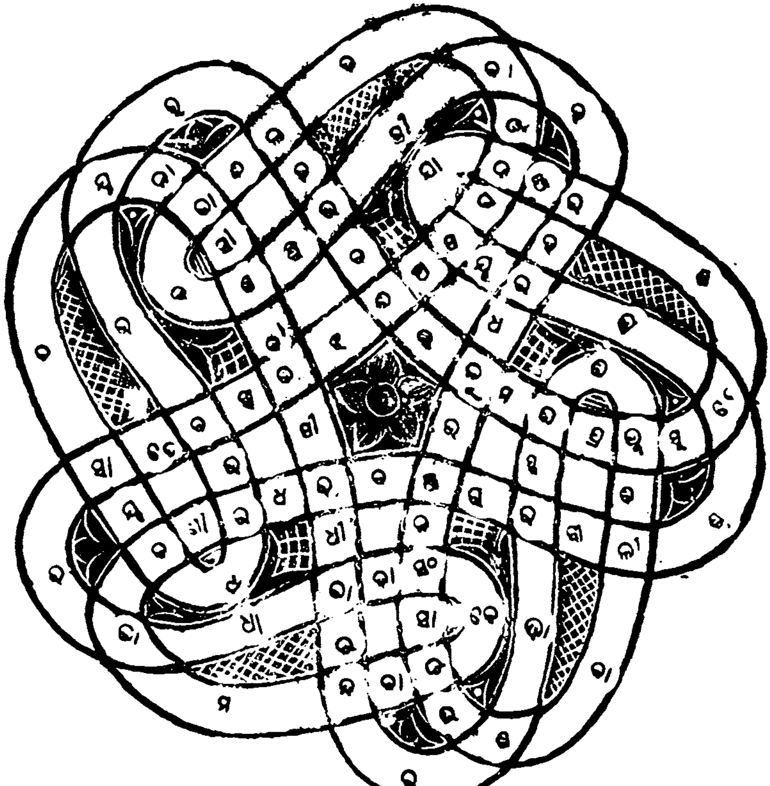

ସଂଚନଦମୀ ଯାବାକୁ ଉପେକ୍ଷିବାକୁ କେଉଁ ସାଧୁ ଥିଲ ନାଭ ।
(୧୩)ଚକ୍ର ମସ୍ତ୍ୟ କନ୍ଧେ ଛନ୍ଦ ଗୀତ ସାର ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଧ୍ୟାନ୍ତି ।୪୮।
ଦଶକ୍ଷିର ଗ୍ରୀବାହର ଭୂରଧନ୍ ଭଞ୍ଜନ ସଂସାର ଦେଣ ।
କାଳ କଳୁଷ ତସ୍କର ଦାସବନ୍ଦରତା ଧୀର ଗୀତବାସ ।୪୯।

ସୀତାନାଥଙ୍କ ସଂଯୁକ୍ତର ଭବଭୟକୁଳ ହରବନ ।
ହନୁମତ ପ୍ରଭୁ ପ୍ରବେଶ ଲଙ୍କାନ ଟା ଉଦ୍ଧୁର ଭାବେ ଧୂଳୀ ।୪୭।

ଯୁଗଳ ନାଗବନ୍ଧ (୧୪)

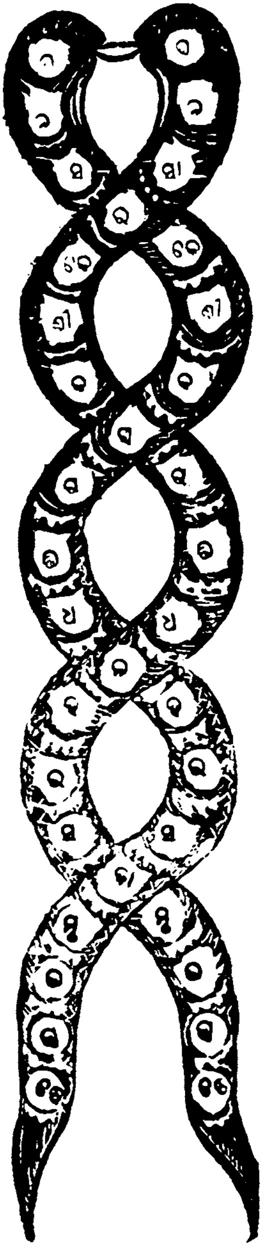

ଯାଉ ସଜନର ଧରଣୀକରତା ମନ୍ଦବାର କ୍ଳେଶଦାତା ।
ଧାତା ରସାଦେବ ତୁଡ ଫଳ ଅପଘନ ଦୁର୍ବାଦଳଜ୍ଞାତା ।୪୩

—o—

ଗଳମତ୍ସ୍ୟ ବନ୍ଧ (୧୫)

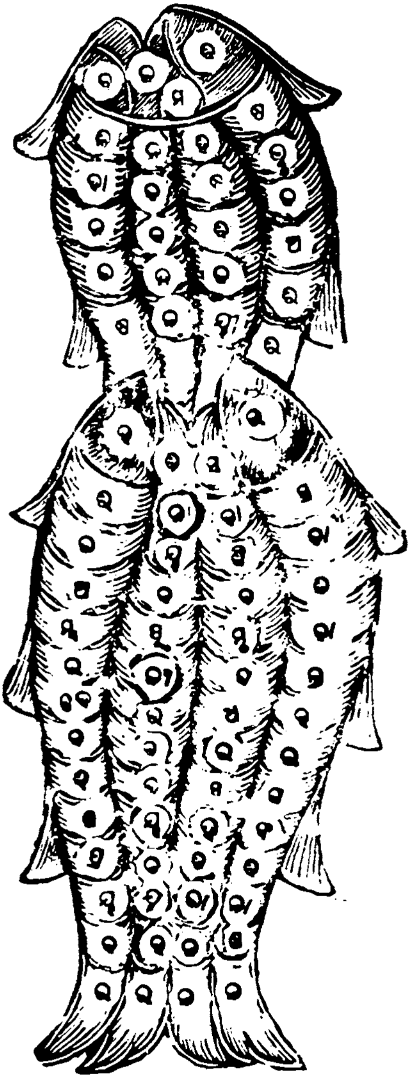

ନବୀନା ଅବଳା ଗାଣ୍ଠରେ ପ୍ରବେଶ ଭାଗିତ ଫୁଲ ସଂଯୁକେ ।
ମଧୁରକର ଏମନ୍ତ ପ୍ରକାଶଇ (୧୪)ଯୁଗଳ ନାସକଟେ କେ ।୪୪।

ସନସାରଭେଣୀ କଣ୍ଠଗତ ଧନ ହରସଦାମୃତ ଲୁଣ୍ଠେ ।
ସନସାରଭେଣୀ କଣ୍ଠଗତ ଧନ ହରସଦାମୃତ ଲୁଣ୍ଠେ ।୫୦।

—o—

ସଖାକୁ ଦେଖୁ କହୁଛୁ (୧୫)ଶିଳ୍ପମନ୍ତ୍ରେ ତନ୍ତ୍ର ସଙ୍ଗେ ତନ ଗୀତ ।
ହର ହର ଦୁର୍ଗାପୂତ ହେଉଅଛୁ ବୃନ୍ଦ ଦେଇକର ଶବ୍ଦ ।୫୧।
କଷ୍ଟଭୂଲ ପର ଦୃଷ୍ଟି ଭାଳି ଭାନ୍ତ ହରଗଙ୍ଗନାଶନ ।
ମନ୍ମଥ-ବିଜୟୀ ସଦାଶିବ ମୃଗଧର ପଦ୍ମଭାନନ ।୫୨।
କନକବଦନ ବନାଯୁକପୂଜ୍ୟ ଭବଭୟ ଚୂର୍ଣ୍ଣ ହର ।
ବଳିଦାନେ ତୋଷ ହୃଦତ ଅମ୍ବର ଦେବ ଈଶ ପ୍ରିୟକର ।୫୩।

—o—

ଷଡ଼ସ୍ୱରେ ବୃନ୍ଦା ଆଗେ ଅନୁସ୍ୱରେ ପଦଚ୍ଛେଦ ବେ ପ୍ରବୃଷ ।
ଭୁବନେ ଭବ ଭାବନା କରଣ କହେ ଭୁବଗର୍ବ ଭଷ ।୫୪।
ହା ହା, ସେ ସୁନ୍ଦରୀ ସ୍ୱେହାଧୀନା ଭବଦାଇଷଣେ ରସମାନ ।
ସାର ସାରସାକ୍ଷୀ ଲକ୍ଷ୍ମବଧନ ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖୀ କହେ ତୋଷମାନ ।୫୫।
ରମ୍ଭା ରମ୍ଭାଗୋଷ୍ଠୀ ହଂସବତୀ ପ୍ରୀତିନିଧି ସେ ମୋ ପ୍ରାଣସର ।
ସାଧୁ ବଧୂ ହାସୀ ହଂସବତୀ ଧୀରଗତ ମୋର ଶ୍ୱାସକାସ୍ତ ।୫୬।
ବଙ୍ଗଳାଶ୍ରୀ ବସନ୍ତ ଭୈରବୀ ଗୁର୍ଜ୍ଜରୀ ମାଳବ କାମୋଦୀ ସାର ।
ନଳିନୀଗନ୍ଧା ଯେବେ ଷଡ଼ସ୍ୱରେ ବୁଝିବ ଯେତୁ ଚତୁର ।୫୭।
ଶିବକୁଣ୍ଠ ଗିରିକୁଣ୍ଠେ ଯେଉଁ ଭକ୍ତଜନମାନ ଭକ୍ତରେ ବହର ।
ଶିବଲିଙ୍ଗ ଗଙ୍ଗାଜଳେ ସୀତାପ୍ରାଣ ତାପସଙ୍କ ସ୍ଥିର ହର ।୫୮।
ଶିବ ସେ ନାହିଁ ପାଦକୁ ଭୁଲିବେ ଅବତାର ହୋଇ ସେ ବହର ।
ଶିବ କଣ୍ଠକୁ ରଜତ ଶିବକରେ ଜପଲବ୍ଧ ଲଭ ହର ।୫୯।

— — —

ଏ ଅନ୍ତେ ଶୁଣ ସୁମତି । (୧୨)ଶୂଳବନ୍ଧେ କହେ ବୃତ୍ତି ।୧।
ହାରସାର ଭାରତାର । ତା ଦର ଦର ଧୀର ।୨।

ଶୂଳବନ୍ଧ (୧୨)

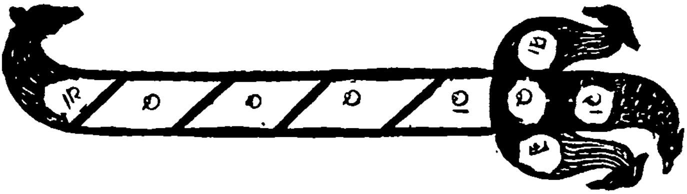

ଶୁଣି ସେ ପୁରୁଷ । (୧୩)ଖଡ଼୍‌ଗେ ବନସ୍ତେ କହିଲ ।୩।
ହରଷର ଦର ହର । ହରଷର ପୁର ମୋର ।୪।
ଦର ବୋଧ ଶୁଦ୍ଧମନ । ଧନ ମୋ ନ ଘେନ ମନ ।୫।

ଖଡ଼୍‌ଗବନ୍ଧ (୧୩)

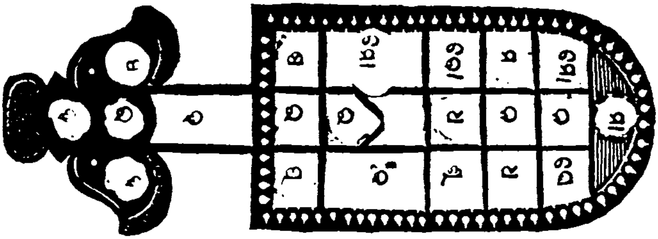

ମୁରଜ ବନ୍ଧ (୧୪)

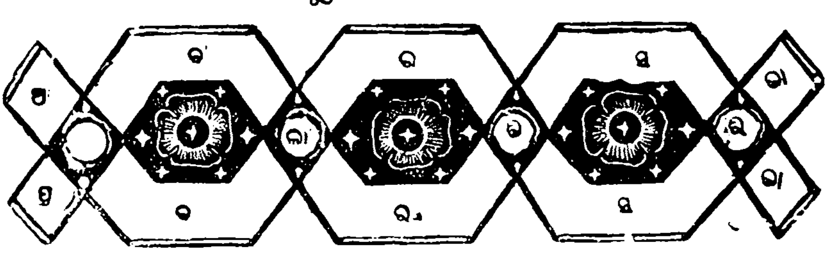

ପ୍ରଶଂସି ତାହାକୁ ପୁଣି । (୧୪)ମୁରଜେ କହିଲ ବାଣୀ ।୬।
ଅବଳା ରତ-ସରତା । ପ୍ରବଳା ରତ-ସରତା ।୭।

ସୁଫଳେ ଅଭୀଷ୍ଟ ଦାନ୍ତି । ଘଣ ଡମ୍ବୁଲ (୧୯)ମୁରଜ ।୮।
ଦାମଦା ରତ ଦାସର । ପ୍ରମଦା ଶୁଭ ଦାସର ।୯।

ମୁରଜବନ୍ଧ (୧୯)

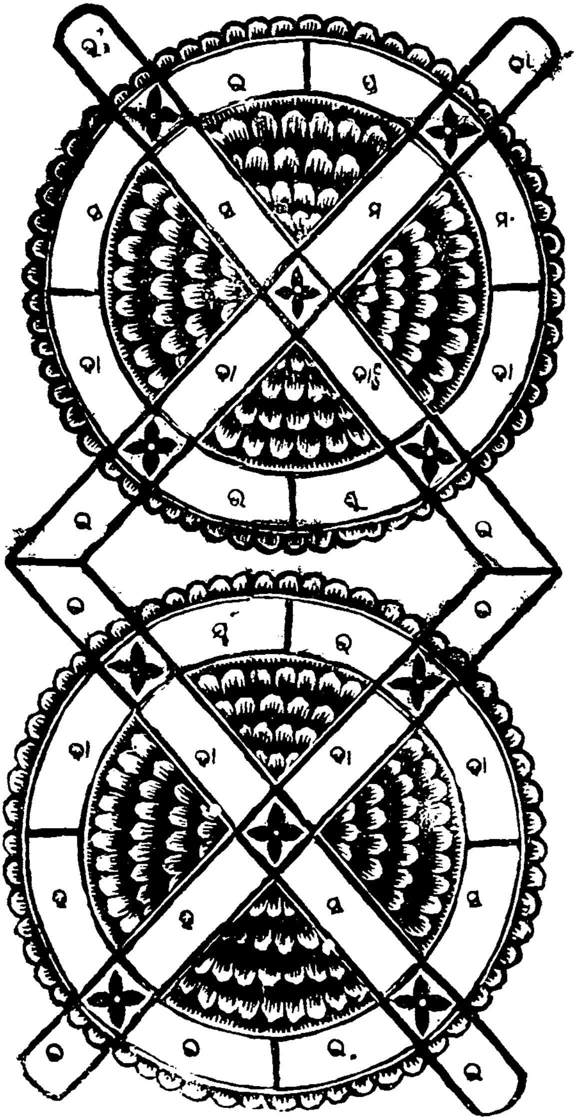

ରସଦା ଭସ୍ମଦା ହୃତ । ଭ୍ରୁ ସଦା ରତଦା ହୃତ ।୧୦।

—୦—

ବାଲା ଯାଙ୍କଁ ଯାଙ୍କଁ ରସେ । (୨୦)ପରଶୁ ବନ୍ଧେ କେ ଲକ୍ଷେ ।୧୧।
ପ୍ରୀତି ରତରସ ବଣ । ତୋଷ ବସ ଯଣ ଅଣ ।୧୨।
ଲବ ଲୁପ ନାସ ନାହୁ । ରହୁ ରହୁ ଗୃହଁ ଗୃହଁ ।୧୩।

ପରଶୁବନ୍ଧ (୨୦)

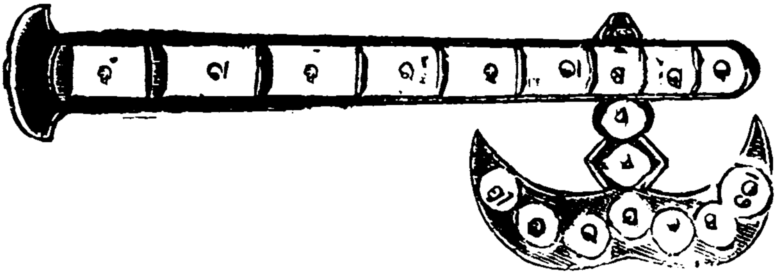

ପୁଣି ପୁନଲୁ ପ୍ରଶଂସି (୨୧)ପୁଚ୍ଛବନ୍ଧରେ କେ ଲୁପ୍ତି ।୧୪।
ଗୋରିପର ନାରକେଲ । ତାଲଫଲ ତୁଲ ଟୂଲ ।୧୫।
ବେଲ ସଞ୍ଚ ଗଣ୍ଠ ଜଗ । ଶ୍ରୀଫଲ ସଂପୁଟ କୁଚ ।୧୬।

ପୁଚ୍ଛ ବନ୍ଧ (୨୨)

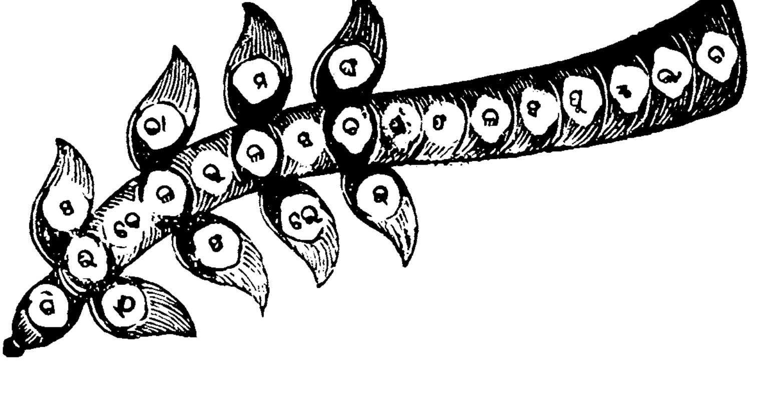

ବାଳାଙ୍କୁ ପ୍ରଶଂସି ପୁଣି । (୨୩)ମତ୍ସ୍ୟବନ୍ଧେ କହେ ବାଣୀ । ୧୭।
ରମା ରତ ଅସଦୃଶ । ଅତକାନ୍ତ ଭାସହାସ ।୧୮।
ନଳିନୀ ବାହିନୀ ଧନୀ । ଶିବା ସମ ସତ ମାନି ।୧୯

ମତ୍ସ୍ୟବନ୍ଧ (୨୩)

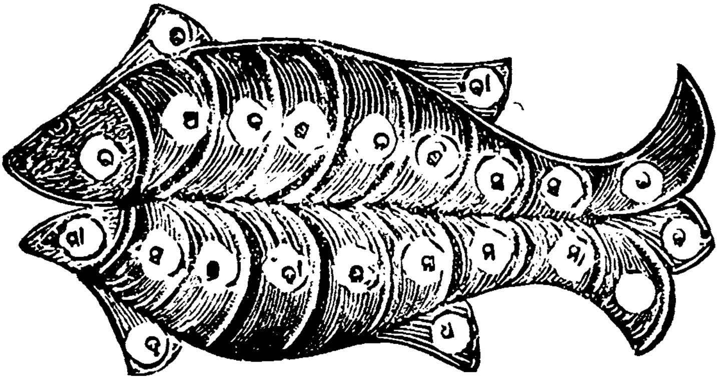

ପଥେ ଦେଖି ରସବତୀ । (୨୪)ଶଙ୍ଖରେ କେ କରେ ସ୍ତୁତି ।୨୦।
ଲୀଳା ଶୀଳା ଗଳାମାଳା । ବାଳି ଆଳୀ ଖେଳା ଖେଳା ।୨୧।
ଢୋଳା ଢୋଳା ଚୂଳା ଚୂଢ଼ । ଗୂଢ଼ଁ ରୂଢ଼ ରୂଢ଼ ସୂଢ଼ ।୨୨।

ଶଙ୍ଖବନ୍ଧ (୨୪)

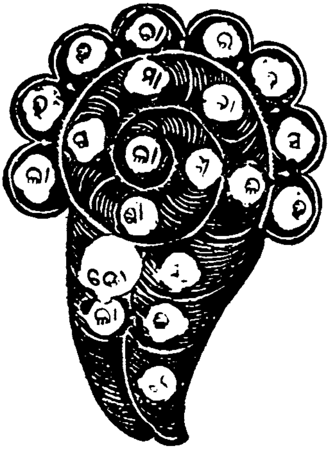

—୦—

ଚେଲାଞ୍ଚଳ ଧର ପୁଣି । (୧୫)ଷୋଳଦଳ ପଦ୍ମେ ଭଣି ।୨୩।
ଅସ୍ର ଅସ୍ର ପ୍ରାଣ ବସ୍ର । ଧ୍ୱସ ରସ ଭ୍ରସ ଭ୍ରଷ ।୨୪।
ଦୋଷ ଲେଶ ବୁଷ ତୋଷ । ଉଣଦ୍ୱେଷ ବାସ ନାଶ ।୨୫।

ଷୋଡ଼ଶଦଳ ପଦ୍ମବନ୍ଧ (୨୫)

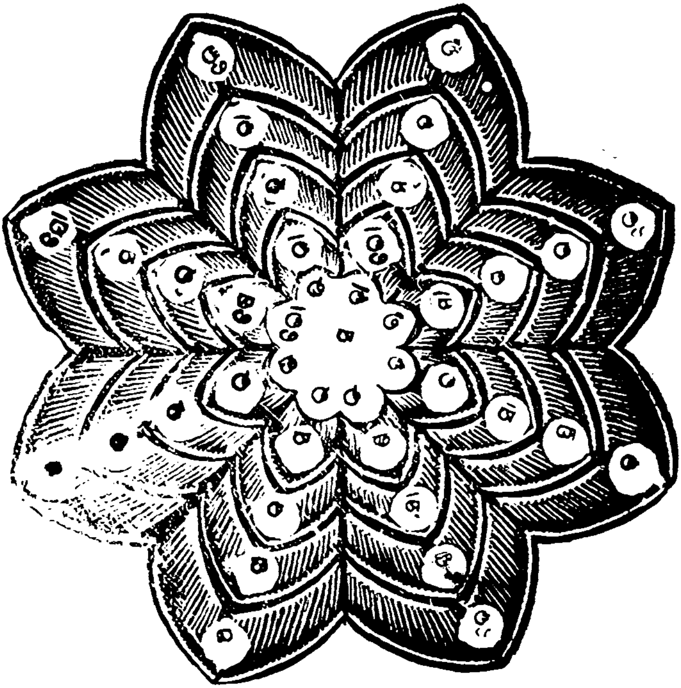

ଶିବବନ୍ଧ (୨୭)

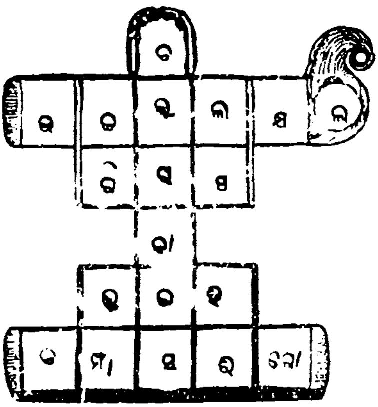

(୨୭)ଶବବନ୍ଧେ ପୁଣି ସେହୁ । ରମଣୀଙ୍କ ସ୍ତୁତି ବହୁ ।୨୬।
ଚମ୍ପା ଶମ୍ପା ସବ ଗୋପୀ । ସତ ଭୂତ ହୃତକାପୀ ।୨୭।
ଗିରିଧର ଭଜ କୁଚ । କୁଳକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଲକୁଚ ।୨୮।
ସ୍ତୁତି କରେ ଗାଲବାକୁ । (୨୮)କବାଟେ ହର ହରଙ୍କୁ ।୨୯।
ହରଂସର ଦାଶରଥି । ରମାଧବ ବୀରରଥୀ ।୩୦।

କବାଟବନ୍ଧ (୨୮)

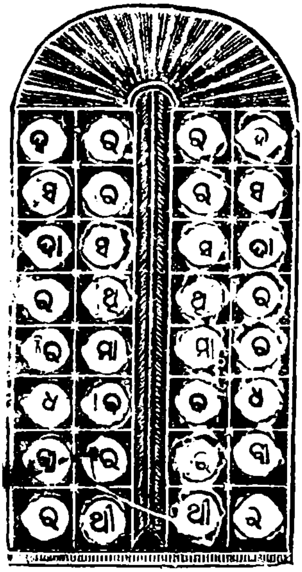

ସ୍ତୁତି ପଦ୍ମେ ସ୍ୱରୂପଙ୍କୁ । ରଖି ବୃନ୍ଦା ଅବଳାଙ୍କୁ ।୩୧।
(୨୯)ଅଷ୍ଟଦଳ ପଦ୍ମେ ବନ୍ଧୁ । ଭାନ୍ତେ ମନ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇ ।୩୨।
ରସାସାର ରସସର । ରତତର ରତାତାର ।୩୩।

ଅଷ୍ଟଦଳ ପଦ୍ମବନ୍ଧ (୨୯)

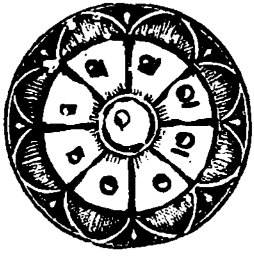

—୦—

ପୁରକୁ ବିଜୟ ସଲ୍ଲତ । ଛାଣି ସନମତ କାନ୍ତ ।୩୪।
ପୁରକୁ ଗମନ୍ତେ ବାଳା । (୩୦)ଦୋପୁର ପଦ୍ମ କହୁଲ ।୩୫।
ଭମା ସମା ରମା ଭୂଷା । ରତ୍ନପଣ୍ଡ ରସାଳସା ।୩୬।
ରତ୍ନ ଗୃହେଁ ରସ ହ୍ରାସ । ରଷ ରଷ ରସ ଦାସ ।୩୭।

ଦୋପୁର ପଦ୍ମବନ୍ଧ (୩୦)

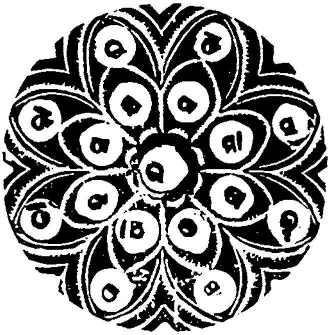

—○—

ପ୍ରିୟାକୁ କୋଳେ ବସାଇ । (୩୧)ଅବୃତ ପଦେ କେ କହୁ ।୩୮।
ପ୍ରମୁଦା ପ୍ରେମୃତ୍ତ କହୁ । ମୁଁତ ଅନ୍ତ ରବିରହୁ ।୩୯।
ହେ ପ୍ରିୟଦା ବରି ନାହୁ । ରକ୍ତ ଧନେ ବା ନାଣହୁଁ ।୪୦।
ଦଂଶକୁ ସେ ମାର ଅହୁ । ତୋ ଦ୍ୱାର ବରସ ନାହୁଁ ।୪୧।
ଜୀବ ସତତ ଦ୍ୱାରହୁ । ସତ ତବ ବଣ ସହୁ ।୪୨।
ମୁଁ ତ ପ୍ରୀତି ସମ୍ଭବତ । ଦଅ ଅଧରୁ ରସନ ।୪୩।
ପ୍ରୀତି ଦାନେ ସେବ ତବ । ଅସର ବାମାର ତବ ।୪୪।
ତୁ ବଶବା ରସ ଦ୍ୱାପ । କର ନାଣି ଅନାରସ ।୦୫।

—○—

ପୁଂସ ଅଙ୍ଗେ ଚନ୍ଦ୍ର ସ୍ମୃହେଁ । କୁପିତା କେଉଁ ସୁମୁଖୀ ।୪୬।
ଚତୁର ଅତୁର ହୋଇ । (୩୨)ଚତୁରଙ୍ଗ ବନ୍ଧେ କହୁ ।୪୭।
ରହେ ତୁର ମୋ ଶୋକକୁ । ସାରସତ୍ତ୍ୱ ତୁ ନଲକକୁ ।୪୮।
ଅସ୍ତ ସମ୍ବର ପର । ଧନ ତୋଷ ଦାସ୍ୟ କର ।୪୯।
ରଖ ଦୀନାଭବସ୍ତଳା । ଅବଳା ରତନେ ଲୀଳା ।୫୦।

ଆବୃତ ପଦ୍ମବନ୍ଧ (୩୮)

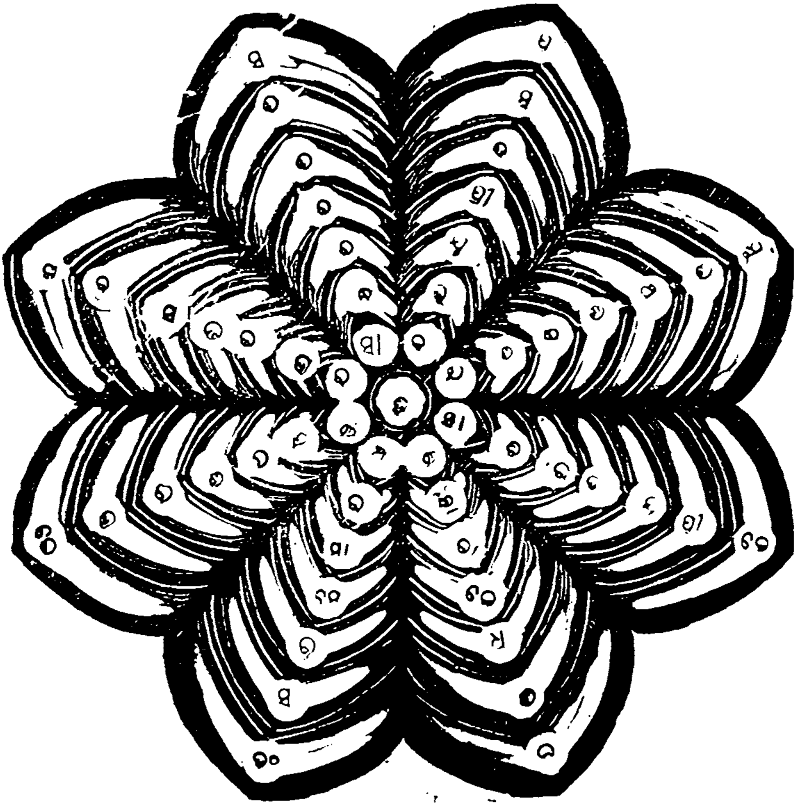

ମୀନାକ୍ଷୀ ଭୃଙ୍ଗ ଜଘଙ୍କା । ଏବେ ମୋ ଅକ୍ଷି ଦେଖ ଯା ।୫୧।
ନାବ ଅଶ୍ୱ ହସ୍ତୀ ଗଜ । ଗଜ ବୃହିଁ ସେ ନିପୂତ ।୫୨।

—o—

ଚତୁରଙ୍ଗ ବନ୍ଧ (୩୨)

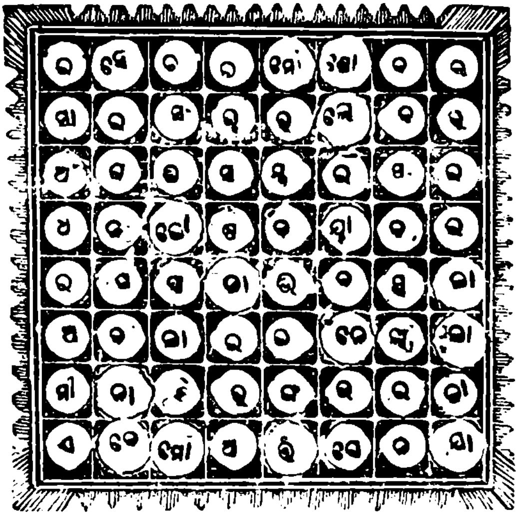

ବର୍ପଣ ମାନନୀ ଚିତ୍ତ । କେ ବନ୍ଧୁକ୍ତ (୩୩) ଅଶ୍ୱଗତ ।୫୩।
ଗଜଗତି ଭୀରୁ ଛଣ । କର ନାହିଁ ମୁଁ ତ ଦୋଷ ।୫୪।
ତେଙ୍କ ଅତ ଗୁରୁ ସେଷ । ତାର ସହୁ ମତ ଦୋଷ ।୫୫।

ଅଶ୍ୱଗତବନ୍ଧ (୩୩)

ଗ	ଜ	ଗ	ତି	ଲ୍ଲ	ରୁ	ଛ	ଶ
କ	ର	ନା	ହିଁ	ମୁଁ	ତ	ଦୋ	ଷ
ତେ	ଙ୍କ	ଅ	ତ	ଗୁ	ରୁ	ସେ	ଷ
ତା	ର	ସ	ହୁ	ସ	ତ	ଦୋ	ଷ

—o—

ଧର ଗର ଧର ଖିର । ଖିର କର ଖାର ସାର । ୫୬ ।
ସାର ହାର ଭ୍ରର ତାର । ତାର ସୁର ଦର ହର । ୫୭ ।
କବାଟେ(୩୪) ଗୋମୂତ୍ରବନ୍ଧ । (୩୭)ସିଂହାବଲୋକନ ଛନ୍ଦ ।୫୮।
ଗଦା (୩୬) ଗୁଚ୍ଛ (୩୫) ଅଶ୍ୱଗତ । ବଳଭଦ୍ରେ କହେ ପ୍ରୀତ ।୫୯।

କବାଟବନ୍ଧ (୩୪)

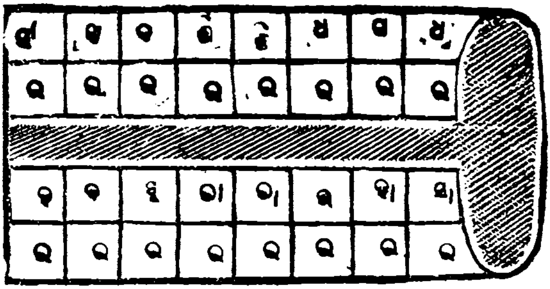

ଗୁଚ୍ଛବନ୍ଧ (୩୫)

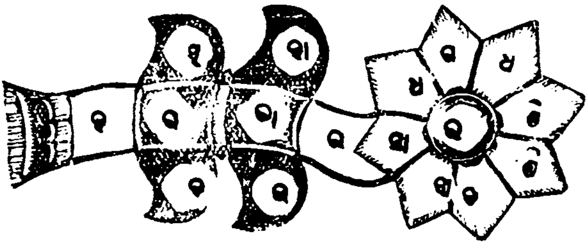

ଗଦାବନ୍ଧ (୩୬)

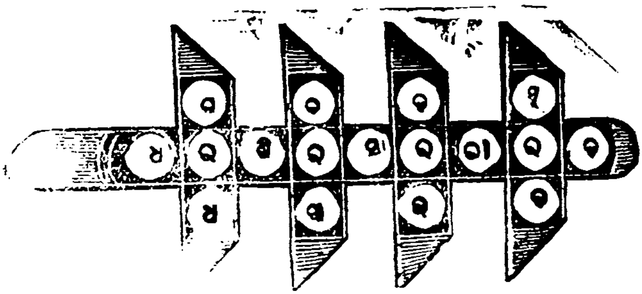

—o—

ସିଂହାବଲୋକନ ବନ୍ଧ (୩୭)

ସା	ଗୀ	ତ	ଣି	ଣି	ଧ	ଗ	ଧ
ର	ର	ର	ର	ର	ର	ର	ର

—o—

ଡମ୍ବରୁ ବନ୍ଧ (୩୮)

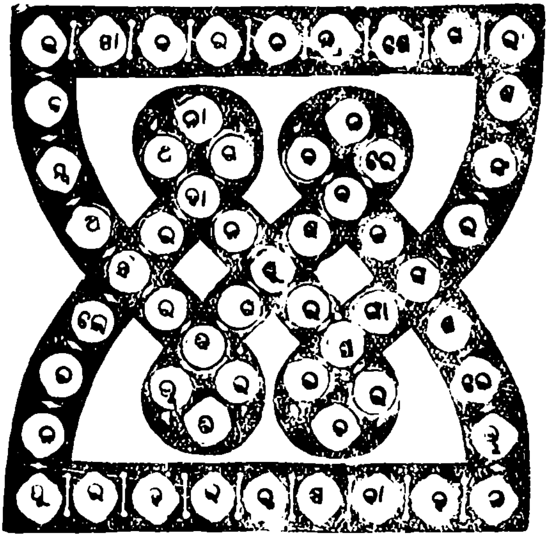

ଡମ୍ବରୁବନ୍ଧରେ ଭେଦୁ । ଶିବ ସ୍ତୁତି କରେ ରଘୁ । ୬୦ ।
ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ଶଙ୍କର । ଗଙ୍ଗା ଶୋଭିକର ଶିର । ୬୧ ।
ଶୂନହାଥ ନାଗହାର । ତ୍ରିଲୋଚନ ପୁର ହର । ୬୨ ।
ବୃଷବାହନ ଭୂତେଶ । ଗଜ ବଦନରେ ବଶ । ୬୩ ।
ସୁଖବିଭୂତର ସାର । ତ୍ରିଅମ୍ବକ କୃପା କର । ୬୪ ।
ଯୋଗୀଭା କରେ ପ୍ରମୋଦ । ବଳ ସୂନୁ ଶିର ଛେଦ । ୬୫ ।
ସମୁଦ୍ର ମଧ୍ୟେ ନଗରେ । ବହନ୍ତି ହର ସଙ୍ଗରେ । ୬୬ ।

ମଣ୍ଡିତ ନାଗେ ସମୁଦ୍ର । ନାଗ ଷରେ ବଳଭଦ୍ର । ୨୭ ।
ଲବଣ ସେ ସମ ସମ । ଉଷଚନ୍ଦ୍ର ପୂର୍ଣ୍ଣ କାମ । ୨୮ ।

—o—

ରାଗ—ନଟନାରାୟଣ

ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ଶୁଣ ମେଧା ବନ୍ତେ । ରଚିତରେ ଚକ୍ରବନ୍ଧ ଚରିତ ଗୀତେ । ୧ । କେଉଁ ପୁରୁଷ ଗୃହ୍ଣୁ ବଢ଼ୁଛି ମୋଦେ । ପ୍ରାଣ ପ୍ରିୟତମାଙ୍କୁ ଷଟ୍କ ବନ୍ଧେ । ୨ । ଉମା ରମା ସମା ବାମା ଭବ ଦାବ । ଦାନେ ଘନେ ଭୂତ ଭୂତ ଷଡ ତବ । ୩ । ଭବ ମୋହୁ ତାହୁ କାହୁଁ ନାହୁଁ ନାଶ । ଦୁଃଖ ସୁଖ ଶ୍ରେଣୀ କାଟୀ ଭାଷ ଲୋପ । ୪ । ବଳି ଘନ ପୁର ସୂର ଷର ଦର । ଭରସାହୁ କାହୁଁ କାହୁଁ ସାର ସାର । ୫ ।

ଶକଟବନ୍ଧ (୩୯)

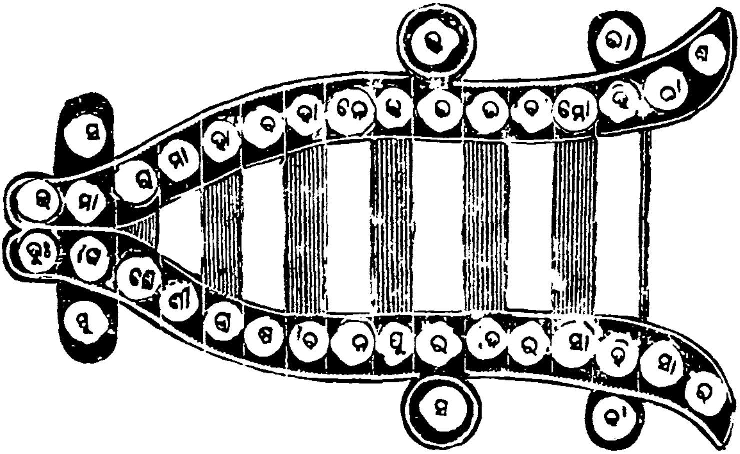

ତହୁଁ ଦେଖିଁ ରସିକ ଅନନ୍ଦ ହୋଇ । ବଜ୍ରବନ୍ଧେ ଏମନ୍ତ ବାନ୍ଧୁ ଲୁ ଚହ୍ନ ।୬।
ସରମଣି ସୂରମଣୀ ମୋ ରମଣୀ । ହେ ତରୁଣୀ ରତରୁଣୀ କୃତରଣୀ । ୭ ।
ବାଳାମଣି ଜ୍ୱାଳାମଣି ମାଳାମଣି । ବୀଣା ବାଣୀ ଜଣା ଶୁଣା ବାଣୀ ବାଣୀ ।୮।

ବଜ୍ରବନ୍ଧ (୪୦)

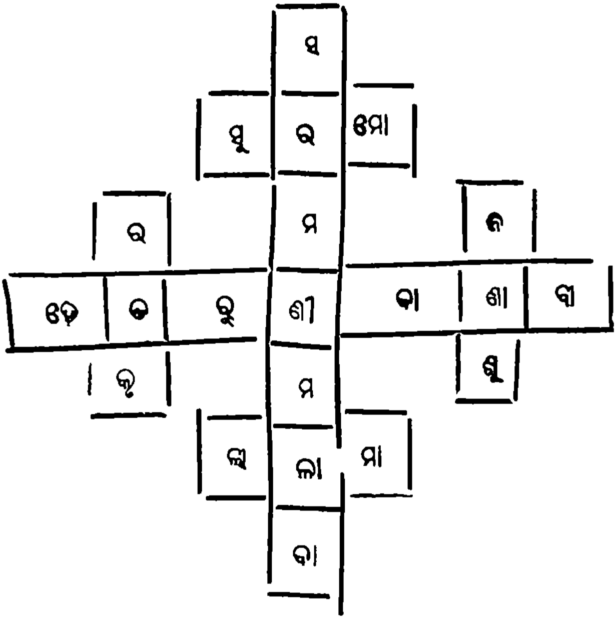

—o—

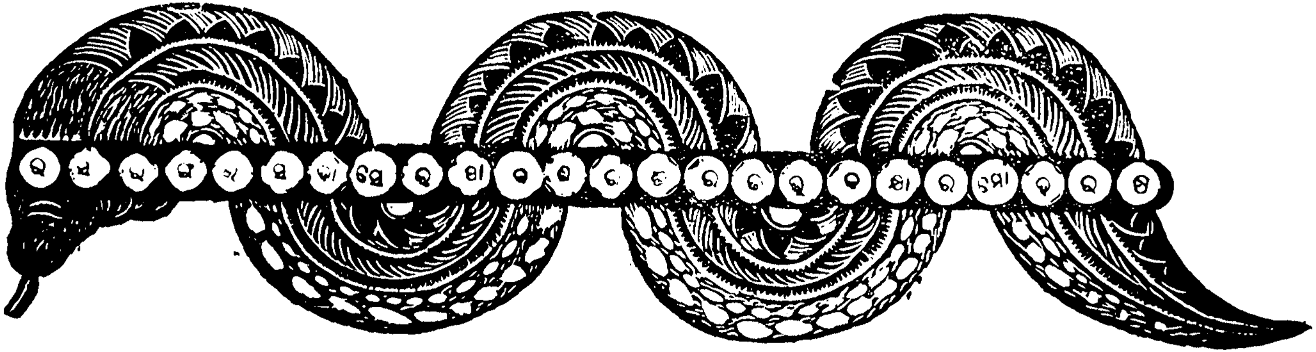

ନାଗପାଶବନ୍ଧ (୪୧)

କେଉଁ ପୁଂସ ପଥେ ଦେଖି ନୃପାମନ୍ତ୍ରୀ । ସ୍ନେହେ ନାଗନାଶବନ୍ଧେ କହେ ବାଣୀ । ୯ । ରହୁରଙ୍ଗ ରସଦା ସେ କୃପା ବଶ । ରତ ରତ ତୁ କଷାର ମୋ ହବଷ । ୧୦ । ରସେ କୃତ କୁ ସଦା ଶାନ୍ତ ମୋର । ରସବର୍ତ୍ତୀ କହ ଗିର ସ ଷାର । ୧୧ ।

କେହୁ ହଦେଶେ ରହୁ ଦଇବ ବଶେ । କୂର୍ମବନ୍ଧେ (୪୨) ବାଳାର ଚହଡ ଘୋଟେ । ୧୨ । ହା ହା ହା ହା ରସା ସାର ଶୋଭାଧାରୀ । ପୂରହର ପର ଘୋର ଦର ହାରୀ । ୧୩ । ନିରନ୍ତର ଧୀର ମୋର ବରନାରୀ । ଭଲ ଧନ

ଘନ ପୀନସ୍ତନ ଭାର ।୧୪। କାମ ପ୍ରେମ ଧାମ ହେମସମ ଗୋରୀ । ମନ୍ଦୋଦରୀ ରମ୍ଭାଧରୀ ସୁଖକାରୀ । ୧୫ ।

କୂର୍ମବନ୍ଧ (୪୬)

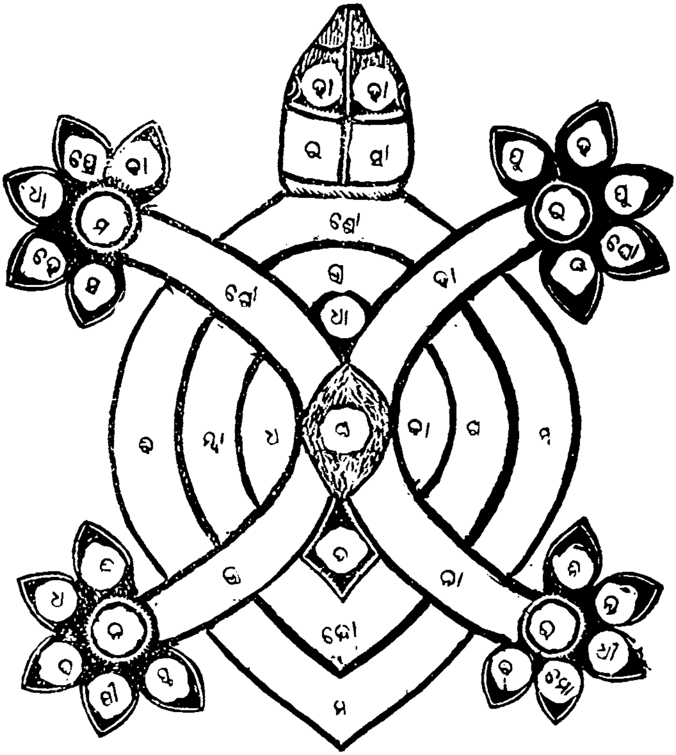

ଦନ୍ତେ ପରପନ୍ତ୍ରେ ରହୁ କାମ ଖେଦେ । ପୁଣି ଭାବନା କରେ ନଗାମୂତ୍ରଛନ୍ଦେ ।୧୬। ଧା ଧା ଧ୍ରୀରଧାରୀ ଦର ଭାବ ସିନ୍ଧୁ । ସାଧା ଧର ଭୁଷୀ ମୋର ଜୀବବନ୍ଧୁ ।୧୭।

ଗୋମୂତ୍ର ବନ୍ଧ (୪୭)

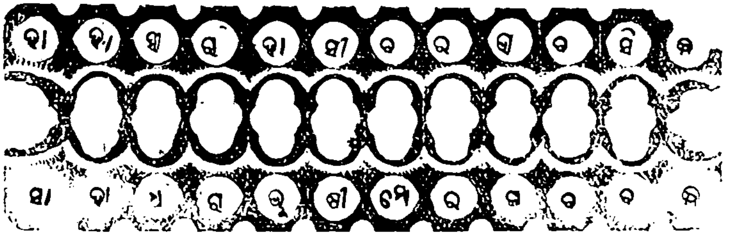

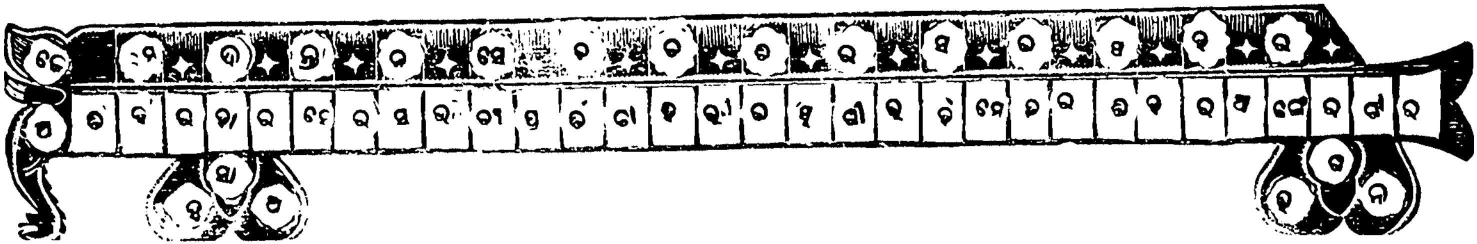

ବୀଣା ବନ୍ଧ (୪୩)

କେଉଁ ଚତୁର ସ୍ତ୍ରିୟା ଶରୁକ ଧର । ବୀଣା ବନ୍ଧେ କହୁଛ ବନସ୍ଥ କର ।୧୮।
ପଢ଼ କୌଣଚ ମୋଭଦଳା ହରହାସା । ତୁଅ ସାହା ଉସେ ତୋଷେ ରସା
ରସା ।୧୯। ଭବ୍ୟ ସେବ୍ୟ ପ୍ରୀତିବନ୍ତି ଗୃହ କହ । ତୁ ତ ଶତ୍ରୁ ସୁଖୀ ରଖି
ତୁହ ସହ ।୨୦। ମୋହ ଚହୁ ଉଚ ପଢ଼ ଦରହର । ଅଙ୍ଗେ ରଙ୍ଗେ
ରଖ ତୁ ନଖର ଗାର ।୨୧।

ପରବାସୁ ଆସି କେଉଁ ପୁଂସବର । ରବାବବନ୍ଧେ କହ ଏ ବନସ୍ଥ ଗୀର ।୨୨।
ଗୁଣ୍ଡଗଲ ଥିରେ ଥିଲ ମଲ ଚଲ । ସୁଗୀ ସଖୀ ସଖୀ ବୁଝୁଁ ଦୁଃଖୀ କଲ । ୨୩ ।
ଦୂତ ପେଷିଥିଲ ଦେଇ ମୁଁ ପତର । ନ କହୁଲ ଦୁଃଖ ମୋର ଯେ

ରବା ବନ୍ଧ (୪୪)

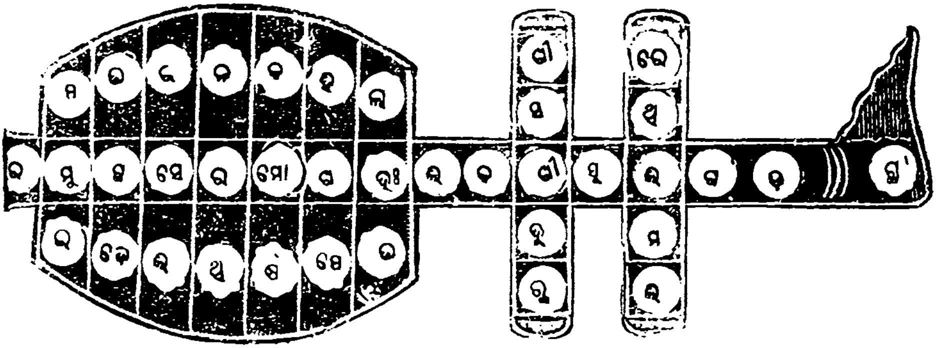

ଗୁମ୍ଫଳ । ୨୪ । ପୁଣ ସଖୀକୁ ଗୁହୁଁ ଏମନ୍ତ ଭାଷେ । ପ୍ରିୟା ଗୁଣ ଜ୍ୟୋତିଷ୍ଟକ
ବନ୍ଧେ ତୋଷେ । ୨୫ । ନବଘନ ବେଣୀ ନତଜନ ଧ୍ୟାନୀ । ପ୍ରେମଶୀଳା
ଗଜ ଗାମୀ ଉତ୍ତମ୍ୟା । ୨୬ । କେଉଁ ନଗର ନାଗରୀମାନ ଗୁହଁ ।

ଜ୍ୟୋତିଷ୍ଟକ ବନ୍ଧ (୪୫)

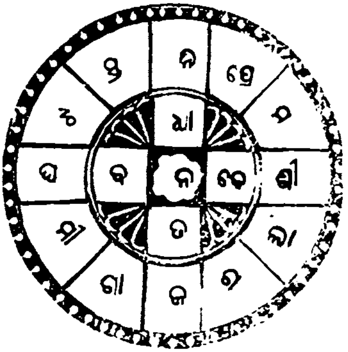

ଭାବଯାଦବଛନ୍ଦରେ ବନସ୍ଥ କହୁ । ୨୭ । ରସ ରହସରେ ରେ ସହର ସର ।
ରମାସ୍ତୁତ ହେବ ବହେତ ସୁମାର । ୨୮ । ରଖ ବୁରଧନ ନ ଧର ଦୁଃଖର ।

ରତ ଏକା ରତ ତରବାଏ ଗୀର । ୨୯ । ଚନ୍ଦ୍ରକରେ ମୁକୁଟ ବସ୍ତ୍ରକମାନ । ଚନ୍ଦ୍ରହାସ ସଦାଶିବର ଶୋଭନ । ୩୦ । ସମ ଶାନ୍ତ ବାମଦେବ ମନେ ଗୁଣି । ଜୟଚନ୍ଦ୍ର ସାରବର ଗ୍ରନ୍ଥ ଭଣି । ୩୧ । ଏଥି ଅନନ୍ତରେ ଏକାନ୍ତେ ଦେଖି

କାକପାଦ ବନ୍ଧ (୪୬)

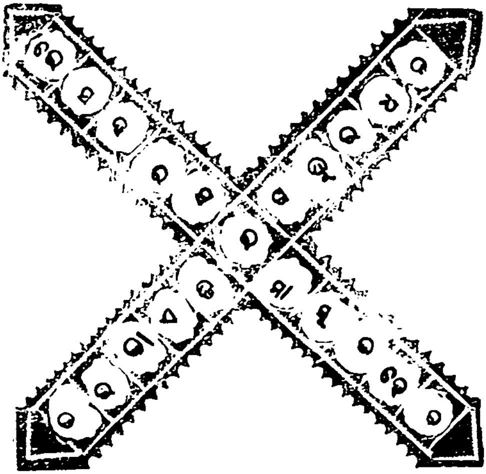

—o—

ରାଗ ମାଳବ

ରସବତୀ । ମାଳାବନ୍ଧେ ପ୍ରକାଶିଲ ଏମନ୍ତ ବନିତ । ୧ । ଶତ ଶତ ବାଳା ଯାଳୀ ରୁଣାରୁଣାଏସୀ । ଧର ମାନ ମାନ ଦମ୍ଭ ଦମ୍ଭ ହର ହର । ୨ । ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଧୀର ଧୀର ରଚ ରଚ ରସ । ରସକଳା କଳାଭର କର ବଂଶ ବଶ । ୩ ।

ମାଳା ବନ୍ଧ (୪୭)

ପ୍ରାଙ୍ଗଣେ ଏକ ନାରୀକୁ ଦେଖି ପୃଂଷ । ବୃଷବନ୍ଧେ କହୁଛନ୍ତି ତା ଶୋଭା ଦୂତୀସ୍ପଣ । ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖୀ ଶାମା ସମା ସମା ସତ ସମା । ବାଳାଲୀଳା ବାସ ଈଶ ବାସ ସ ସୁଷମା । ୫ । ନୟନ ମାରଇ ଶର ରସା ରସା ରସେ । ହାସେ ଦାସେ ଦୁଃଖ ଦୁଃଖେ ବଧୂବର କଷେ । ୬ । ଦୂତୀକୁ ଏକାନ୍ତେ ପୃଚ୍ଛେ କେବଣ ପୁରୁଷ । କିଶୋରୀ ବୃଷବନ୍ଧେ ସେ କହେ କନ୍ୟାରସ । ସରସ ହୃଦ ବଢ଼ତ ନବନତେ ସେବେ । ସେ ରସେ ନଦୀ ସମାନ ଘେନ ଦେବ

ଭାବେ । ୮ । ବିଶେଷ ଯେ ସ୍ୱୟଂବର ସକଳ ଉଲ୍ଲାସ । ବିଧି ବିଧି ବିବେ
ହେବ ବିଳାସ ରସ । ୯ । ଯାଦବବଂଶେ କେ ଖଣ୍ଡିତା ପଣ୍ଡିତାଙ୍କୁ । ତା
ତ୍ରିଶାଖାବୃକ୍ଷ ବନ୍ଧ (୪୮)

ପ୍ରିୟସଖୀ ବୋଧୁଛନ୍ତି କହୁ ଏ ଗୀରଙ୍କୁ । ୧୦ । କାଶୀବାସୀ ଦେଖି ରଙ୍ଗେ

ରସି ତାପ୍ପ ତାର । ଧନ୍ୟେ ଦୟା ସନ୍ତୋଷରେ ରସରେ ବହର । ମାନ ମାନ
ମାନିନୀ ଷଛକୁ ଫକା ଫକା । ସ୍ୱକାପତ ମୂର୍ତୀ ହରଷଦନ୍ତ ରସିକା । ୧୨ ।

ଯମଦର ବନ୍ଧ (୪୯)

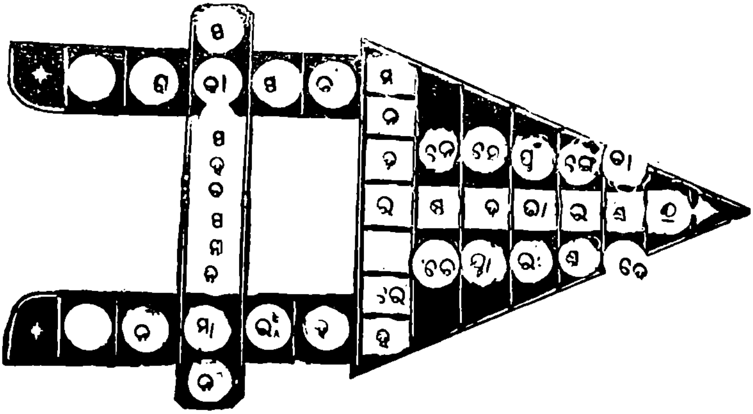

ଫଳକବନ୍ଧେ ତଳକ ଶୋଭନୀକ ଦୂତୀ । ନାଯକ ପାର୍ଶ୍ୱକ କହେ ପ୍ରବୋଧ
ଭାରତୀ । ୧୩ । କର ରକ୍ଷା କକ୍ଷାରେ ତୁ କର ସେବକ ସେ । ସେବା କଲେ
କା ଗତ କହତ ଶୋକ ଧ୍ୱଂସେ । ଏକତ୍ର ହୋଇଣ କାଂକ୍ଷା ପୂର୍ଣ୍ଣ ତୁ ଭରବ ।
ନିମିଷକ ଯୁଗ ମଣ୍ଡାଶୋଭା ଧ୍ୟାଯେ ଭବ । ୧୫ । ବାଳା ବୋଧ କହନ୍ତି

ଫଳକ ବନ୍ଧ (୫୦)

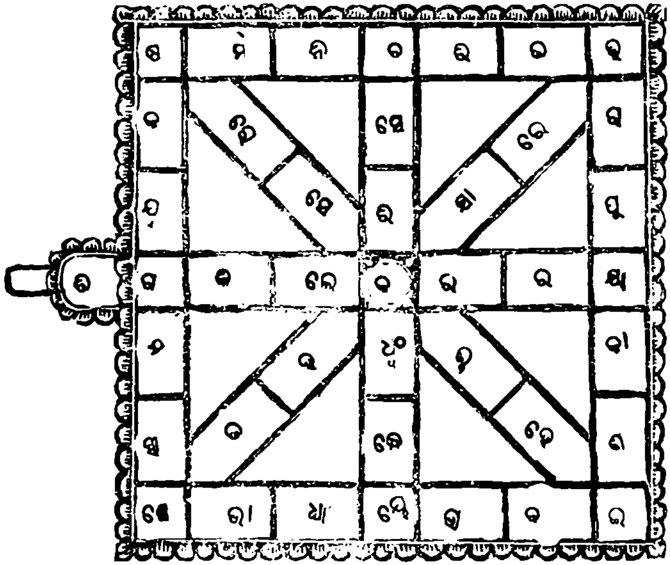

କଙ୍କିଣୀ ବନ୍ଧେ ପୁଣି । ସେହୁ ପ୍ରିୟସଖୀ କହୁଅଛି ମୃଦୁବାଣୀ । ୧୬ । ଦହ ତାପ ଦଗ୍ଧ ଲଙ୍ଗବତୀ ତୋ ପ୍ରିୟ ସେ । ଉପ ସତ ରଖ ସେ ଦହନେ ଅତ ବଶେ । ୧୭ । ଦରହସି ତାର ପତ ରସ ସୁଖ ରସେ । ଗରବ ହତରେ ତୋ ଅପ୍ରୀତ ଅବଶେଷେ । ୧୮ । କେଉଁ ପ୍ରସୂନକୁ ଲୁଚିଥିଲ କେଉଁ ନାସା ।

କଙ୍କଣୀ ବନ୍ଧ (୫୧)

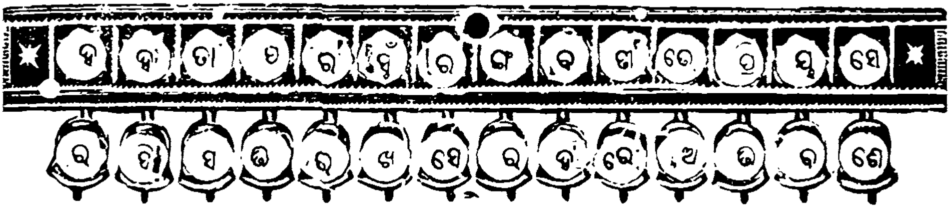

ଲଗୁଡ଼ ବନ୍ଧେ ସେ ତାରେ ବିନୟ ବିସ୍ତାର । ୧୯ । ସ୍ୱବଶ ସଦା ଦାସ ସତ୍ୟ ହସ ସନ୍ନ । ହ୍ରନ ତକ୍ର ନ୍ତ ତୋ ତୋଳତ ତେଜ ଜୀବ ବନ୍ଧୁ ॥

ଲଗୁଡ଼ ବନ୍ଧ (୫୨)

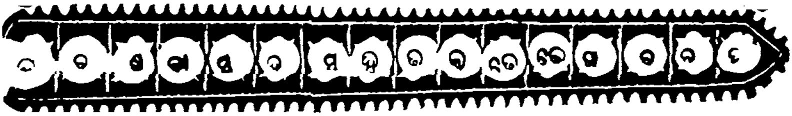

କେ କହେ ଗୁନ୍ଥେ କି ପାଦେ ମିଳେ ପ୍ରୀତ୍ୟା କଥି । ଶୁଣ ପ୍ରାଣ ଜାଣ ପୂଣ ଗୁଣ ବାସନଧି ।୨୧। ଏଣୀ ଯେଣୀ ବାଣୀ ଶ୍ରେଣୀ କଣ ବାସନଧି । ନିତ ନିତ ପ୍ରତ ପ୍ରତ ପ୍ରୀତି ବାସନଧି ।୨୨।

କିଶାଖାଗୁଚ୍ଛ ବନ୍ଧ (୫୩)

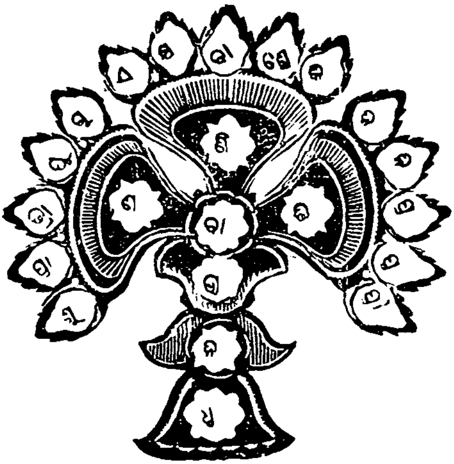

କ୍ଷିତୀଶ୍ୱର ଚନ୍ଦ୍ରମା ରୁଚିହାସେ ସୁବଦନ । ଦର ଶାରଙ୍ଗ ଯା ଅସି ଗଦା କରେ ଲୀନ ।୨୩। ଯେଉଁ ଶ୍ୟାମ ବୋଲେ ଧର୍ମପୁତ୍ର ସୁରଞ୍ଜନ । ସେ ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜର ଦୁଃଖ ବିଭଞ୍ଜନ ।୨୪।

—o—

ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ କେତୁ ରସିକବର । ପ୍ରେୟସୀକୁ କହଇ ଗୃହୁଁ ଉଠ-ବାହାର ।୧। ମନକୁ ପ୍ରମୋଦ ମୋର ରେ ମନୋରମା । ଦାସକୁ ସମ୍ଭାଳ କନା ତରବ ଶ୍ୟାମା ।୨। ମୂଳ ମୋର ଧନୀ ଦୟା ପସର ହସି । ପଶି କାମିନୀ ହୃଦୟେ ପୁରୀର ଭିତି ।୩। କାନ୍ତା ନ ଧର ପାପ ଭାବେ ମୁଁ

ସ୍ତ୍ରୋତ୍ରକ । ଲଭେ ରଣ ନା ଭକ୍ତଭୃବତ୍ସଳ ଶୋଭ । ୪ । ଗତ ତୋ ହଂସ ନାହୁଁ ତୁ ସାହୁ ରଚନା । କୀର୍ତ୍ତି ନୀତ ରବ ତଳରେ ନିତମ୍ବିନୀ । ୫ । ତୈଲଙ୍ଗ ବଙ୍ଗ ଖୋରଠା ଦେଶୀ ସଂସ୍କୃତ । ଏ ପଞ୍ଚପ୍ରକାରେ ଭାଷା ଏଥୁଁ ଉଦିତ । ୬ ।

ରଥବନ୍ଧ (୫୪)

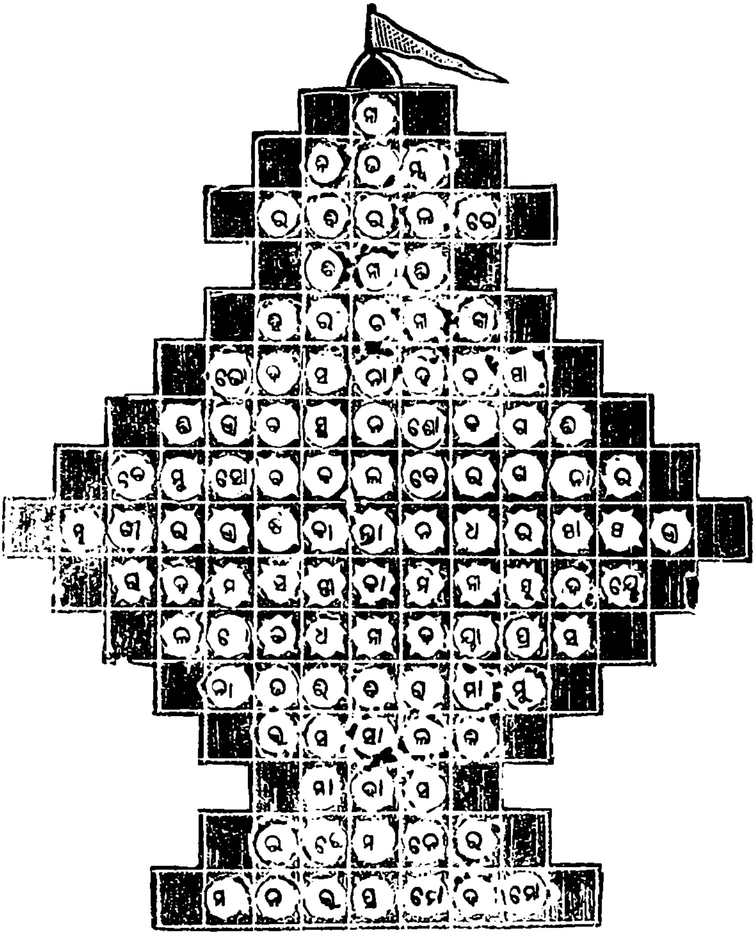

ଦେଖିଁ ପୁଷ୍ପ ମଦନେ ହୋଇ କାତର । ତରୁଅଗ୍ର ବାନ୍ଧେ ବଡ଼େ ବନପୁ
ଗୀର । ୭ । ଧାସ ତାସ ଧୀର ଧର ବରସ ବସ । ରସ ଦାସ ସରଛା ସାଧ
ସାଧାରସ । ୮ । ଚିବୁକ ଧରଣ ପ୍ରାଣ ପ୍ରିୟତମାର । ଶରଦ୍ଧରେ ପୁଚ୍ଛାଣେ

ତରୁଆରୀ ବନ୍ଧ (୫୫)

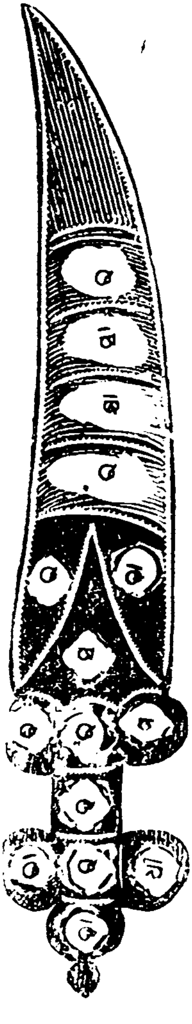

ଗୁହ୍ନ ନାଗର । ୯ । ଗୃଢ଼ଙ୍କ ମୋ ମନ ତୁ ଘନର ସମାନେ । ଜଳ ଜନେ
ଏ କି ଅଘନର ସମାନେ । ୧୦ । କଣ ଘନର ସମାନେ ପ୍ରାଣ ତୁ ସତ ।
ସୁନ୍ଦର ରତନଧନ ତବ ଭାବତ । ୧୧ । ପଦ୍ମରେ କର ନବେଶି ଧୂଣି

ତୀର ବନ୍ଧ (୫୬)

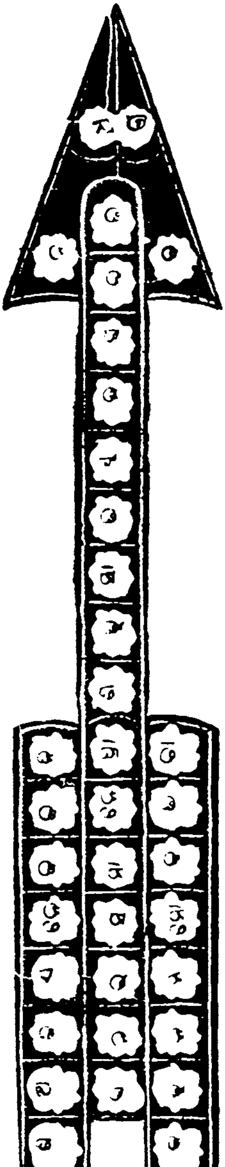

ଶଜନସ୍ତ୍ରୀ । ହୋଇ ସୁଗନ୍ଧଙ୍କ କାନ୍ତବନ୍ଧରେ ଭନ୍ଧୁ । ୧୨ । ଛେଳ ଛେଳ ସ୍ତ୍ରୀଭ ଘନ ଅଳି ଅଦନ । ମାନ ନ ଧର ସଦା ତୁ ଦାସର ଧନ ।

ଖାତବନ୍ଧ (୫୭)

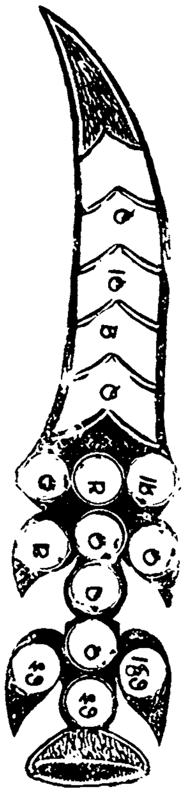

—୦—

ଧନୁବନ୍ଧେ ଭେଉଁ ପୁଂସ ପ୍ରିୟାକୁ ବୋଲଇ । ଯା ହେବ ପ୍ରକାଶ ତାହା ଭରବୁ ତୁ ସହୁ । ରେ ତୁ ମନମଥ ରଥ ଶତ୍ରୁ ଶନ୍ତନ । ତପ ଦେହ୍ମୀ ମୋହୁ ରଡ଼ ରଡ ଯତନ । ୧୫ । ଧ୍ୱାନ ଅଙ୍କଅବ୍ଜ ମୂର୍ଚ୍ଛା ତୋଷ ଭାବରେ । ଜାବ

ଉଷାକର ବନ୍ଧୁ ଢାରଣ ତୁ ରେ । ୧୬ । ଲନ୍ଧାବନ୍ଧେ ଦରପରେ ଜେଉଁ

ଧନୁବନ୍ଧ (୫୮)

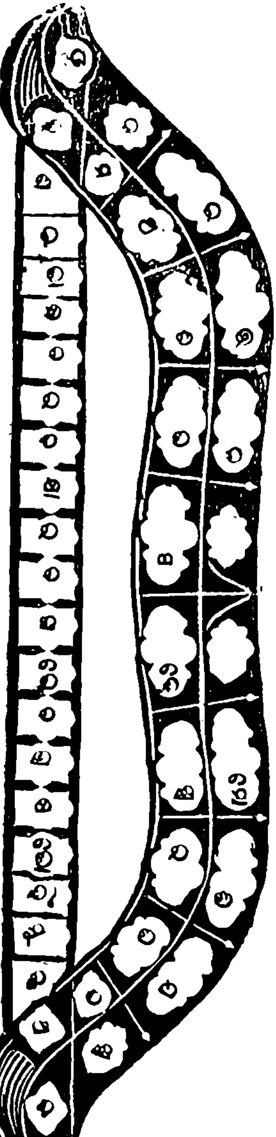

ସୁରୂପ । ପ୍ରିୟାରେ ପ୍ରଶଂସା କରୁଅଛୁ ପ୍ରକାଶ । ୧୭ । ଫୁଲଶର ଶର ସତ
ନୟନ ଧନ । ସ୍ୱୀନ ମୀନ ଭଞ୍ଜ ପୁଞ୍ଜ ଖଞ୍ଜନ ମୀନ । ୧୮ । ମାନ ମାନ ମାନ

ଲତାବନ୍ଧ (୫୯)

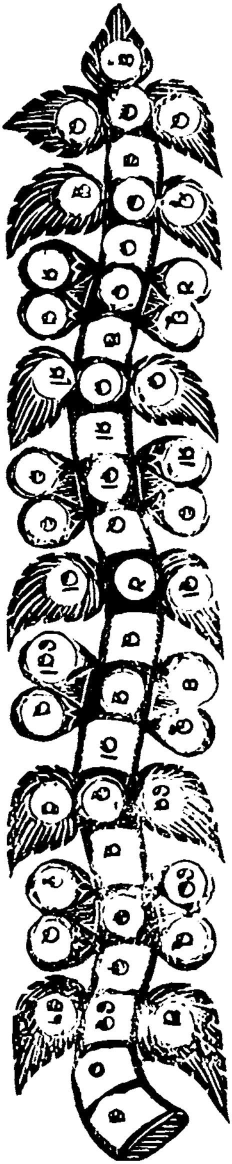

ମହାକୁଟ କୁଟିଳୁ । ଧର ହାର ହେର ତୋର ଚୋର ପୁନାରୁ । ୧୯ । ନାରୀ
ନାହିଁ ସମେ ସତେ ସଖି ସଦୃଶ । ବିହୁ ଗୃହଁ ରହୁ ହେବ ଅବଶ୍ୟ
ବଶ । ୨୦ । ଅଗେ ବସି ବାଳାର ରସିକ ଭଞ୍ଜନ । ପାଶବନ୍ଧେ କହୁଅଛୁ
ଗୃହ୍ୟ ବଚନ । ୨୧ । ନାହିଁ ମୋ ରକ୍ଷ କାହିଁ ତୋହ ବିହୀନରେ । ଚନ୍ଦ୍ରହାସୀ
କୃପାଳୁ ଉଦ୍ଧରହୁଁ ବାରେ ॥ ପରମାନନ୍ଦ ଦାଇନ କନ୍ଦୁ ଭ ମୁନ । ପାଇଁ ରସ
ବଶ ମନୋରମା ମୋହନ । ୨୩ । ନ ଧର ଆନ ଭରସା ତୁ କୃଷ୍ଣମୁହିଁ ।
ଅପରାଧ ଜବ କହୁ ଅନର ନୋହୁ । ୨୪ । ଅଜ ନୋହ ସାରସାକ୍ଷି ବେଷ
ଭରତା । ଦେଇ ଗତ ବାନ୍ଧବ ସାନନ୍ଦ ସମତା । ୨୫ । ରକ୍ଷବଳ ଧ୍ୱଂସି

ପାଶବନ୍ଧ (୬୦)

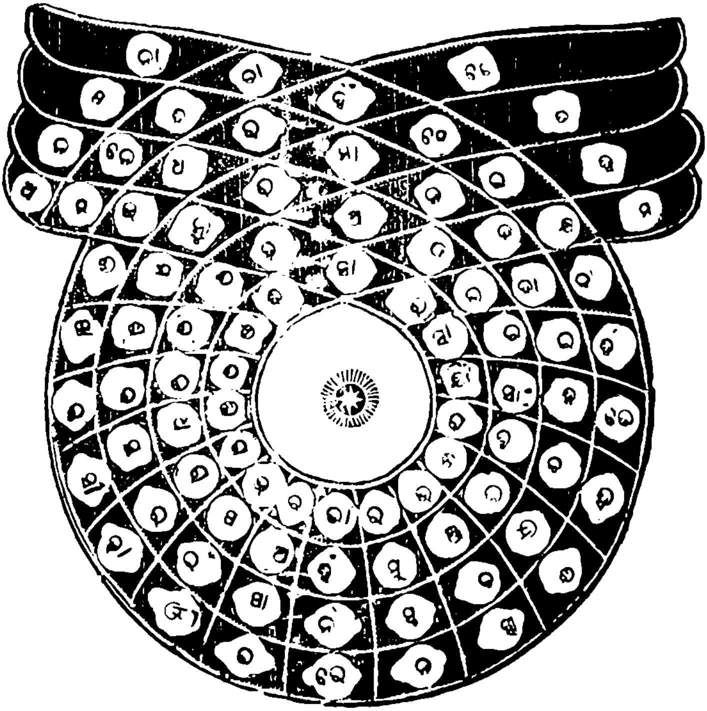

ର	ର	ମା	କ	ର	ତ	ସା	ଧ୍ବଂ	ଳ	ବ	କ୍ଷ	ର	କ୍ଷ	କ	ଜ	ସି	ଧ୍ବାଁ	ସି	ସା	ତ	ର	ଜ	ମା	ର	ର

ଅଜଯୁଦ୍ଧ (୬୧)

ସାତରଙ୍କ ମାଜର । ରମା ରସା ଧକ ରକ୍ଷ ଲସିତ କର । ୨୬ । ଅଜଙ୍କୁ ଅଜାଯୁଦ୍ଧରେ ଏଣୁପେ ସ୍ମୃତ । ତର କ୍ଷପଇନ୍ଦ୍ର ଖାରଦର ଭୃଷତ । ୨୭ । ପାଦକେ ଲେଖି ପାଦକେ ବୁଝ ବୋଲବେ । ଏମନ୍ତ ଦୋଭଣ ଏହୁ କହନ୍ତି ପଢେ । ୨୮ ।

ରାଗ କେଦାର । ଚକ୍ରକେଳି ବାଣୀ ।

ନବ ସଙ୍ଗ ନାୟିକା କେଉଁ ସଂଧ । ବସି ଭାବନା କରେ ନାଗପାଶ ।୧।
କରକରନା ସାରସଗମନା । ମହୀମଣ୍ଡନକାରୀ ସେ ସୁମନା । ୨ ।
ଚନ୍ଦ୍ରବଦନା ହୀରକରଦନା । ଘନୀଭୂତ ରସଧାତ୍ରୀ ମାନିନୀ । ୩ ।
ସତ କି ସୁନ୍ଦର ଭ୍ରୂବାସରଣୀ । ରମଣୀଙ୍କ ରତ୍ନ ସାର ତରୁଣୀ । ୪ ।
ମଞ୍ଜୁ ଇଭାବିଜିତ ସୁମଧ୍ୟମ । ହା ନାଗର ଧନୀ ବାଣୀ ସୁରମ୍ୟ । ୫ ।

ନାଗପାଶ ବନ୍ଧ (୬୨)

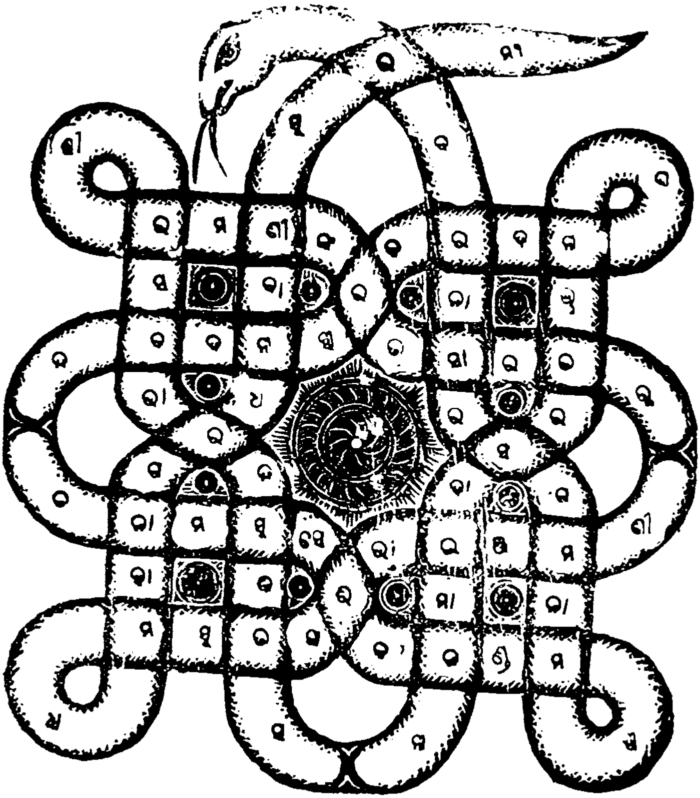

—o—

କେଉଁ ପୁରୁଷ ଲଭ କାମ ଦୁଃଖ । ମହାପଦ୍ମବନ୍ଧେ ଲେଖଇ ଲେଖ । ୬ ।
ସବ ନାହିଁ କାଳେ ନାହିଁ ନାଶ । ସଦା ତୋ ମୃଦହୃଦ ମୁଁ ତୋ ଦାସ ।୭।
ସରୁପା ୯ରରେ ରଖ ପାରୁଷ । ସହରସ ପ୍ରଦ ପ୍ରସାର ହସ । ୮ ।
ଶରଣ ନାହୁ ଦେହୁ ଜାଣି ରସ । ସରସବତୀ ଅତୀବ ସରସ । ୯ ।
ସତୀ ରହୁ ଦର୍ପ ଦହୁ ବତାଶ । ସନ୍ତୋଷେ ରସି ଯୋଷା ରସେ ତୋଷ ।୧୦।

ମହାପଦ୍ମବନ୍ଧ (୬୩)

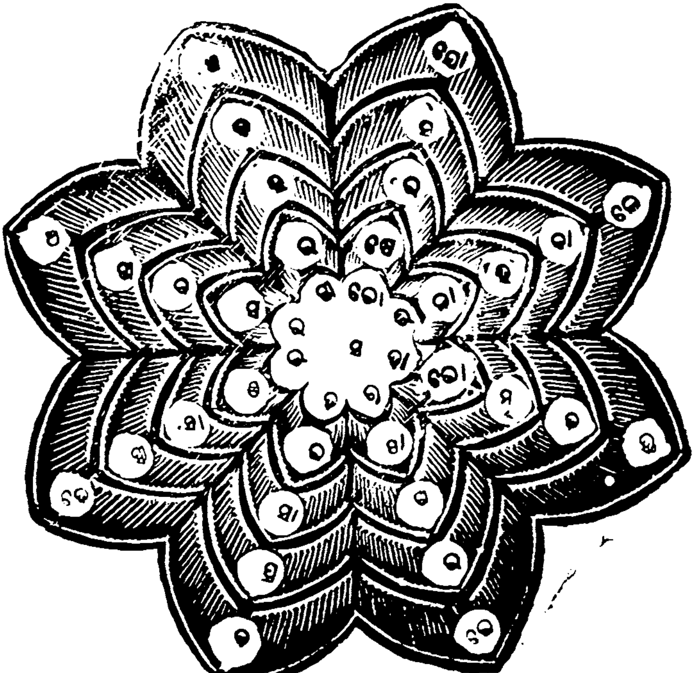

ସଖି ଅଗରେ ପ୍ରିୟା କୋପ ଜାଣି । ମହାଚକ୍ରେ କେ କହୁଛନ୍ତି ବାଣୀ । ୧୧ ।
ସରହସର ନିରୁଦ୍ଧନିବାସ । ସଦା ନ ଥରୁ ଗୃମାନ ମାନସ । ୧୨ ।
ସନମାନ ମାନକାରୀ ନାରୀଶ । ସ୍ୱର ନାରୀ କାହ୍ନୁଁ କି ଅସଦୃଶ । ୧୩ ।
ସଦୃଶ ଅଛି ଭାବ ସେତ ହାସ । ସହାତ ସେ ବଦେ ଶିଷ୍ୟା ଯା ରେଷ । ୧୪ ।
ସସ୍ୱେକାଙ୍କ୍ଷା ସିନା ନିଦାନୀ ଯଶ । ସଜନୀ ଦ ନୀ ସୁରସ ହରଷ । ୧୫ ।

ମହାଚକ୍ର ବନ୍ଧ (୨୪)

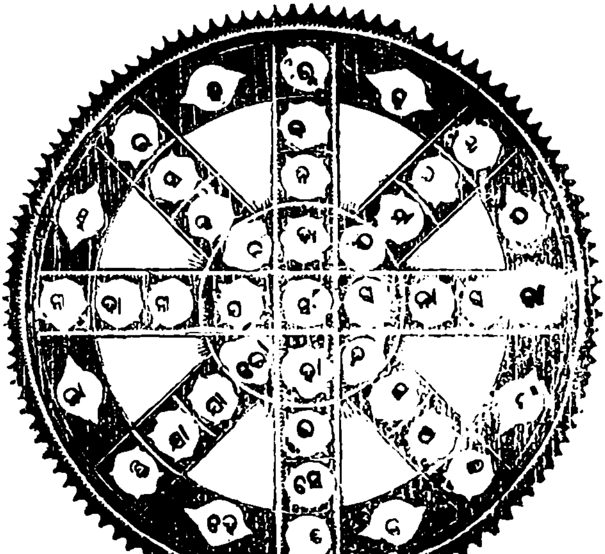

ମୁକ୍ତି ମଧୁରଟେଇ ଦେଉଁ ପୁରୁଷ । ଚହେ ଗବାକ୍ଷବନ୍ଧେ ବନ୍ଧୁ ପ୍ରାଣ । ୧୬ ।
ସତ ପ୍ରାପତ ଅନାଇ ଶଙ୍କର । ସୁଷମାପୁର ପ୍ରମୋଦଦା ମୋର । ୧୭ ।
ବାଳା ଦେଇ ଭାବ କର ହରଷ । ଅନା ଶ୍ରୀଦ୍ରେ ରସ ଭସ ବରଷ । ୧୮ ।
ସୁରସଦା ବନ୍ଧୁ ପଦ୍ମନୟନା । ହା ହା ହାସେ ତାର ତାପ ନାଶନା । ୧୯ ।
ସଦା ସୁଖୀ ବାମା ଅତ୍ର ସ୍ନେହା । ପ୍ରାସେ ମୋର ଦେଖ ଶିଖାସ୍ତଦେହା ୨୦ ।
ତତ୍ତ୍ୱ ରସ ଭାବ ବର ବନୀତା । ନାଶ ମୋର କଷ୍ଟ ରତ ପଣ୍ଡିତା । ୨୧ ।
ସର୍ବଦା ରହସ୍ୟ ବଶ ନବୀନା । ରସ ଭସ ସଦା ସଖି ନାଶନା ୨୨ ।

ଗବାକ୍ଷବନ୍ଧ (୨୫)

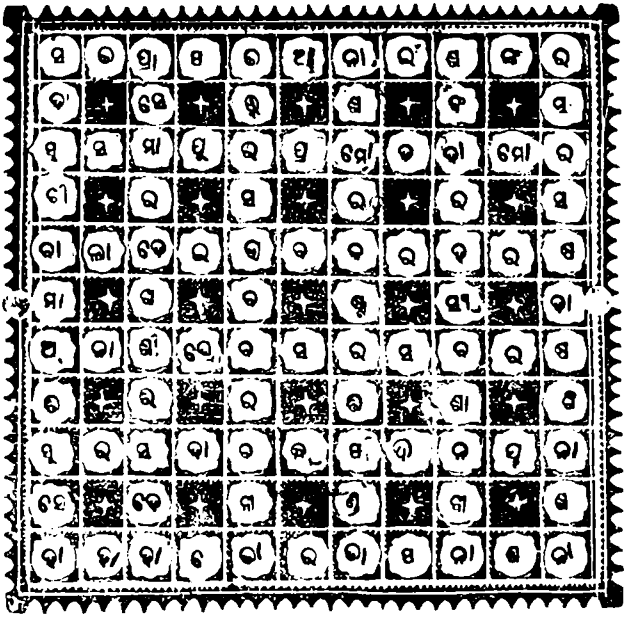

—o—

ମାନ କରିଥିଲ ଯେତୁ ନାୟକେ । ତାଙ୍କୁ କଠର କେ ବନସ୍ଥ ସ୍ତ୍ରିକେ ।୨୩।
ଯୋଷୀ ଶରଣ ଭୂଷୀ ଶଣୀ ଦାସୀ । ସତ ରତ ସରସୀ ଦୁଃଖୀ ରୂଷି । ୨୦ ।
ରକ୍ଷାକର କକ୍ଷା ରସା ରସାର । ସାର କରଷା ମୋଦାମୋହୁ ମୋର । ୨୫ ।

ସସ୍ତିକବନ୍ଧ (୬୨)

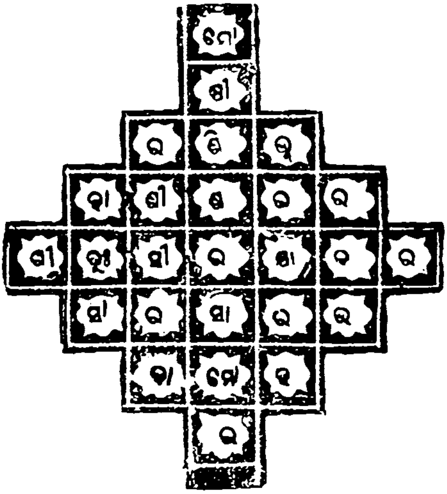

—o—

ଏତ ଶନସ୍ତୁ ଶୁଣ ପ୍ରଭୁଦେବ । ସେହୁ ସ୍ୱସ୍ତିକବନ୍ଧେ କଲ ଦୈବ । ୨୬ ।
କର ଦୟା ନ ମୂର୍ଖ ପର ଠିକ । କଲ୍ୟ ହରିସୁତ ଗୀତ ଲଦକ । ୨୭ ।
କର ତମ୍ଭ ଦାମକୁ ନାସ୍ତିକ । କଣ୍ଠେ ବେଢ଼ାଇ ଖୀତ୍ରେ ନାଶି ଶୋକ ।୨୮।

ସ୍ୱସ୍ତିକ ଚଙ୍କେଲବନ୍ଧ (୨୭)

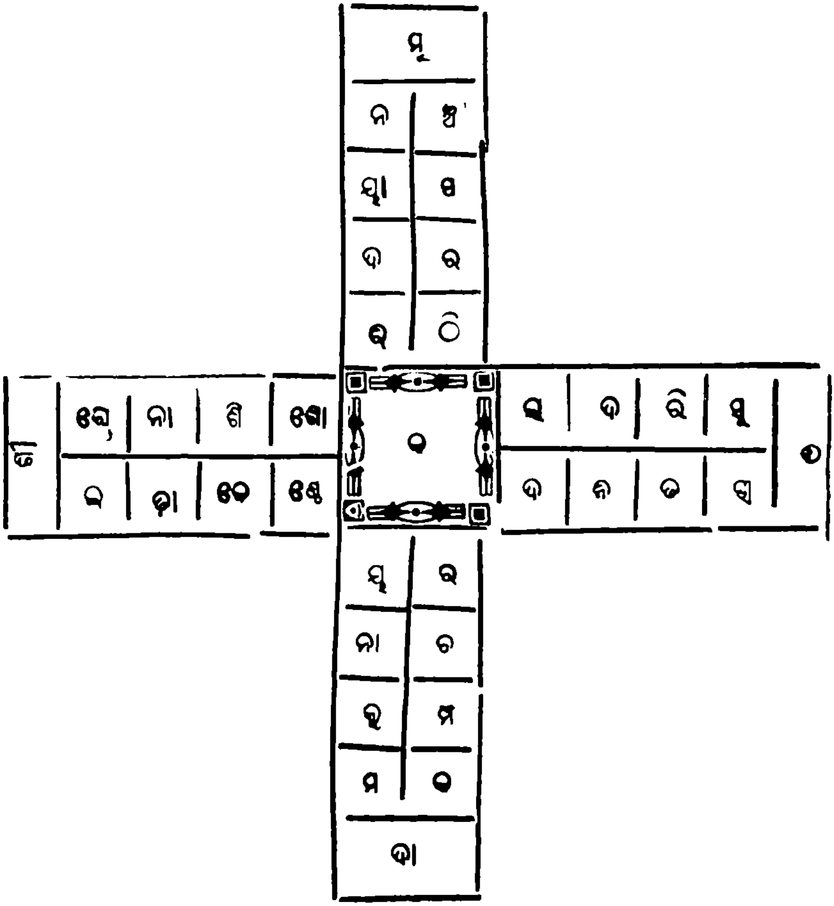

ବସି ପଲଙ୍କ କାନ୍ଥରେ ବସାଇ । କେ ପ୍ରିୟାକୁ କହେ ଛନ୍ଦେ ରସାଇ ।୨୯।
ତୁ ତ ଶୋଭାସାର ଏକା ସଂସାରେ । ସଦା ପ୍ରଶଂସିତ ଗୁଣମୁଖରେ । ୩୦ ।
କେଶ ନବଘନ ଛପଦଜିତ । ଦେଇ ତାକୁ ସଦା ଅମ୍ଳାନଧୀ ତ । ୩୧ ।
ମୋତି କୁନ୍ଦକୁଣ୍ଡ ଦଶନ ପନ୍ତି । ଦୁଃଖଦାୟୀ ମୋର ବାରଣ ଗତି । ୩୨ ।
ନାହିଁ ତୋ ସଦୃଶ ଚନ୍ଦ୍ରଦୟରେ । ପୁଣି ଦୟା ଅରଢ ଖୋଲ ତୋରେ ।୩୩।
ହେବେ ଶୁବ୍ ଅଠର ଦେଖିକରି । ହାସ ବଂଶଲକ୍ଷା ଦେଲେ ପ୍ରଚୁର ।୩୪।
ତୋରେ ବାଇଶ କି ହେଲ ମଦନ । ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତି ବସୁର କର ଧନ । ୩୫ ।

ଛତ୍ରବନ୍ଧ (୬୮)

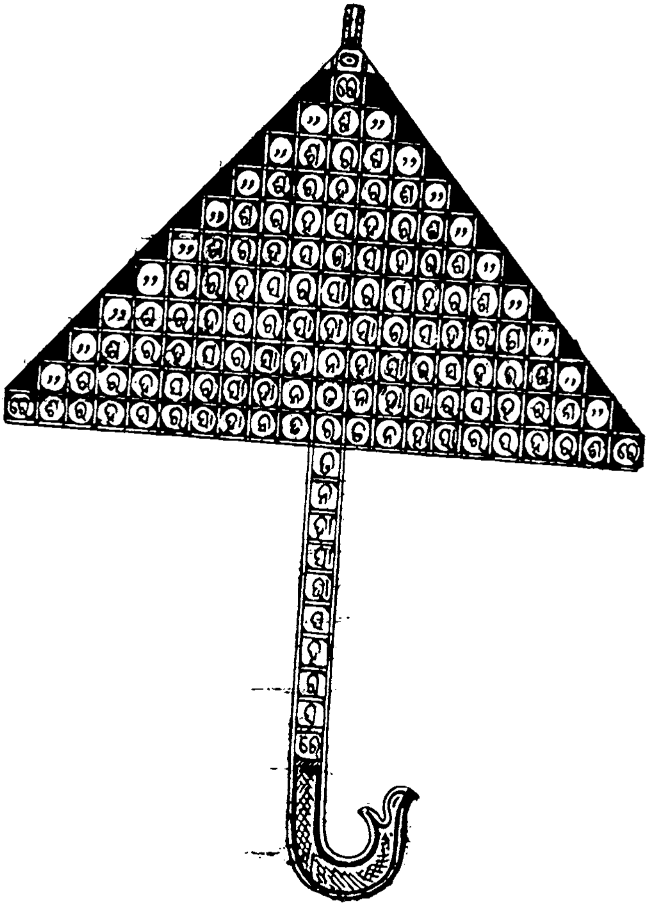

—※—

ବୁଝି ଜଗତୀବନ୍ଧେ କହେ ପ୍ରଂସେ । ମୋ ସଖୀ ନିଜ ଲଭ ଭାଗ୍ୟବଶେ ।୩୬।
ସୁହୃଦୟା ଦୟାଳୀର ଯୋଦୟା । ଭବସିନ୍ଧୁ ସିନ୍ଧୁର ଗଜ ପ୍ରିୟା । ୩୭ ।

ଜଗତୀବନ୍ଧ (୬୯)

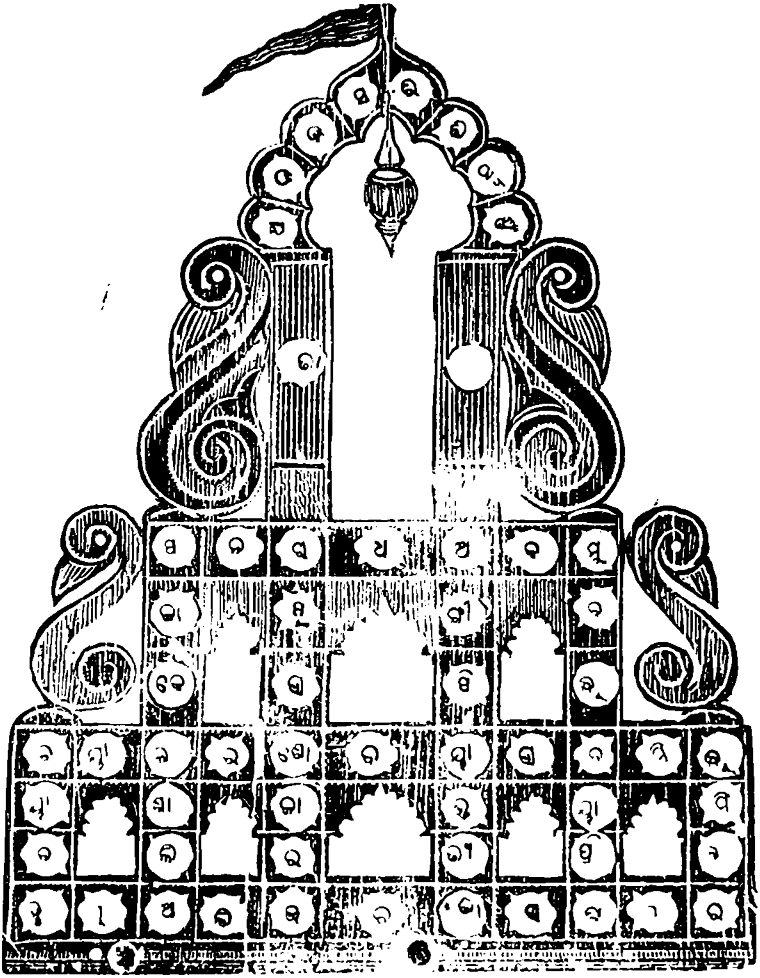

ବନ୍ଧୁ ରେଣୁକ ଅ ଗ୍ର ନୃପଜା । କେଳି ଶାଳୀ ଅଳି ଜଗ ଉରଜା । ୩୮ ।
ଶୋଭପରେତା ଆନନ୍ଦ ସରଦ ! ପୂର୍ଣ୍ଣଅଙ୍ଗୀ ପ୍ରିୟା ଭୃତ୍ୟ ତା ହୃଦ । ୩୯।

—୦—

ସଦ୍ମୁଖ ଦର୍ଶନେ ଦେଉଁ ଚିତ୍ତ । ସଦ୍ଭକତ ହୃଦକି ଭରେ ପ୍ରୀତ । ୪୦ ।
ନଳିନନାଭ ବନଦବରନ । ନବୀନକଞ୍ଜ ଅନନ ଶୋଭନ । ୪୧ ।
ନୟନ ପନ୍ତ୍ରଜନ ସୁଖସ୍ଥାନ । ନମ ନର ଅଘଳ ବିନାଶନ । ୪୨ ।

ପଦ୍ମଛନ୍ଦବନ୍ଧ (୭୦)

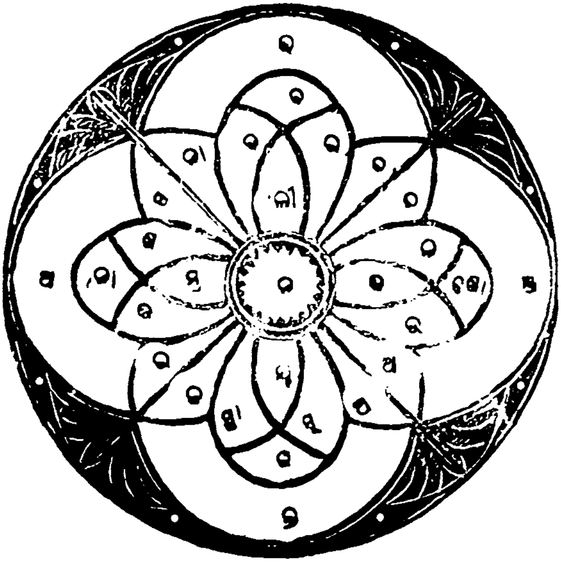

—○—

ଦେବ ଦଶଙ୍କି ଖାସ ଯେ ଭୂପତି । ସେହୁ ବନ୍ଧରେ ଆରମ୍ଭିଲ ସ୍ତୁତି ।୪୩।
ରସଦ ରକ୍ଷସି ରକ୍ଷରଭ । ନରଙ୍କ ଦର ପ୍ରିସ୍ତ ରବତର । ୪୪ ।
ରକ୍ଷନରତା ସ୍ତର ବଦାରଭ । ତାର ରସାର ସ୍ତଦାସ ତାରଭ । ୪୫ ।
ଭରତା ସଦା ସ୍ତର ସାଦାସିର । ନବ ଅତନ୍ତୁ ସ୍ତଦାତା ସାରଭ ।୪୬ ।

ଖାସବନ୍ଧ (୭୧)

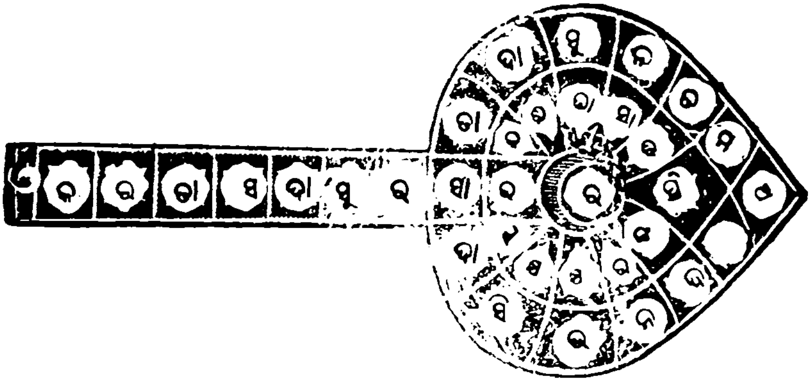

—o—

ମେଷ ଯୁଦ୍ଧରେ ଯେ ସଖ ଅଗନେ । ବାଲା ସ୍ତୁ ଶ୍ରବଣ କହେ ସଧୀରେ ।୪୭।
ରସଲସ କାଶୀ ରସାର ହର । ରହ ରସା ନସଂକା ଶୀଳସାର । ୪୮ ।

ମେଷଯୁଦ୍ଧ (୭୨)

ର	ସା	ଲ	ସି	କା	ଶୀ	ର	ସା	ର	ହ	ର	ହ	ର	ସା	ର	ସି	କା	ଶୀ	ଲ	ସା	ର

—o—

ବନ୍ଧୁସବନ୍ଧେ ପ୍ରୀତିନିଧି ପ୍ରାଣ । କେ ପୁଂସ ବିନୟ କରେ ପ୍ରକାଶ ।୪୯।
ରଚିବା ପ୍ରସର ରସ ପ୍ରକାଶି । ରହି ନାହୁଁ ଦୋଷ ଅଦୋହୀ ନାଶି ।୫୦।
ରସ ସର ହନ୍ତୁ ସନ୍ତୋଷଭର । ବଭସ ତୋଷ ତୁ ଦରଷ ସର ।୫୧।
ରସାଳଟି ତୁ ମୋତେ ନ ବେଶର । ରସା ସୁରତ ରତ ତୁ ଦାସର ।୫୨।

ବହୁବନ୍ଧ (୭୩)

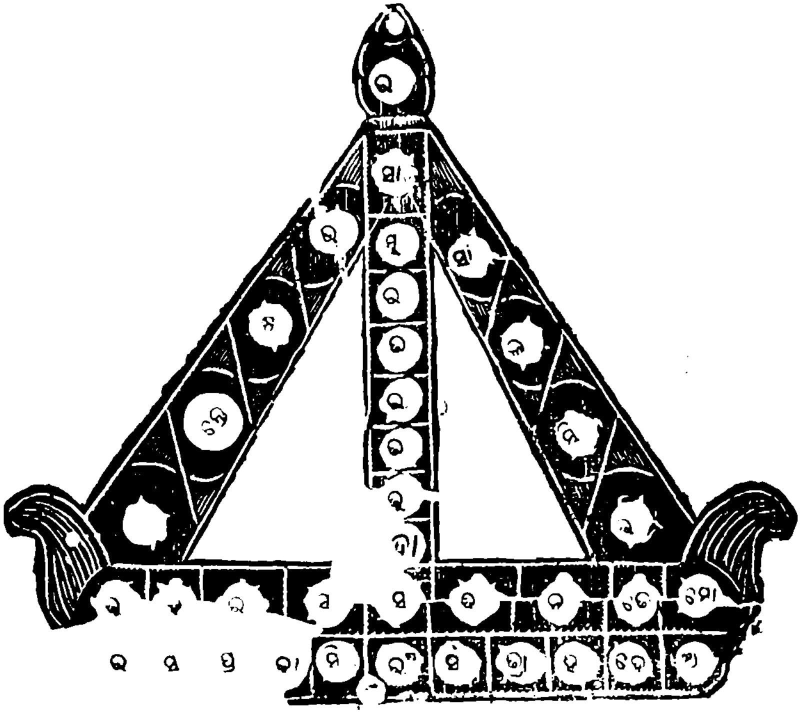

ଉସ ବନଟେ ମୋତ୍ରୁ ଶୀଳ ଧାର । ଉସଧା ତୁ ଉନ ଉନ୍ନିଂ ଧାର ।୫୩
ନାସେ ଯାହାର ଷଡ଼ଭାଷ । ସକଳ ଲୋକେ ଯେ ପ୍ରଦୀପ । ୫୪ ।
ସନ୍ତୋଷ ନାଶି ଯେ ଉଦ୍ଧର । ଦେବେନ୍ଦ୍ର ଭାବି ସେ ଚିର । ୫୫
ଅଦ୍ୟାବ୍ଧି ବର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାନ୍ତେ ନ୍ୟାସକରେ । ଚନ୍ଦ୍ରକଣ୍ଡି ଦେଚ୍ଛୁତ ପ୍ରବନ୍ଧ । ୫୬

—o—

ସୁଗ ସୁମଚେଦ୍ୟ

କେଉଁ ପୁଷ୍ପେ ବେଶ ଦେଖି ପ୍ରାଣ ପ୍ରିୟତମାର । ତୁରଙ୍ଗଗତରେ ଚନ୍ଦ୍ରିକେ ସ୍ୱପ୍ନେ ବନସ୍ତ ଗୀର ॥ ରଖ ମୋହନ ସୁକେଶୀ ଧରଣୀ ତୁହ ନ ଶର । ବଡରେ ତୁ ରସ ଚନ୍ଦ୍ରମାନନ ଚୁଣିରଧର ॥ ପ୍ରସନ୍ନ ଦନ୍ତେ ସମ ରମା ରସି ଏ ହୃତ ମୋର । ନାଶରେ ବିରହ୍ଣୀତା ସୀମା ଦେ ବିରହ ସେ ସାର ॥ ଖରଣରେ ମ ର ବନାଶି ମୋହନ ତୁ ନ ଧର । ତରୁଣୀ ମୋହରେ ମାନସ ପ୍ରନତୁ ହର ଦର ॥ ସାରଧନ ସିତ ସ୍ମର ସେ କେନ୍ଦ୍ରଦାନ୍ତୁ ହସର । ମୋତେ ବିଶେଷ ତରର ଶର ସଡାର ଏ ଶର ॥ କେଉଁ ବନ୍ଧସ୍ତବ ଦର୍ଶନ ଅର୍ଥେ ପ୍ରସାଦେ

ତୁରଙ୍ଗଗତ ବନ୍ଧ (୪)

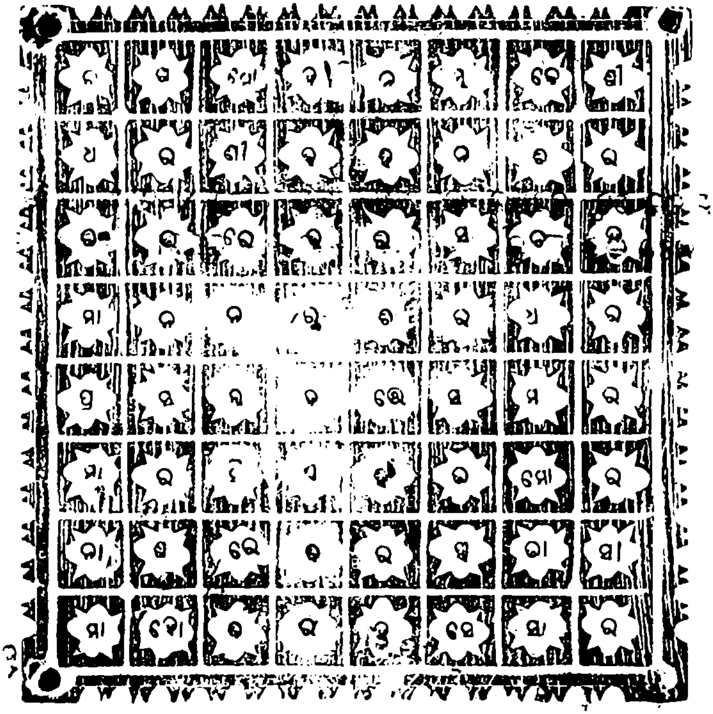

ଯାଉଁ । ସର୍ବତୋଭଦ୍ରବନ୍ଧେ ସୂଚକଠାରେ ବସ୍ତୁକୁ ଗୃହ୍ଣ ॥ ହରସର ଉସ ରହ
ଉଡ ରସ ସରତର । ଖର ଧର ଉଧରସ ରନ୍ଧ ଉସ ସରତର । ୨ ।

ସର୍ବତୋଭଦ୍ର ବନ୍ଧ (୭୫)

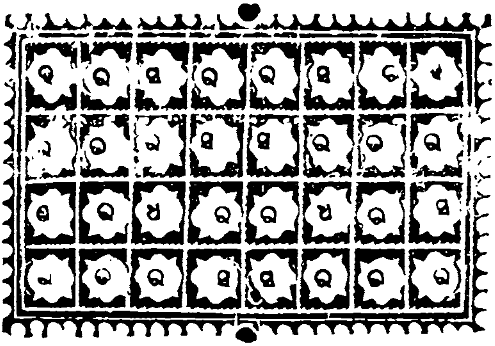

—o—

ନାୟକ ଓଷ୍ଠ ସୁରଞ୍ଜନ ନବ ଅଞ୍ଜନ ଗୃହ୍ଣ । ସନ୍ଧ୍ୟା ମଧ୍ୟା ଅଧୀଶ୍ୱ ହଳ
ବନ୍ଧରେ କହୁ ।ମୀ ହୁଁ ନା ସୁନାତନୁ ତାର ତାର ନୂତନାହୁଁ ସେହୁ । ସେତ

ହଳ ବନ୍ଧ (୭୬)

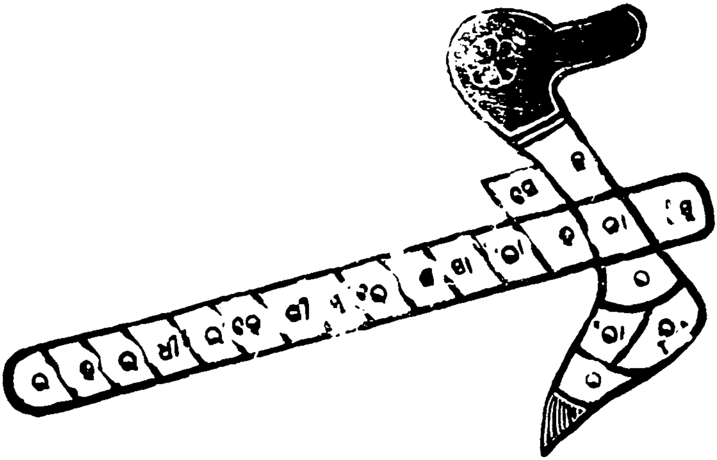

—o—

ତା ପାଶରେ ସୁଖୀ ହୋଇ ଧୀରନ୍ତୁ ବରସ୍ତ୍ରୀ ॥ ବଳସ୍ପୁଁ ପୁରେ ଦେଖିବର ତହୁଁ କେଉଁ ସଜ୍ଜନ । ଲଙ୍ଗଳବନ୍ଧରେ ଉତ୍ପ୍ରେକ୍ଷା କରେ ମନସ୍ତ୍ରବନ ॥ ମହାମତ କାଦମ୍ବସ୍ୱରେ କାମପାଳ ସୁସମ । ସୁଷମ ମନରେ ହୋଏ ମସ୍ଲବତ ସିତ

ଲଙ୍ଗଳ ବନ୍ଧ (୭୭)

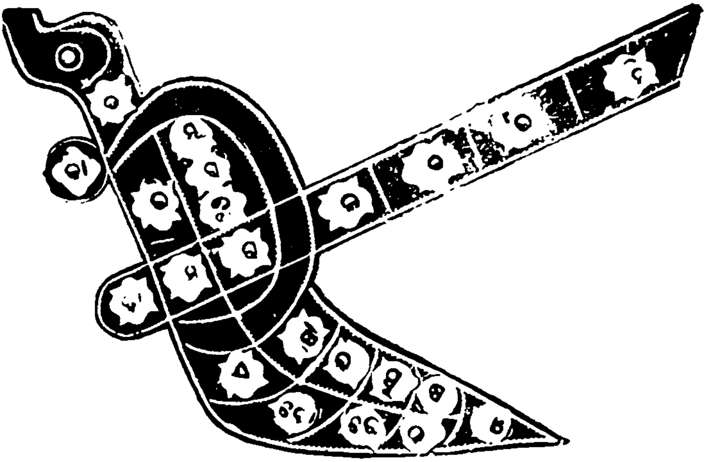

ବିଳସମ ॥ ଚନ୍ଦ୍ରବିମ୍ବବନ୍ଧେ ସଖୀକି କହେ ବରସ୍ତ୍ରୀନାସ୍ତି । ତବି ଅନ୍ତର୍ଲିପି ସୁଗୀତ ଶ୍ଳେଷ ଗୁମ୍ଫିତ କର ॥ ବଳି ଲୀଳା ତ୍ୟାଗ ଏକାଳେ ନାହିଁ ଗମଣ ଦାକ୍ଷ । ସ୍ତ୍ରୀଭବନ ଛନ୍ଦ, ସ୍ୱହୁନ୍ତି ପିତା କ ଦେବା ଲକ୍ଷ ॥ ନେସ ବନ୍ଧୁ ନୀର କଜ୍ଜଳ ସ୍ୱଚ୍ଛକେ ବହୁଧାସ । ଉସ୍ତ୍ରୁକେ ବରଣେ ବସ୍ତ୍ର ତ୍ରୁ କର ଏ ଦୁଃଖ ଜସ କୃଶ ହୋଇଲଣି ଶରୀର ଶତ୍ରୁ କୋହେ ବେଶରେ । ବକ୍ଷଣନାହିଁ ଦୁର୍ଭ'ଟିଣି ଯିବ କୀନାଶ ପୁରେ ॥ ପାଇବ କ ଜାଣ ମାନସ ଅବୈଧତା କରଇ । ପ୍ରିୟ ମିଳ ଗେହ ଉଛାର ପ୍ରେମପଦକୁ ଲଢ଼ ॥ ତସ୍କର ଭୁଷଣ କର୍ପୂର ବଳ ଅର୍ଗ୍ଣି ସନିଭୁଁ । ଅଭିଲାଷ ନାମା ଦାହନ କଲେ କ କର ଶମ୍ଭୁ ॥ ଭୁଭୁର ଭୁପ ଏ ସଖୀର ପ୍ରଭାବାଳ ରଙ୍ଗଣୀ । ବଳ ନାମା ଛଳ ଚତୁର ନାମା ମିଶ ସଜନ ॥

ଚନ୍ଦ୍ରବମ୍ବରଥ ବନ୍ଧ (୬୮)

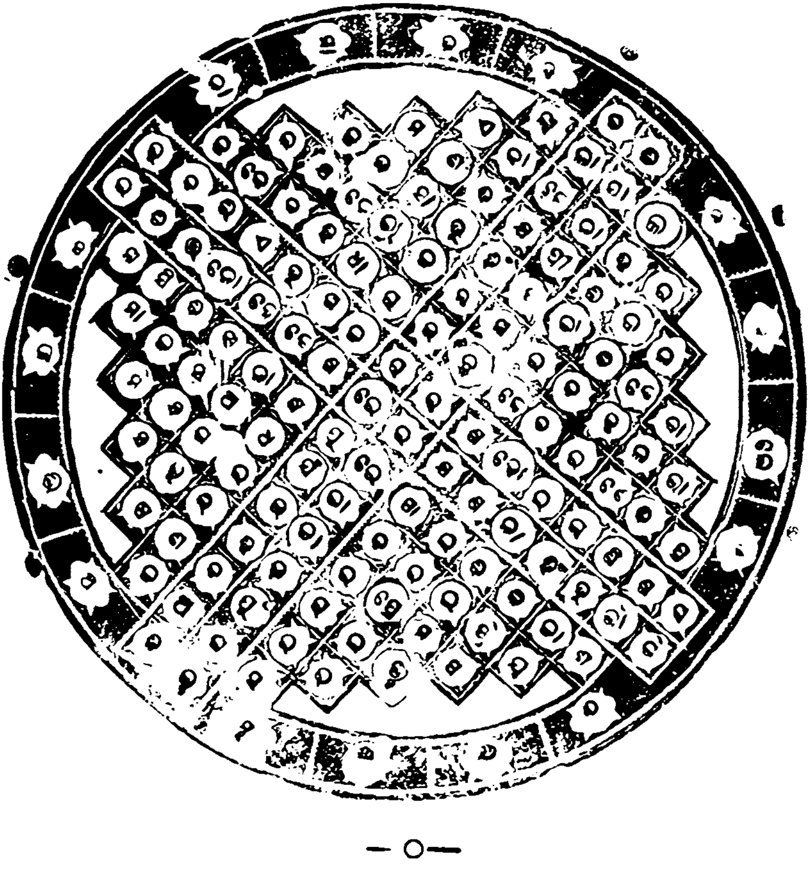

— ୦ —

ସ୍ନାନ ମଣ୍ଡପେ ଦାଣ୍ଡିବେଶ ଭଜି ଜେଉଁ, ସୁହୃଦ । ଏଥି ବସ୍ତ ବୋଲି ଅଙ୍କୁଶବନ୍ଧେ ଅରମ୍ଭି ପଦ ॥ ନଳିନୀ ପରାଗ ଚନ୍ଦନ ଇଭ ପର ଶୋଭନ । ଜେଉଁ ଭକ୍ତ ଭକ୍ତି କୁଞ୍ଜରେ ରତ ନନ୍ଦନନ୍ଦନ ॥

ଅଙ୍କୁଶ ବନ୍ଧ (୭୯)

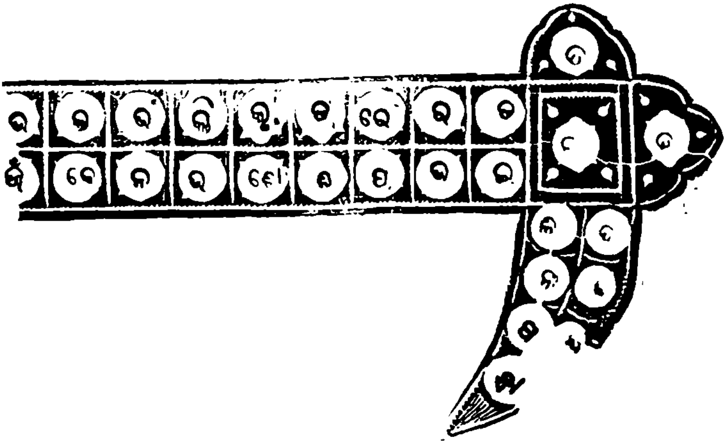

—○—

ଜଉଁ ଯୁବା ରମା ରଭସ ଦେଖି ଚିବୁକ ଧରି । ହରି ପରି ଅନ୍ଧେ ଛୁରିକା-ବନ୍ଧେ ବନସ୍ପ କରି ॥ ରସ ରହସରେ ବନ୍ଧୁରେ ତୋଷକର ବିସ୍ତାର । ତେଜି ମାନ ଧରି ଫରସା ଚବିସାର ମାରର ॥

ଛୁରିକା ବନ୍ଧ (୮୦)

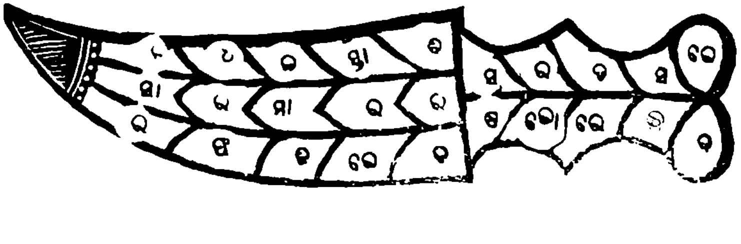

—○—

ଷର ନାଶୀ ହେନ୍ତୁ ଶକ୍ତି ତେ କାହ୍ନା ପ୍ରଭୁ ଭାମାନେ । ନନ୍ଦ କର ଗଣ୍ଡ ଭଲ
ସେ ସ୍ୱମ କୁକ୍କୁଟବନ୍ଧେ । ତନ୍ତୁଣି ଘୁରଙ୍କ ଉରଙ୍କା ମଙ୍କା ନ କର ଥିର ।
ସ୍ୱଥିରେ ଥିରେ ଥିରେ ଗଲ ବନ୍ଦେ ବରଷି ଟିର ॥ ବସି ଭ୍ରୁ ହସି ବଞ୍ଚାଇଲେ
ନକ୍ତ ହେବ ଗୃପତ । କଣା ଗୃହଗଲ ସେ ତୋଷେ ତାରେ ହୁଅତ ରଡ ॥

ଯୁଗଳକୁକ୍କୁଟ ବନ୍ଧ (୮୧)

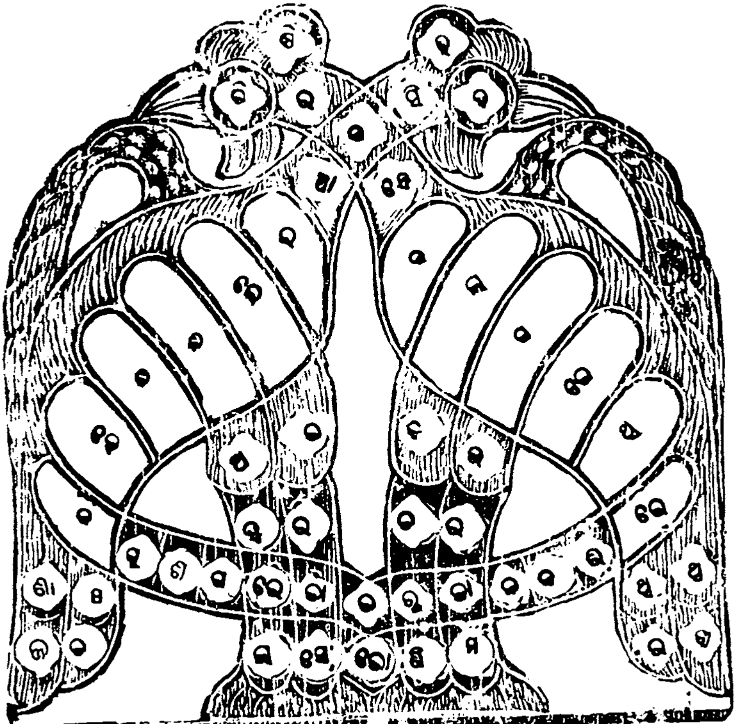

କଳହାନ୍ତରିତା ହୋଇଣ ଥିଲା ଯେଉଁ ରମଣୀ । ପ୍ରିୟ ବୟସୀଙ୍କ କହୁଛନ୍ତି ଅଷ୍ଟକୋଣେ ଏ ବାଣୀ । ସଖିର ସଜନି ଯାଅ ଗେ ଅଳ ପଠ ନ କର । କି କରମ କଲି ଅଣ ଯା ପାଶେ ନାଗରବର ॥ ସ୍ୱେଷକର ଯେକ ତୋ ଶିକ୍ଷା ମଲି ଏବେ ନଇଲେ । କିମନେ ନଦେଲ ଉତ୍ତର ନାହିଁ ତା ନ ରଖିଲେ । ୨୮ ।

ଅଷ୍ଟକୋଣ ବନ୍ଧ (୮୨)

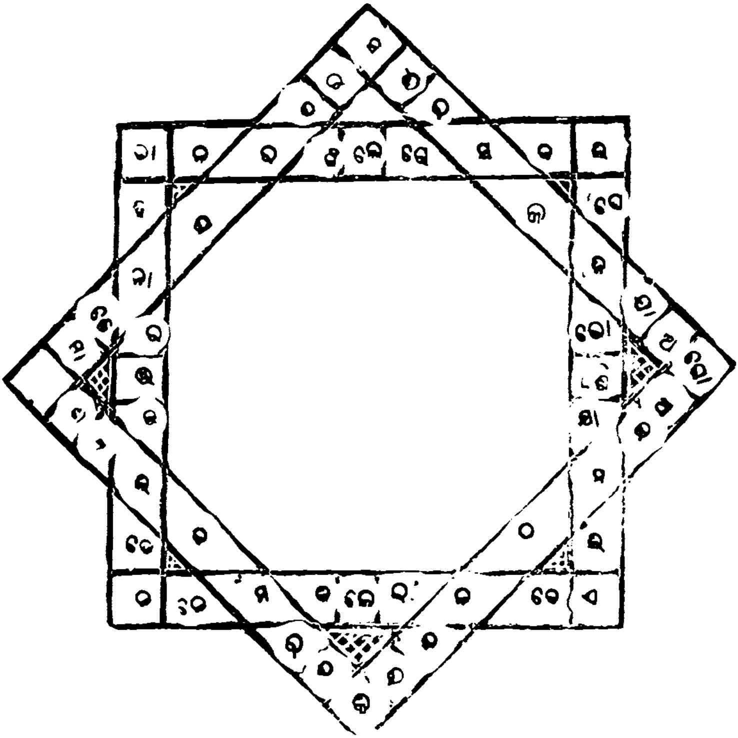

ଅଚ୍ଛେଦ ବର୍ଣ୍ଣେ ଦେ ଦୂତୀକି ତଃକି ସୁଖାଇ ମୁଖ । ଗୁମରବନ୍ଧେ ଯନ୍ତ୍ରଲିପି
ରଖି ଲେଖଇ ଲେଖ । ଉଡନ୍ତି ଦୁରେ ଅଙ୍ଗୁରରେ ଯହୁଁ ଥିଲେ ମୁଁ ତୋର ।
ଉଷାଲେ ପାଏ ମୋତେ ରଖରେ ବା ସେବାରେ ଖର । ୭୦ ।

ଗୁମର ବନ୍ଧ (୮୩)

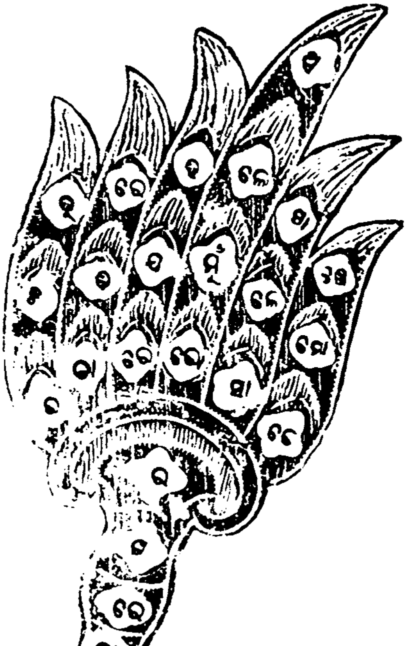

ପ୍ରବାସକୁ କେଉଁ ପୁରୁଷ ମନ କରେ ଯିବାକୁ । ବସାଇ ପଲ୍ୟଙ୍କେ ପର୍ଯ୍ୟଙ୍କ-
ବନ୍ଧେ ବୋଧି ପ୍ରିୟାକୁ ॥ ଯେ ସମାନ ଧନ ଧସପରେ ଥିରେ ଗାରେ
ପଡ଼ । ପନ ପରେ ପର ଧନ ଯିବସ୍ପବତୀ ବୋଲଉ ॥ ମୋ ଭରସା
ରସାଳସା ସଦୃଶ ନାହିଁ ଯେ ନାଚେ । ତୋ କେଲି ବାଳ ଲୀଳ ଦେହୁ
ନାଶ ନୋହୁବ ଶୋକେ । ୩୮ ।

ପର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ବନ୍ଧ (୮୪)

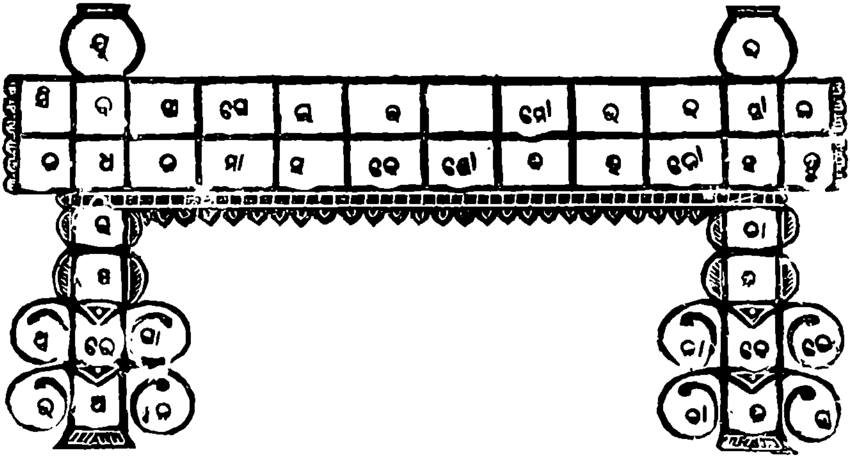

--o—

ମୁଦ୍ରାକର—ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ ନବଭାରତ ପ୍ରେସ, କଟକ—୨

ବିଜ୍ଞାପନ

ଲାବଣ୍ୟବତୀ	ଟ ୪ ୳
ବୈଦେହୀଶ ବିଳାସ ୧ମ	ଟ ୨ ।
” ୨ୟ	ଟ ୨ ୳
” ୩ୟ	ଟ ୩ ୴
” ୪ର୍ଥ	ଟ ୩ ୵
ରସକଲ୍ଲୋଳ	ଟ ୨ ୳
ରସପଞ୍ଚକ	ଟ ୧ ।
ରସିକ ହାରାବଳୀ	ଟ ୦ ୴
ପ୍ରେମସୁଧାନିଧି	ଟ ୧ ୵
କୋଟୀବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ସୁନ୍ଦରୀ	ଟ ୬ ୵
ଛାନ୍ଦ ଭୂଷଣ	ଟ ୧ ୵
ରସ ଲେଖା	ଟ ୧ ୵
କଳା କଉତୁକ	ଟ ୦ ୳
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ରେଖା	ଟ ୦ ୳
ବଗୀପର୍ଦା ଭୂଷଣ	ଟ ୦ ୳
ସୁଭଦ୍ରା ପରିଣୟ	ଟ ୧ ୵
ଅବନା ରସତରଙ୍ଗ	ଟ ୧ ୵
ଗୀତାଭିଧାନ	ଟ ୦ ।

ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ :—

ନାରାୟଣ ପୁସ୍ତକାଳୟ

ପୋ: ଅ. ଗୁଡ଼ିଗାଁଠୌଡ଼ି, କଟକ